

Rubijski grad z ometom
in kmalu tudi z okni

Tržaški skavti in
skavtinje taborijo
letos celo v
neapeljskem
predmestju
Scampia

Trije tržaški župani in knjiga

Nova dokumentarna zgodba
o Dolini Glinščice

Primorski dnevnik

SREDA, 27. JULIJA 2011

Št. 177 (20.192) leto LXVII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0432 731190, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Parlament na strani nasilnih

DUŠAN UDOVIČ

Tako imenovani zakon proti homofobiji, ki ga je desna sredina s pomočjo Casinijeve UDC včeraj zavrnila v poslanski zbornici, je še ena etapa v neslavni zgodbi italijanskega parlamenta tekoče mandatne dobe. Naj spomnimo, da gre za zakon, ki je hotel uvesti poostreitev sankcij proti nasilnim dejanjem nad istospolno usmerjenimi državljani. Podobne zakone ima večina civiliziranih zahodnih držav in varujejo istospolno usmerjene pred diskriminacijami, ki se vse pogostejše izrojevajo tudi v zelo hudo nasilje. Zakon se je preko tri leta prebijal skozi najrazličnejše ovire in je naposled naletel na zid konservativnih ocen, iz katerih izhaja predvsem ugotovitev, da so v italijanski družbi predsodki do istospolno usmerjenih še vedno zelo razširjeni. Ni odveč ocena, da se je včeraj večina italijanskega parlamenta s torpediranjem zakona postavila na stran nasilnežev, namesto da bi zaščitila diskriminirane.

Sicer pa desna sredina ne zamudi nobene priložnosti, da pokaže, kateri so njeni prednostni interesi. Ne alarmantno gospodarsko stanje v državi, ne vprašanja dela, skokovito naraščajoče brezposelnosti in revščine. Pravkar je v razpravi zakon o tako imenovanem »dolgem procesu«, v katerega poskuša desnica vnesti normo, po kateri naj bi bilo možno na sodnih obravnavah predstaviti nedoločeno število prič. Tako bi se procesi lahko zavlekli v nedogled, vse do roka zapadlosti. Kar seveda, glej čudo prečudno, zanima predvsem eno osebo, vedno eno in isto. Tisto, ki je dala povod za novodobno skovanko »zakon ad personam«.

ITALIJA - Predsednik republike pisal premierju Berlusconi

Napolitano proti selitvi ministrstev

Poslanska zbornica zavrnila zakonski predlog proti homofobiji

KOROŠKA - Dvojezične table

Ustavni zakon podpisan

Predsednik Fischer meni, da je to dober kompromis in velik napredek za Avstrijo

DUNAJ – Vprašanje dvojezičnih krajevnih tabel na južnem Koroškem je po 56 letih burnih razprav in zapletov zaenkrat zaključeno. Piko pod ureditev je včeraj postavil zvezni predsednik Heinz Fischer s podpisom ustavnega Zakona o narodnih skupnostih v Avstriji, ki ga je 6. julija izglasoval državni zbor, 21. julija pa še zvezni svet. Nov zakon, sprejet v ustavnem rangju, velja za vse manjšine v Avstriji, za Koroško pa predvideva postavitev skupno 164 dvojezičnih krajevnih tabel in slovenščino kot urad-

ni jezik. Nov zakon ni nesporen, saj predstavlja ureditev politični kompromis, v katerega sta sicer privolili tudi dve od treh manjšinskih organizacij (ZSO, SKS), najmočnejša, Narodni svet koroških Slovencev (NSKS), pa zakon zaradi pridržkov o skladnosti z ustavo odklanja.

Glavni govornik na sprejemu, ki ga je priredil zvezni kancler Werner Faymann (SPÖ), je bil zvezni predsednik Heinz Fischer, ki je dejal, da je »današnji dan velik politični napredek za Avstrijo«. O kompromisu samem pa je Fischer me-

nil, da je vedno vprašanje, ali je dober ali slab. Sam je prepričan, da je doseženi kompromis dober, ker je delež privoljenja »razveseljivo visok«.

Ob sprejemu je nastala gornja skupinska slika s predsednikom Fischerjem, kanclerjem Faymannom, podkanclerjem Spindeleggerjem, državnim sekretarjem Ostermayerjem, koroškimi politikmi ter predstavnikoma slovenske manjšine Marjanom Sturmom (levo) in Bernardom Sadovnikom (desno).

Na 3. strani

RIM - Predsednik republike Giorgio Napolitano je včeraj pisal ministrskemu predsedniku Silviu Berlusconi pismo, da bi mu izrazil zaskrbljenost, ker je vlada začela seliti ministrstva iz Rima v nasprotju z ustavo, ki določa, da je Rim italijansko glavno mesto in torej tudi sedež vlade. Napolitanov nastop so pozdravili predstavniki skorajda vseh strank, razen Severne lige.

Medtem pa je poslanska zbornica včeraj zavrnila zakonski predlog proti homofobiji, češ da je protiususten. To je sprožilo ostre reakcije iz levosredinskih vrst.

Na 4. strani

Camber zahteva preštevanje Slovencev

Na 2. strani

Trst: leva sredina o prostorskem načrtu

Na 5. strani

Med počitnicami zlorabljal deklice

Na 5. strani

Goriško podjetje ITE tarča tatov

Na 12. strani

V Brdih odškodnine le za zavarovane

Na 13. strani

ŠTANDREŽ-SV. ANA - Razstrelitev bombe

V nedeljo dopoldne množična evakuacija

ZDRAVSTVO - Glasna demonstracija pred deželnim svetom

CGIL zahteva takojšnjo ukinitvev doplačil za specialistične preglede

TRST - Okoli tisoč pristašev sindikalne zveze CGIL (foto KROMA) je včeraj pred deželnim svetom glasno zahtevalo odpravo novih doplačil v zdravstvu (t.i. ticketov), slišati je bilo tudi zahteve po odstopu deželnega odbornika za zdravstvo Vladimirja Kosica. Sindikat CGIL je na splošno prepričan, da Tondova deželna uprava zelo zanemara socialno, kot dokazuje zakonski predlog o proračunskem ravnesju (t.i. rebalans).

V uvodni proračunski razpravi v deželnem svetu sta sodelovala tudi slovenska svetnika Igor Kocijančič in Igor Gabrovec.

Na 2. strani

DEŽELNI SVET - Zakon o proračunskem dopolnilu

Komu nameniti deželni »zaklad« v vrednosti 186 milijonov evrov?

Deželni svetniki pozdravili vrnitev bivšega predsednika Tesinija, ki je prebolel hudo bolezen

TRST - Deželni svetniki so včeraj začeli obravnavati proračunska dopolnila za tekoče leto (t.i. rebalans). Za razliko od lani, ko je proračunski presežek znašal nekaj manj kot 19 milijonov evrov, je letošnji deželni »zaklad« precej izdatnejši, saj znaša 186 milijonov evrov, kar nikakor ni nezanemarljiva vsota. Več denarja, več problemov o njegovi porazdelitvi, kar je prišlo do izraza že med včerajšnjo uvodno razpravo.

Uvedli so jo poročevalci večinske in opozicijske koalicije, na vrsto so prišli tudi nekateri svetniki. Med poročevalci opozicije je tudi Igor Kocijančič iz vrst Mavrične leve, v včerajšnji debati pa se je oglašil tudi predstavnik Slovenske skupnosti Igor Gabrovec. Svetniki so s ploskanjem pozdravili prihod v sejno dvorano nekdanjega predsednika skupščine Alessandra Tesinija, ki se je vrnil po hudi bolezn.

Premalo pozornosti za socialo in zdravstvo

Kocijančič je pozval Tondovo vlado, naj popolnoma spremeni filozofijo in temeljne usmeritve rebalansa. Omenil je znana dogajanja okrog t.i. ticketov in znova pozval deželni odbor, naj zamrzne njihovo plačilo. Ne gre samo za pričakovanje na razsodbo ustavnega sodišča, temveč tudi spoštovanje deželnega statuta, ki postavlja Furlanijo-Juljsko krajino izven državnega zdravstvenega sistema.

Slovenski zastopnik Mavrične leve se je vprašal, če je umestno, da se v teh kriznih momentih predvideva t.i. una tantum za pokojnine. Po njegovem bi bilo bolj koristno in smotno, da bi del »zaklada« namenili socialnemu skladu ter socialni varnosti najšibkejših slojev, ki največ trpijo za posledicami splošne krize. Tudi Kocijančič je - podobno kot sindikalisti CGIL na soslednjem trgu - opozoril na previsoke oskrbovalnine v domovih za ostarele ter na kronično pomanjkanje osebja v bolnišnicah ter zdravstvenih ustanovah, kar precej vpliva na kvaliteto servisov in storitev.

Sklad za Slovence še vedno brez denarja

Vprašanji še vedno izničenega deželnega sklada za slovensko manjšino in spoštovanje obvez, ki so zapisane v protokolu o vinu Proseccu DOC, sta bili v ospredju posega deželnega svetnika SSK Gabrovca. Glede uresničevanja protokola o penečem vinu Proseccu, ki sta ga pred letom dni podpisala tudi Dežela in kmetijsko ministrstvo, je Gabrovec prvi podpisnik dveh amandmajev, ki jih je podprla skupina na Tržaškem izvoljenih deželnih svetnikov vseh političnih skupin večine in opozicije. Z njimi podpisniki zahtevajo dodatnih 200.000 euro v sklad (trenutno je vreden 800.000 evrov) za obnavljanje terasastih skupin na kraškem robu ter okrepitev finančne postavke za pripravo načrta za razvoj kmetijstva na Tržaškem.

Gabrovec si sicer ne dela utvar, da bodo popravki avtomatično sprejeti, prej nasprotno, saj je sredstev tudi v kmetijstvu daleč premalo in vsako območje v deželi izpostavlja svoje potrebe in prioritete. »Signal neobičajne enotnosti s strani tržaških politikov pa je novost, v katero gre vlagati ne glede na izid tokratnih prizadevanj«, je dejal predstavnik SSK.

Gabrovec je opozoril tudi na škodo zaradi toče, ki je pred dnevi hudo prizadela vinogradnike na Krminskem in katerim mora Dežela izkazati vso možno solidarnost in konkretno podporo. Zlasti v obliki novih finančnih podpor za obnavljanje vinogradniških površin in iskanje novih tržnih niš za briška vina.

ZDRAVSTVO - Protest pred deželno skupščino

CGIL zahteva odpravo vseh novih doplačil in odstop odbornika Kosica

Protest sindikalne zveze CGIL pred deželnim svetom

KROMA

TRST - Okoli tisoč pristašev sindikalne zveze CGIL je včeraj pred deželnim svetom glasno zahtevalo odpravo novih doplačil v zdravstvu (t.i. ticketov), slišati je bilo tudi zahteve po odstopu deželnega odbornika za zdravstvo Vladimirja Kosica. Sindikat CGIL je na splošno prepričan, da Tondova deželna uprava zelo zanemara socialo, kot dokazuje zakonski predlog o proračunskem ravnoesju (t.i. rebalans).

Največja sindikalna organizacija sicer pozdravlja pritožbo Dežele na ustavno sodišče, do razsodbe pa bi morala uprava zamrzniti »tickete«, kar pa ni naredila. Predstavniki CGIL so svoja stališča med protestom na trgu predstavili načelnikom svetniških skupin desne sredine in opozicije. Zastopniki večine se

sestanka sprva niso hoteli udeležiti, nato pa so le prišli. Za napetosti so krive tudi ostre polemike med predsednikom FJK Renzom Tondom in deželnim tajnikom CGIL Francom Belcijem, ki se »zbadata« že nekaj časa. Sindikalist očita Tondu, da se je popolnoma prilagodil vladni gospodarski politiki ministra Giulia Tremontija, predsednik pa je prepričan, da Belci hoče leta 2013 kandidirati za levosredinskega predsednika deželnega odbora.

Včerajšnji protest CGIL so spremljale tudi polemike med sindikalnimi organizacijami. V CISL in UIL so prepričani, da v tem zelo kočljivem gospodarskem trenutku nikakor ne koristijo poulične demonstracije in podobno. Belci ocenjuje, da so bili vsi sestanki z deželno vlado v zve-

zi s socialo popolnoma neplodni ter da delavcem in upokojencem ne preostane drugega kot takšen poulični protest. Sindikalna organizacije se je s Tondom zadnjič sestala februarja, vsa vabila za dodatna srečanja pa so ostala brez odziva, je podčrtal Belci.

Da protest CGIL ni bil sam na sebi namen pričajo konkretni predlogi, ki so jih sindikalisti včeraj posredovali deželnim poslancem. Od Dežele zahtevajo več denarja za zdravstveno oskrbo na domu, nižje oskrbovalnine za domove za ostarele in tudi nove zaposlitve zdravstvenega osebja, ki ga je na deželni ravni premalo. CGIL tudi pričakuje pospešeni postopek za financiranje zakona o mladih, ki je brez proračunskega kritja in torej obstaja le na papirju.

ŽELEZNICE - Čezmejni načrt Adria-A

Lep korak naprej

Na slovenski strani septembra razpis za nove odseke

BENETKE - Projekt Adria-A, ki je z več kot tremi milijoni evrov financiran v evropskem programu čezmejnega sodelovanja Italija-Slovenija in cilja na ojačenje čezmejnih železniških prog na območju med Gorico/Novo Gorico ter Trstom in Koprom, uživa podporo ministrstev za prevoze tako Italije kot Slovenije. To je zadovoljiva ugotovitev z delovnega srečanja, ki ga je v ponedeljek in včeraj gostila v Benetkah dežela Veneto, partner projekta, ki ga vodi sekretariat Srednjeevropske pobude s sedežem v Trstu. Cilj projekta je ojačiti obstoječe povezave z odpravo ozkih grl.

Generalni direktor direktorata za železnice in žičnice na slovenskem ministrstvu za promet mag. Ljubo Žerak je tako napovedal, da bodo septembra objavili razpis za načrtovanje novega železniškega odseka Trst - Koper na slovenski strani meje, ki bo namenjen predvsem potniškemu prometu. Prav tako septembra naj bi objavili razpis za načrtovanje na progi Sežana-Nova

Gorica. Tu je predvidena nova neposredna povezava z Ro-La terminalom na meji pri Trtojbi in načrt za elektrifikacijo proge.

Do zastojev pa prihaja na italijanski strani, kjer družba RFI, ki naj bi ji dežela poverila načrtovanje novih odsekov pri Trstu in Gorici, še zavira podpis pogodbe. Železniška družba menda noče sprejeti denarnih sankcij za morebitno nespoštovanje časovnih rokov načrtovanja.

V Benetkah sta bila prisotna tudi predstavnika italijanskih ministrstev za prevoze in za okolje, ki sta podprla načrt Adria-A. Vodja projekta pri SEP Carlo Fortuna je zaradi tega zelo zadovoljen. Omenil je tudi možnost neposredne železniške povezave med letališčem v Ronkah in onim v Benetkah, ki bo čez nekaj let povezan z železniško postajo v Mestrah. Že danes, brez visoke hitrosti, bi lahko vlaki povezovali letališči v eni uri. Potrebno je le, da železnice vključijo zadevne vlake v vozni red.

GOSPODARSTVO - Confindustria FJK

Proizvodnja počasi raste, a prav tako brezposelnost

TRST - Confindustria FJK je včeraj objavila rezultate raziskave o premikih v deželnem gospodarstvu in drugem četrtletju 2011. Predsednik deželnih industrijcev inž. Alessandro Calligaris je povedal, da se je v drugem četrtletju 2011 proizvodnja povečala v primerjavi s prejšnjim četrtletjem in tudi v enoletni primerjavi z drugim četrtletjem leta 2010. Edini negativni kazalec je rast števila brezposelnih. Calligaris meni, da bo gospodarska kriza premagana le takrat, ko bo število brezposelnih upadlo.

Pri raziskavi so sodelovala podjetja, ki skupno štejejo 22.000 zaposlenih. Iz obačuna minulega četrtletja izhaja zmerno zadovoljiv podatek, da tako proizvodnja kot tudi prodaja proizvodov naraščata. Po upoščitvi v prvem četrtletju letošnjega leta je deželna industrija torej bila uspešnejša. Gospodarsko rast beležijo tudi v primerjavi s prejšnjim letom, četudi se je nekoliko upočasnila. Okrevanje gospodarstva, ki se je začelo konec leta 2009, se torej po oceni industrijcev nadaljuje, vendar je upočasnjeno tako v Italiji kot tudi v naši deželi zaradi konjunkturnih in strukturnih dejavnikov.

DEŽELA - Camber

»V popisu tudi štetje slovenske manjšine«

TRST - V sklopu 15. splošnega popisa italijanskega prebivalstva, ki ga bo državni statistični zavod Istat izvedel v tem letu, naj se občani in občanke Furlanije-Juljske krajine obvezno opredelijo tudi po narodni pripadnosti. To predlaga tržaški deželni svetnik stranke Ljudstva svobode Piero Camber, ki se pri tem sklicuje na stališča društev Identità e tutela Val Resia in Lega della Slavia friulana. Društvi, ki ju navaja zastopnik Berlusconijske stranke, sta izrazito protislovenski. Prvo je aktivno v Reziji, drugo pa se od časa do časa pojavlja v Benečiji.

Dejansko gre za ponovno zahtevo po preštevanju pripadnikov slovenske, furlanske in nemške jezikovne skupnosti. Camber jo seveda »obrača« drugače. Opredelitev po narodnosti bi bilo po njegovem koristno za deželno upravo, da bi s tem boljše načrtovala zakone v korist manjšin.

Camber je predsedniku Dežele Renzu Tondu predložil vsebinsko »razvejano« vprašanje o tej zadevi, ki - kot sam priznava - zaniমা predvsem Slovence. Zaščita jezikovnih manjšin ima ustavni rang, zato je državni parlament svojčas odobril zaščitni zakon, kar je v zvezi s slovensko manjšino nato naredila tudi Dežela FJK. Bolj zapletena se Camberju zdi evropska manjšinska zakonodaja, o popisu prebivalstva po narodnosti imajo različna mnenja tako javne ustanove, kot tudi organizacije slovenske manjšine, podčrtuje zastopnik tržaške desne sredine. Deželni svetnik SSK Igor Gabrovec pričakuje, da bo Camberjev predlog ostal brez odziva. Ta pobuda po njegovem spominja na zloglasno anketo, ki jo je v Reziji lani izvedla občinska uprava.

Vprašanje o narodni pripadnosti v sklopu splošnega popisa prebivalstva po Camberjevem mnenju ne bi predstavljalo dodatnega stroška za državno ali deželno administracijo. Vse bi tudi potekalo ob spoštovanju zakonov, ki ščitijo zasebnost občanov. Skratka to bi koristilo le deželni upravi, da svojo manjšinsko zakonodajo »prilagodi« številčnosti posameznih jezikovnih skupnosti. Več je pripadnikov manjšine, boljši so zakoni, ki se jih tičejo. Že videno in slišano.

DUNAJ - Zvezni predsednik Fischer podpisal ustavni zakon

Zadovoljstvo nad 72 dodatnimi dvojezičnimi krajevnimi tablami

Na sprejemu zveznega kanclerja Faymanna veliko lepih besed in tudi predsednik NSKS Inzko

DUNAJ – Vprašanje dvojezičnih krajevnih tabel na južnem Koroškem je po 56 letih burnih razprav in stalnih zapletov (zaenkrat) zaključeno. Piko pod ureditev je včeraj postavil zvezni predsednik Heinz Fischer s podpisom ustavnega Zakona o narodnih skupnostih v Avstriji, ki ga je 6. julija izglasoval državni zbor in 21. julija še zvezni svet. Nov zakon, sprejet v ustavnem rang, velja za vse manjšine v Avstriji, za Koroško pa predvideva postavitev skupno 164 dvojezičnih krajevnih tabel in slovenščino kot uradni jezik.

Nov zakon ni nesporen, saj predstavlja ureditev politični kompromis, v katerega sta sicer privolili tudi dve od treh manjšinskih organizacij (ZSO, SKS), najmočnejša, Narodni svet koroških Slovencev (NSKS), pa zakon zaradi delnih pri- držkov glede skladnosti z ustavo odklanja.

Kljub temu se je slovesnemu sprejemu včeraj v poslopju urada zveznega kanclerja na Dunaju pridružil tudi predsednik NSKS Valentin Inzko. Ta je v posebni tiskovni izjavi sicer »izrecno pozdravil« postavitve 72 nadaljnjih dvojezičnih krajevnih napisov, pri tem pa opozoril, da je bil Narodni svet tista organizacija, ki je »s težavnim in doslednim delom« zahtevala izpolnitev Avstrijske državne pogodbe (ADP) in s tem tudi avstrijske ustave. S sprejetjem zakona pa številna vprašanja slovenske manjšine še niso rešena, je še dodal Inzko. Obenem je še poudaril, da se je z včerajšnjim dnem le začela nova doba za Koroško, »doba, v kateri bomo skupno gradili novo, skupno Koroško«.

Glavni govornik na sprejemu, ki ga je ob sprejetju zakona priredil zvezni kancler Werner Faymann (SPÖ), je bil zvezni predsednik Heinz Fischer, ki je dejal, da je »današnji dan velik politični napredek za Avstrijo«. O kompromisu samem pa je Fischer menil, da je vedno vprašanje, ali je dober ali slab. On sam da je prepričan, da je doseženi kompromis dober, ker je delež privoljenja »razveseljivo visok«.

Zvezni kancler Faymann pa je posebej izpostavil način, kako je zakon nastal - »ne z diktatom z Dunaja, temveč v sodelovanju vseh prizadetih ter z resnostjo in spoštovanjem.« Podkancler Michael Spindelegger pa je pristavil: »Prispeli smo na konec zgodbe, ki je zelo dolgo trajala. Na mizi je dober rezultat,« je v svojem govoru ugotovil zunanjji minister Michael Spindelegger (ÖVP). Še posebej pa je olajšan, ker se bo s sprejetjem zakona začelo tudi novo obdobje v odnosih s sosednjo Slovenijo.

Državni sekretar Josef Ostermayer (SPÖ) in koroški deželni glavar Gerhard Dörfler (FPK) sta v spomnila na dolgotrajna pogajanja, na vrsto ovir in nesporedumov, ki da jih je bilo treba rešiti, na proces ustvarjanja zaupanja, predvsem pa željo vseh prizadetih, da dejansko na koncu nastane nekaj, kar je sprejemljivo za vse. Dörfler se je še posebej zahvalil Ostermayerju za posebno tankočutnost in angažma v pogajanjih. Z besedami »Josef, prva tabla pripada tebi,« mu je izročil dvojezično krajevno tablo Bad Eisenkappel - Železna Kapla, ki bo 16. avgusta kot prva od dodatnih 72 postavljena na Južnem Koroškem.

Zvezni predsednik Heinz Fischer pri svojem nagovoru na sprejemu ob podpisu ustavnega Zakona o narodnih skupinah v Avstriji, s katerim so uredili vprašanje dvojezičnih krajevnih tabel in uradnega jezika na Koroškem

BKA

Na slovesnosti je spregovoril tudi predsednik Zveze slovenskih organizacij (ZSO) Marjan Sturm in sicer v vlogi predsednika sosveta za Slovence v Avstriji pri uradu zveznega kanclerja. Sturm je poudaril, da je v dolgem procesu uspelo najti kompromis, ki se ne tiče le slovenske narodne skupnosti, temveč je vidna dvojezičnost sedaj zadeva vseh Korošcev. Dodal je še, da emocionalnih problemov ni mogoče rešiti zgolj s pravnim pristopom, temveč je potrebno veliko tankočutnosti in pripravljenosti, da se odpravijo tudi zgodovinska bremena. In vendar so bile potrebne tudi pritožbe pri ustavnem sodišču, je opozoril Sturm.

Včerajšnjim uradnim slavljem na zvezni ravni bo sledilo še uradno slavlje na Koroškem s postavljanjem prvih dodatnih dvojezičnih tabel 16. avgusta. Na ta dan je na sporedu najprej slovesnost v dvorani grbov v deželni hiši v Celovcu, popoldne pa bodo v občinah Železna Kapla in Žitara vas postavili prve nove dvojezične krajevne table. Postavitve teh prvih dvojezičnih krajevnih tabel se bodo predvidoma spet udeležili tudi kancler Werner Faymann, podkancler Michael Spindelegger, deželni glavar Dörfler z vsemi člani koroške deželne vlade, navzoči pa bodo tudi spet predstavniki političnih organizacij koroških Slovencev.

Ironija dogodka je, da bodo najvišji zvezni in deželni politiki postavljali dvojezično tablo prav v tistih dveh krajih, katere je s svojimi pritožbami izbral za manjšino slovenski odvetnik Rudi Vouk pri ustavnem sodišču. Zato – tako je slišati – bo v Žitari vasi še dodatna slovesnost, na kateri se bodo domači prosvetaši in Narodni svet (NSKS) posebej zahvalili Vouku za njegov boj za dvojezične table, ne pa zveznim in deželnim politikom, ki so morali v zakon prevzeti vse tiste kraje, za katere je ustavno sodišče določilo dvojezičen napis. Ostalih 70 dodatnih novih dvojezičnih tabel - skupno jih bo potem z že obstoječimi v 164 krajih – pa naj bi postavili do konca septembra letos.

Ivan Lukan

ČEDAD - Jutri Kapljice zgodovine in kulture

Čedajsko poletje bo jutri ob 20.30 že tretje leto zapored popestrila prireditve Kapljice zgodovine in kulture. Letošnji zgodovinsko kulturni večer z naslovom »1511: človek in narava se upirata« prirejajo KD Ivan Trinko, družina Costantini, Univerza tretje starosti, ERAPLE FVG, Slovenci po svetu, SOMSI in »Associazione 1511« pod pokroviteljstvom Občine Čedad.

V palači Costantini (ul. IX Agosto) bo prvi del srečanja posvečen zgodovini. Carli Pup bo spregovoril o vzrokih in poteku kmečkega upora na pustni četrtek (joibe grasse) leta 1511, Franco Fornasaro pa bo upor v Furlaniji povezal s podobnimi ljudskimi vstajami v Evropi. Debatbo bo moderiral Adolfo Londero. Sledile bodo »kapljice« kulture, ki jih bodo prisotnim podarili duo Marta Vigna (harfa) in Stefano Fornasaro (flavta) ter harmonikarji iz kraja Saint Gilles v Belgiji. Ob koncu pa bo spet na vrsti zgodovina s posnetki potresa, ki je leta 1976 prizadel tudi Čedad in Nadiške doline, iz arhivov društva SOMSI in Študijskega centra Nediža. (NM)

Z DNEVNIKOM NA DOPUST

Jaz in ti... in Primorski

Bralce in naročnike, ki se odpravljajo na dopust, vabimo, da se naročijo na spletno izdajo časopisa. Primorski dnevnik vas bo s svojimi vestmi v živo spremljal, kamorkoli vas bo popeljalo poletje.

Trimesečna naročnina: 55 evrov
Naročnina za 30 dostopov: 30 evrov

Primorski
dnevnik

Dnevnik Slovencev v Italiji.

Več na naši spletni strani:

www.primorski.eu

Slikarska in fotografska razstava Slika in jaz

DIVAČA - V prostorih Občine Divača bodo danes ob 19. uri odprli razstavo Slika in jaz, na kateri se bosta predstavili domači avtorici, mlada akad. slikarka Ana Kranjca in tehniki akvarela in že priznana fotografinja Jožica Zafred. O obeh avtoricah in o njunih delih bo spregovoril novinar in scenarist Jadran Sterle. Ob odprtju bodo izdali tudi zloženko. Razstava bo na ogled do 31. avgusta. (O.K.)

V galeriji stolp v Štanjelu razstava Vtisi Krasa

ŠTANJEL - V galeriji stolp na vratih v Štanjelu bodo nočoj ob 20. uri odprli skupinsko slikarsko in fotografsko razstavo z naslovom Vtisi Krasa, ki je nastala julija lani ob prvi delavnici žetve sivke in ex-tempora v Škrbini na Krasu. O umetnikih in njihovem delu bo spregovorila umetnostna zgodovinarica Špela Janša. Avtorji razstavljenih del so člani KUD Kliničnega centra in Medicinske fakultete dr. Lojzeta Kraigerja in drugi povabljeni. Prvi bienalni ex-tempore je potekal lani v organizaciji gospe Saše Boljkovac iz Ljubljane, ki se je leta 2009 s pomočjo prijateljev lotila sejanja sivke v Škrbini pri Komnu. Razstava bo na ogled do 13. septembra. (O.K.)

POLITIKA - Predsednik republike pisal premierju Berlusconiju

Napolitano nastopil proti selitvi ministrstev iz Rima

Poslanci zavrnilo zakonski predlog proti homofobiji - Danes glasovanje o vojaških misijah v senatu

RIM - Predsednik republike Giorgio Napolitano je včeraj pisal ministrskemu predsedniku Silviu Berlusconiju pismo, da bi mu izrazil zaskrbljenost, ker je vlada začela postopek decentralizacije ministrstev. Pri tem se je nanašal na dejstvo, da je vrh Severne lige skupno z gospodarskim ministrom Giulio Tremontijem in ministrico za turizem Michelo Brambillo preteklo tuzoto odprl predstavništvo nekaterih ministrstev v Monzi. Državni poglavar med drugim opozarja, da bi bil za selitev ministrstev iz Rima potreben ustavni zakon, saj ustava določa, da je Rim italijansko glavno mesto. Predsednikov nastop so pozdravili predstavniki skorajda vseh strank, razen Severne lige, ki je previdno molčala.

Medtem pa je poslanska zbornica včeraj zavrnila zakonski predlog za boj proti homofobiji, se pravi proti diskriminaciji homoseksualcev. Zbornica je namreč še pred neposredno obravnavo besedila z večino glasov odbila zakonski predlog, češ da je protustaven. V tem smislu se je izreklo 293 poslancev Ljudstva svobode, Severne lige in Sredinske demokratske unije, proti je glasovalo 250 predstavnikov Demokratske stranke, Italije vrednot ter Prihodnosti in svobode za Italijo, 21 poslancev pa se je vzdržalo.

Zakonski predlog je pripravila poslanka Demokratske stranke Paola Concia, predvideval pa je obremenilne okoliščine za kazniva dejanja, povezana s spolno usmerjenostjo. Predstavniki strank, ki so glasovali proti zavrnitvi zakonskega besedila, so ostro kritizirali odločitev večine. Voditelj Demokratske stranke Pier Luigi Bersani je dejal, da je parlament spet zapisal klavno stran v svoji zgodovini, saj je zavrnil normo proti diskriminaciji. Predsednik poslanske zbornice Gianfranco Fini pa je jasno povedal, da če bi glasoval (predsednik zbornice se praviloma ne udeležuje glasovanj), potem bi se brez oklevanja opredelil proti neustavnosti besedila.

Izredno ostro se je odzvalo združenje za zaščito istospolnih Arcigay, po oceni katerega je v Italiji pod vprašajem sama demokracija. Arcigay se namerava obrniti na pristojne evropske organe, da bi jih opozorili na to nevzdržno stanje.

V senatu pa so včeraj odločili na danes glasovanje odloka o ponovnem financiranju vojaških odprav v tujini. Kaže, da bodo odlok podprle vse stranke, razen Italije vrednot. Negativen glas so napovedali tudi nekateri posamezni senatorji.

Utrinek s sobotnega odprtja podružnic nekaterih ministrstev v Monzi

ANSA

POLITIKA - Predlog Demokratske stranke Parlamentarne volitve z dvojnim krogom

Senatorica Blažina o vprašanjih slovenske manjšine

RIM - Demokratska stranka bo ta teden v senatu vložila predlog novega volilnega zakona, ki bo temeljil na dvojnem krogu, 30-odstotnem proporcionalnem deležu in t.i. pravici do tribune. Zakonski predlog so predstavili na včerajšnji skupščini senatorjev in poslancev stranke, na kateri je bil navzoč tudi tajnik Pier Luigi Bersani.

Zakonski predlog je doživel široko podporo parlamentarcev največje opozicijske stranke, z izjemo peščice poslancev in senatorjev, ki so se vzdržali. Gre za podpornike mešanega večinskega in proporcionalnega sistema (t.i. Mattarellum), po katerem bi znova uvedli volilna okrožja. To naj bi dosegli z ljudskim referendumom.

Slovenska senatorica Tamara Blažina je na skupščini opozorila na poseben položaj slovenske manjšine, ki ima pravico do olajšane izvolitve svojih parlamentar-

cev. Senatorica je pri tem citirala zaščitni zakon, ki govori o olajšani izvolitvi parlamentarcev iz vrst slovenske narodne skupnosti. Zakonski predlog bo, kot rečeno, vложен v senatu, tako da se bo z njim jeseni prvi ukvarjal zgornji dom italijanskega parlamenta. So-deč po političnih razmerah v državi in v parlamentu je vsekakor zelo malo verjetno, da bodo senatorji in poslanci v tej zakonodajni dobi odobrili nova volilna pravila.

Bersani je medtem v pismu dnevniku Corriere della Sera pojasnil svoje stališče o podkupninski aferi, v kateri je vpleten Filip- po Penati, nekdanji podpredsednik deželnega sveta Lombardije in bivši šef njegovega kabineta. Demokratska stranka popolnoma zaupa sodnikom, za Penatija, kot za vsakega osumljenega državljanca, pa velja, da je do razsodbe nedolžen, je poudaril Bersani.

Nezakoniti priseljenci se smejo poročiti

RIM - Ustavno sodišče je razveljavilo del civilnega zakonika, ki je določal, da se lahko priseljenci z italijanskimi državljani poročijo le, če imajo dovoljenje za bivanje. Po oceni ustavnega sodišča status migranta sam po sebi ne more preprečevati poroke.

Ustavni sodniki so pri odločitvi upoštevali eno od razsodb sodišča za človekove pravice v Strasbourgu, ki je v sorodnem primeru ugotovilo, da država ne more sprejemati določil, ki splošno in na avtomatičen način omejujejo temeljne človekove pravice. Hkrati so ustavni sodniki poudarili, da takšna omejitev posega tudi v temeljne človekove pravice italijanskih državljanov, ki se želijo poročiti s priseljenici. Sporno določilo je parlament v zakon uvedel leta 2009, da bi preprečil navidezno sklepanje zakonskih zvez italijanskih državljanov z nezakonitimi priseljenici.

33 milijonov Italijanov odhaja na počitnice

RIM - Italijansko združenje hotelirjev Federalberghi ocenjuje, da se je oz. se še bo na počitnice letos odpravilo 33 milijonov Italijanov, kar pomeni 55 odstotkov celotnega prebivalstva. K temu podatku, ki je po ocenah združenja podoben lanskemu, velja dodati še dejstvo, da se je oz. se bo 78 odstotkov Italijanov odločilo za dopust na italijanskih tleh, 21 odstotkov pa je oz. bo raje izbralo mikavnejšo tujino.

Nekaj je sicer novosti v primerjavi z lanskim letom: število prebivalcev, ki si sploh ne bo privoščilo počitnic, se je nekoliko zmanjšalo (z 42,4 na 41,9 odstotka), gospodarska kriza pa bo letos botrovala odločitvi za en dan krajše počitnice - če so lani Italijani odhajali na oddih v povprečju za 12 dni, se bo njihov dopust letos zrediciral na 11 dni. Pa še to velja omeniti: vse več Italijanov se je oz. se bo odločilo za dopust v juniju in septembru, raje kot v juliju in avgustu.

GOSPODARSTVO - Po razsodbi Berlusconijev Fininvest plačal 560 milijonov evrov konkurenčni skupini CIR

MILAN - Medijska družba premiera Silvia Berlusconija Fininvest je včeraj nakazala 560 milijonov evrov odškodnine koncernu CIR Carla de Benedettija. Plačilo odškodnine je Fininvestu naložilo milansko prizivno civilno sodišče zaradi korupcije pri prevzemu založnika Mondadori v 90. letih prejšnjega stoletja.

Fininvest je po razsodbi milanskega sodišča vplival na sodnika, ki je odločal o prevzemnem boju med konkurenčnima družbama za največjega založnika v državi Mondadori. Berlusconi se je obsodbi izognil zaradi zastaranja, so pa korupcije obsodili več odvetnikov in sodnika. Prvostopenjsko civilno sodišče je sprva določilo plačilo 750 milijonov evrov odškodnine, po pritožbi Fininvestovih odvetnikov pa so odškodnino znižali na 560 milijonov evrov. Fininvest se namerava kljub nakazilu odškodnine pritožiti na kasacijsko sodišče.

Kazen, ki jo je sodišče naložilo Fininvestu, je pred časom sprožila trenja tudi znotraj vladajoče koalicije. Med zakonodajne dokumente varčevalnega svežnja za stabilizacijo javnih financ se je namreč »prikradlo« določilo, ki bi vsaj začasno zamrznilo plačilo kazni. Finančni minister Giulio Tremonti je zadržil, da določila na vladni seji niso obravnavali, in celotno odgovornost preložil na Berlusconija. Slednji je nasprotno zadržil, da je bil ministrski zbor s tem seznanjen in da nikakor ni šlo za ukrep v njegovo osebno korist. Določilo, ki je predvidevalo zamrznitev plačila vseh odškodnin, višjih od 20 milijonov evrov, do pravnomotne odločitve kasacijskega sodišča, je vlada zaradi razburjenja v javnosti umaknila.

GOSPODARSTVO - Fiat industrial dobiček povečal za 78%

Fiat v drugem četrtletju z 1,24 milijarde evrov dobička

TURIN - Proizvajalec avtomobilov Fiat je v drugem letošnjem četrtletju ustvaril 1,24 milijarde evrov dobička, potem ko so v enakem obdobju lani beležili 17 milijonov evrov izgube. Prihodki so se v primerjalnem obdobju okrepili za 40,2 odstotka na 13,2 milijarde evrov, potem ko je od junija Fiat v svoje bilance vključil tudi družbo Chrysler.

Čisti dobiček odraža enkratni prihodek z naslova cenitve lastniškega deleža v Chryslerju v višini 1,06 milijarde evrov. Brez upoštevanja tega prihodka ter z njim povezanih davkov je čisti dobiček v drugem četrtletju znašal 156 milijonov evrov, brez upoštevanja Chryslerjevega deleža pa je Fiat v četrtletju zaslužil 76 milijonov evrov. Prihodki so brez Chryslerja dosegli 10 milijard evrov, kar pomeni 6,5-odstotno zvišanje na letni ravni.

Pozitivno poslovanje v drugem četrtletju je družbo spodbudilo k zvišanju pričakovanj za letošnje poslovno leto. Tako Fiat sedaj pričakuje 1,7 milijarde evrov namesto 300 milijonov evrov dobička, je družba objavila na spletni strani.

Chrysler je včeraj objavil, da je v letošnjem drugem četrtletju ustvaril 370 milijonov dolarjev (255,8 milijona evrov) izgube, potem ko je ta v enakem obdobju lani znašala 172 milijonov dolarjev

(118,9 milijona evrov). Družba je sicer izgubo v drugem trimesečju zabeležila zaradi odplačila dolgov.

Kot so ob objavi četrtletnih poslovnih rezultatov potrasili v Chryslerju, so med začetkom aprila in koncem junija ameriški in kanadski vladi vrnili za 551 milijonov dolarjev posojil. Če ne bi bilo tega stroška, bi družba v obravnavanem obdobju zabeležila 181 milijonov dolarjev čistega dobička.

Proizvajalec tovornih vozil ter kmetijskih in gradbenih strojev Fiat Industrial, ki je nastal januarja letos za delitvijo podjetja Fiat, pa je v letošnjem drugem četrtletju ustvaril 212 milijonov evrov čistega dobička, kar je 78 odstotkov več kot v enakem obdobju lani. Dober rezultat družba pripisuje zlasti krepki prodaji v vseh svojih sektorjih. Čisti prihodki podjetja so se med začetkom aprila in koncem junija v primerjavi z enakim obdobjem lani povečali za 10,6 odstotka na 6,28 milijarde evrov.

Skladno z optimističnimi četrtletnimi številkami je Fiat Industrial že navzgor popravil napoved za letos. Po novem ocenjuje, da bo do konca leta zabeležil 24 milijard evrov prihodkov, kar je dve milijardi evrov več, kot je pričakoval doslej. Dobiček pred obrestmi in davki naj bi bil glede na naj-novejšo napoved višji za 100 milijonov evrov in naj bi znašal 1,5 milijarde evrov.

EVRO

1,4471 \$

+0,6

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
26. julija 2011

valute	evro (povprečni tečaj)	26.7.	25.7.
ameriški dolar	1,4471	1,4380	
japonski jen	113,02	112,46	
kitajski juan	9,3237	9,2679	
ruski rubel	39,8980	39,8354	
indijska rupija	63,9400	63,8540	
danska krona	7,4531	7,4534	
britanski funt	0,88235	0,88250	
švedska krona	9,0728	9,1083	
norveška krona	7,7575	7,7715	
češka krona	24,353	24,388	
švicarski frank	1,1630	1,1563	
estonska krona	15,6466	15,6466	
madžarski forint	267,78	268,95	
poljski zlot	4,0035	3,9984	
kanadski dolar	1,3623	1,3599	
avstralski dolar	1,3201	1,3249	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
romunski lev	4,2280	4,2485	
litovski litas	3,4528	3,4528	
latviski lats	0,7093	0,7093	
braziljski real	2,2208	2,2311	
islandska krona	290,00	290,00	
turška lira	2,4783	2,4719	
hrvaška kuna	7,4460	7,4708	

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE
26. julija 2011

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	0,18725	0,25300	0,42250	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,12750	0,17500	0,23833	-
EURIBOR (EUR)	1,445	1,611	1,824	-

ZLATO

(999,99 ‰) za kg

35.861,53 €

+106,28

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE
26. julija 2011

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	8,85	-1,56
INTEREUROPA	2,00	+11,11
KRKA	60,30	+0,50
LUKA KOPER	12,80	+1,19
MERCATOR	161,00	+0,62
PETROL	213,10	-0,47
TELEKOM SLOVENIJE	76,00	+0,65

BORZNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	30,00	-
AERODROM LJUBLJANA	15,89	+2,52
DELO PRODAJA	21,00	-
ETOL	65,00	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	18,00	+0,00
ISTRABENZ	3,09	+0,00
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	6,50	+0,00
MLINOTEST	4,00	-
KOMPAS MTS	6,00	-
NIKA	16,50	-
PIVOVARNA LAŠKO	12,50	+0,00
POZVAROVALNICA SAVA	7,00	+2,49
PROBANKA	19,99	-
SALUS, LJUBLJANA	282,00	-1,40
SAVA	42,50	-1,16
TERME ČATEŽ	178,90	-
ŽITO	110,00	-
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	13,90	+0,00

MILANSKI BORZNI TRG
26. julija 2011

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
A2A	1,03	-0,39
ALLIANZ	93,05	+0,65
ATLANTIA	13,38	-0,67
BANCO POPOLARE	1,43	+0,77
BCA MPS	0,52	+2,55
BCA POP MILANO	1,52	-1,49
EDISON	0,88	+0,17
ENEL	4,17	-0,05
ENI	15,72	-0,63
FIAT	7,17	-4,46
FINMECCANICA	7,07	-3,81
GENERALI	13,85	+0,80
IFIL	-	-
INTESA SAN PAOLO	1,656	+3,11
LOTTOMATICA	12,69	+1,36
LUXOTTICA	22,52	+0,76
MEDIASET	3,056	-2,24
MEDIOBANCA	6,59	+1,46
PARMALAT	1,957	+0,15
PIRELLI e C	7,1	-3,66
PRYSMIAN	13,64	-1,37
SAIPEM	37,71	+0,08
SNAM RETE GAS	4,07	-0,59
STMICROELECTRONICS	5,69	-11,51
TELECOM ITALIA	0,88	-0,06
TENARIS	16,42	+1,86
TERNA	3,168	+0,57
TISCALI	0,06	+0,48
UBI BANCA	3,45	+0,06
UNICREDIT	1,279	+4,41

SOD NAFTE

(159 litrov)

99,55 \$

-0,04

IZBRANI BORZNI INDEKSI
26. julija 2011

indeks	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBITOP, Ljubljana	736,90	+0,18

TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	2.094,57	-
BIRS	981,04	+0,27
FIRS, Banjaluka	1.876,50	-0,42
Belex 15, Beograd	731,31	-
SRX, Beograd	-	-
BIFX, Sarajevo	1.771,76	+0,76
NEX 20, Podgorica	-	-
MBI 10, Skopje	2.515,35	+0,03

DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	12.535,20	-0,46
Nasdaq 100	2.433,87	+0,40
S&P 500, New York	1.335,16	-0,17
MSCI World, New York	1.340,93	-0,58
DAX 30, Frankfurt	7.349,45	+0,07
FTSE 100, London	5.929,73	+0,08
CAC 40, Pariz	3.787,88	-0,66
ATX, Dunaj	2.677,00	-0,15
PX, Praga	1.186,0	-1,55
EUROSTOXX 50	2.739,65	-0,11
Nikkei, Tokio	10.097,72	+0,47
STI, Singapur	3.186,57	+0,47
Hang Seng, Hongkong	22.572,08	+1,25
Composite, Šanghaj	2.816,69	-
Sensex, Mubaj	18.518,22	-1,87

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

OBČINA TRST - Načelniki leve sredine o umiku prostorskega načrta

Zagovarjanje Cosolinijevega sklepa Novi načrt bi ustvaril perspektive

Desna sredina v desetih letih ni bila sposobna izpeljati načrta - Dipiazzova varianta se je rodila pod nesrečno zvezdo

Stranke levsredinske večine v tržaškem občinskem svetu branijo odločitev župana Roberta Cosolinija, da umakne varianto št. 118 k prostorskemu načrtu ter izda smernice za novo varianto. Prostorski načrt, ki ga je leta 2009 sprejela takratna desnosredinska uprava Roberta Dipiazzae in ni nikoli zaživel, se je namreč že od vsega začetka rodil pod nesrečno zvezdo, saj je prišlo do številnih hudih napak v postopku sprejemanja, zaradi katerih bi bil utegnil povzročiti škodo. Zato ima leva sredina hudo negativno mnenje o načrtu, katerega sprejetje ne bi bilo v skladu s programom nove uprave, poleg tega bi lahko tudi oškodovalo občinsko blagajno.

To so na včerajšnji prvi tiskovni konferenci na tržaškem županstvu dejali načelniki svetniških skupine leve sredine: Giovanni Maria Coloni in Stefano Ukmar (Demokratska stranka), Roberto Decarli (Cosolinijeva lista), Marino Sossi (Levica, ekologija in svoboda), Marino Andolina (Zveza levice), Paolo Bassi (Italija vrednot) in Patrick Karlsen (Občani za Trst) so pred razpravo o sklepu občinskega odbora o umiku Dipiazzove variante hoteli poudariti stališča leve sredine o prostorskem načrtu. Slednjega desna sredina v desetih letih upravljanja tržaške občine ni bila sposobna izpeljati, so med drugim poudarili govorniki, ki so opozorili tudi na notranjo razklanost desne sredine glede tega vprašanja, do katere je prišlo, je bilo rečeno, potem ko je senator Giulio Camber odrekel podporo Dipiazzai.

Zato je prav, da se je leva sredina odločila za dobro izvedbo stvari in za soočenje z nerešenimi vprašanji v znamenju prozornosti in strogosti. Kar se bo zgodilo v občinskem svetu, bo dodatno negativno potrdilo za »prazno nadutost« Ljudstva svobode, ki je oškodovala tako zavezniške stranke kot predvsem občane, občinsko blagajno in okolje. Zdaj bo treba pomisliti na proizvodne dejavnosti z nizkim vplivom na okolje, ki bi dale ponovnega zagona tržaškemu gospodarstvu, zato je levsredinska večina prevzela nase breme oblikovanja novega prostorskega načrta, ki bi ustvaril perspektive in povezal Trst s svojim zaledjem, menijo v levi sredini. (iž)

Dipiazzov
prostorski načrt se
je rodil pod
nesrečno zvezdo,
menijo v levi
sredini

KROMA

PROSTORSKI NAČRT - Seja šeste komisije občinskega sveta

Smernice takoj po 15. avgustu

Nastop župana Cosolinija - Rovis (PDL) pred jutrišnjo sejo občinskega sveta zahteval zajetno dokumentacijo

Izvod variante št. 118 k prostorskemu načrtu, ki jo je sprejel desnosredinski odbor bivšega župana Roberta Dipiazzae, vse pripombe deželne uprave in občanov ter odgovore pristojnih občinskih uradov, seznam morebitnih gradbenih načrtov, ki bi utegnili steči med zapadlostjo starih omejitev in sprejetjem novih, pa tudi informacijo o časovnih rokih za predložitev popravkov: vse to je na včerajšnji jutranji seji šeste komisije tržaškega občinskega sveta za urbanistiko, na kateri je župan Roberto Cosolini orisal sklep o umiku Dipiazzove variante in oblikovanju smernic za novi prostorski načrt in zaščitnih omejitev (o sklepu bo komisija razpravljala tudi danes), zahteval svetnik opozicijskega Ljudstva svobode Paolo Rovis, drugače svojčas član prav tistega odbora, ki je nekoč sprejel varianto št. 118.

To je Rovis zahteval pred bližnjo sejo občinskega sveta o umiku variante, ki je napovedana za jutri. Tako Rovis kot njegova strankarska kolega Piero Camber in Everest Bertoli so se tudi spraševali, zakaj je bila seja komisije sklicana z oznako nujno, saj načelniki svetniških skupin na zadnji seji prejšnji teden niso določili datuma seje občinskega sveta. Odgovoril jim je svetnik Demokrat-

ske stranke Stefano Ukmar (slednji je tudi pikro dejal, da v levi sredini nočejo dodatno bremeniti občinskih uradov in da so zato vso dokumentacijo o prostorskem načrtu shranili), ki je nujnost utemeljil s časovno stisko: 6. avgusta namreč zapadejo zaščitne omejitve, zato mora občinska uprava čim prej sprejeti smernice za nov prostorski načrt in nova zaščitna določila.

Na to je v svojem orisu sklepa opozoril tudi župan Cosolini, ki je poudaril, da je bil Dipiazzov prostorski načrt, poleg odsotnosti strateškega načrtovanja in pomanjkanja soudeležbe občanov, gospodarskih kategorij in okoljevarstvenikov, predmet tudi vrste pomislekov in opozoril deželne uprave in upravnih sodišč, o njem pa so si bili neenotni tudi v sami takratni desnosredinski večini. Zato se je nova uprava odločila, da varianto umakne ter da poskrbi za čim bolj premočrten in neoporečen upravni postopek. O sklepu so se že izrekli rajonski sveti (v petih primerih je bilo mnenje pozitivno, v dveh pa negativno), občinski svet bi moral razpravljati jutri in v petek, takoj po velikem šmarnu pa bi rajonskim svetom posredovali smernice za novi načrt, o katerih bi občinski svet razpravljal okoli 15-20. septembra. (iž)

RIBIŠKO NASELJE - Neznanci v noči na ponedeljek prekrili nove slovenske napise

Tudi dinozavri so samo italijanski

Dvojezični tabli z napisoma »Ribiško naselje« in »Paleontološko najdišče« je dala postaviti Pokrajina Trst - Napoved prijave karabinjerjem

Mazači so prekrili
slovenska napisa
na odcepu za
Ribiško naselje

KROMA

Neznanci so v noči med nedeljo in ponedeljkom pomazali novi dvojezični tabli, ki ju je tržaška pokrajinska uprava dala postaviti na križišču pred Ribiškim naseljem. Nekomu očitno ni šlo v račun, da je med vsemi ostalimi vasmi, ki so bile na podlagi zakona deležne vidne dvojezičnosti na pokrajinskih cestah, tudi to obmorsko naselje. Mimogrede pa je nočni mazač na spodnji tabli prekril tudi slovenski napis »paleontološko najdišče«, češ da je znani dinozaver Antonio pač Italijan ... Dvojezične table je Pokrajina dala postaviti med koncem maja in začetkom junija letos.

Na neljub dogodek nas je opozoril Štivančan Lucijan Kocman, ki je dejal, da so domačini ogorčeni, »saj gre za veliko sramoto v občini, ki je uradno povsem dvojezična«. Krajani imajo baje nekoga že na sumu, čeprav primanjkuje dokazi. »Kakorkoli že, tokrat se bomo oglasili pri karabinjerjih in prijavi dogodek, ker v podobnih primerih vsekakor ne smemo ostati križem rok,« je pristavil Kocman. (af)

PEDOFILIJA

V vili v Venetu nadlegoval deklice

Kriminalisti iz Padove so v ponedeljek v sodelovanju s kolegi tržaškega mobilnega oddelka aretirali 72-letnika iz Trsta, ki ga dolžijo, da je spolno zlorabljal mladoletnice. Preiskovalci trdijo, da je možki v večletnem časovnem razmiku zlorabil najmanj tri mladoletne sorodnice, nekatere izmed teh so danes polnoletne. Trenutno je v hišnem priporu v Trstu.

Tržaške kriminaliste so pred kratkim poklicali kolegi iz Padove in jih pozvali, naj nadzorujejo 72-letnega Tržčana. Šlo naj bi za pedofila, za katerega so že zbrali dovolj dokazov, v pričakovanju pripornega naloga sodnice za predhodne preiskave iz Benetk Giuliane Galasso pa je policija morala zagotoviti, da možki ne bo storil novih kaznivih dejanj. V Trstu so ga v bistvu neprekinjeno nadzorovali, zabeležili so njegove poteze, v ponedeljek pa so s pripornim nalogom v roki potrkali na njegova vrata.

Do spolnih zlorab naj bi prihajalo v razkošni družinski vili ob morju v nekem znanem letoviščarskem kraju blizu Benetk, nekaj kilometrov od morja. Gre za družino, katere številni člani živijo v Trstu in Padovi. Podrobnosti, tako kot osebnih podatkov osumljenca, policija v podobnih primerih ne objavi, da bi zaščitila žrtve spolnega nasilja. Šlo naj bi namreč za aretiraneve sorodnice. Moški naj bi pred leti med poletnimi počitnicami zlorabil vsaj deklici, ko sta bili stari 9 in 10 let, danes pa sta polnoletni. Nazadnje ga je sorodnik, ki je ne napovedano obiskal vilo, zalotil pri nadlegovanju štirinajstletnice, domnevno neke nečakinje. Očividec je poklical na telefonsko številko 114, ki je namenjena pomoči otrokom (številka je aktivna 24 ur dnevno). Izkazalo se je, da naj bi možki v zadnjih tednih večkrat nadlegoval dekle.

KULTURNI DOM

Žalna seja v spomin na Bogatca

Odšel je Livio Bogatec, igravec Slovenskega stalnega gledališča, ki je s svojim žlahtnim temperamentom in iskrivo neposrednostjo ustvaril vrsto nepozabnih likov in tako oblikoval podobo našega teatra.

Žalna javna seja v spomin na nenadoma umrlega gledališčnika bo danes ob 18.30 v veliki dvorani Kulturnega doma v Trstu.

DVORANA TESSITORI - Predstavitev novega dokumentarnega filma

Zgodba o življenjski energiji Doline Glinščice

Triletno delo je podpisal Giorgio Gregorio - Uredila ga je Dežela FJK v sodelovanju z dolinsko občino

Dolinska županja Fulvia Premolin in Guido Baggi na včerajšnji predstavitvi dokumentarnega filma

KROMA

Kot vsaka zgodba, se tudi tista o Dolini Glinščice začne s tradicionalnim »Nekoč je živela princesa ...«. Sicer gre v tem primeru za izmišljeno, poetično zgodbo o neutolažljivem dekletu, ki je izgubilo ljubljenega princa, se od žalosti spremenilo v skalo, ki je naposled razpokala in postala to, kar je danes Dolina Glinščice, to je pravi vir življenjske energije. »Na našo lepo Klinšco smo vsi zelo navezani, tako da sprejemamo nov dokumentarec kot obogatitev, ki bo nedvomno pripomogla k boljšemu spoznavanju, ovrednotenju in promociji ne le Doline Glinščice pač pa celotnega našega prostora.« Tako je dolinska županja Fulvia Premolin včeraj v deželni dvorani Tessitori pozdravila nov dokumentarni dvd posvečen Dolini Glinščice. Uresničila ga je Dežela FJK oz. njen tiskovni urad za televizijske produkcije v sodelovanju z Občino Dolina in Naravnim rezervatom Doline Glinščice, režijo pa je podpisal Giorgio Gregorio. Tridesetminutni film prikazuje

očarljivo zgodbo Doline Glinščice, od njene protagoniste - vode, ki si mimo doline utira pot in izoblikuje krajino, in živali, ki tam prebivajo, pa vse do ritmičnega, pa vendar umirjenega minevanja časa. Na dan privre biotska raznovrstnost doline, ki jo avtor dokumentarca dopolnjuje še z zgodovinskimi vložki, utrinki iz kulturnega življenja (vključno z Majenco), skrivnostnimi legendami o vilah in škratih ter o neznani podzemlju, spomini Sofie Zeriali - zadnje rojene na Botiču, ter sodobnim vabilom za plezale. Liričnost zgodbe o Glinščici bogati ob avtorski glasbi tudi branje odlomkov del Srečka Kosovela (Skala, Razpoloženje), Cesareja Paveseja (I dialoghi con Leuco), Claudia Magrisa (Microcosmi), Giorgia Depangherja (Comuni radici) in Maria Luzija (Specie moribonda).

Snemanja so se lotili pred tremi leti in ga zaključili pred tremi meseci, ko je bilo treba zbrati material seveda urediti. Delo je bilo kar zahtevno, je dejal režiser, saj so Dolino Glinščice morali posneli v vsej svoji lepoti skozi vse štiri letne čase, v sončnih in deževnih dneh, ko je po njej razsajal veter ali pa je bila odeta v snežno belo odejo. Dokumentarec je posnet v treh jezikih - slovenščini, italijanščini in angleščini. Italijanski različici filma pa je priložen tudi dvd, ki vključuje še dodatnih sedem znanstveno-didaktičnih predavanj o geologiji, geomorfologiji, favni in flori, pticah in naravnih znamenitostih Doline Glinščice; v kratkem pa obljublja, da bodo poskrbeli še za slovensko in angleško verzijo.

Od leta 2000 je tiskovni urad predsedstva dežele uresničil že 31 dokumentarcev posvečenih Furlaniji-Juljski krajini oziroma njenim naravnoslovnim, zgodovinskim in kulturnim znamenitostim. Vodja urada Guido Baggi je včeraj poudaril, da razpolagajo na Deželi tako s kakovostnimi tehničnimi pripomočki kot tudi s kompetentnim kadrom, predvsem pa z ljubeznijo do dela, ki je v tem času poželo veliko zanimanja in pohval tudi onkraj meja. Pri zbiranju dragocene ga gradiva so seveda sodelovali tudi domačini in predstavniki domačih društev.

Film bodo uradno predstavili sredi septembra in ga nato razdelili po šolah in društvih, avgusta pa ga bodo predvajali na festivalu v Ovčji vasi. (sas)

CRES - Tradicionalni poletni pust

Godba Salež na Maškaradi

Letos so godbeniki nastopili s škedenjsko skupino mask Lalo kot gostje in v »tutujih«

V hrvaškem mestu Cres na istoimenskem otoku vsako leto prireajo poletno Maškarado. Letošnjega poletnega pusta, ki se je odvijal v soboto, 16. julija, se je udeležila tudi Godba Salež (na sliki) s škedenjsko skupino mask Lalo. »Maškarade smo se udeležili že lani s Škedenjci, po lanskem uspehu pa so nas letos organizatorji povabili in smo kot edina godba nastopili kot gostje,« je povedal predsednik godbe Aleksij Budin.

Po mestnih ulicah so od 21. ure dalje korakale skupine iz raznih krajev na Hrvaškem ter petnajst saleških godbenikov, v spremstvu petdesetih privržencev iz Saleža in okolice, vse tja do Škedenja. Letos so za temo izbrali baletke in so bili vsi oblečeni v rožnato baletno krilce. Povorka se je zaključila okrog 23. ure na glavnem trgu, kjer se je zabava nadaljevala z ansambli, ki so igrali do jutranjih ur. Aleksij je še povedal, da se poletne Maškarade na Cresu udeležijo zato, da bi ponesli njihovo glasbo tudi drugod in da bi slednjo spoznali še v drugih državah.

Godba Salež bo 12. avgusta nastopila na vaškem prazniku v Sappadi, 14. avgusta pa na šagri Godbenega društva Prosek.

prej do novice
www.primorski.eu

POGOVORI Z ODLIČNJAKI - Mara Milič (Tehniški zavod Žige Zoisa)

Izbire morda ne bi ponovila

Maturitetni referat je posvetila pokolu v Srebrenici - Pri gospodarskem poslovanju bi morali okrepiti rabo računalnika

Druga odličnjakinja Tehniškega zavoda Žige Zoisa, ki je na državnem izpitu prejela najvišjo oceno 100/100, je Mara Milič iz Briščikov, ki je dokončala pravno gospodarsko podjetniško smer. Delno je bila stotica pričakovana: »Vsa leta sem se trudila, sem sproti študirala, zato sem pričakovala visoko oceno, toda ne prav stotice,« pravi Mara, ki je maturitetni referat posvetila pokolu v Srebrenici leta 1995. Tema je bila karseda aktualna, saj so ravno pred nedavnim aretirali glavnega osumljenca za ta zločini Ratka Mladića.

Glede izbire »trgovske« pred petimi leti pa Mara Milič pojasnjuje, da ob koncu ni žje srednje šole ni vedela, kam bi šla: »Vzela sem v poštev vse razne višje šole in na koncu sem se odločila za trgovsko v glavnem zaradi diplome, ker nisem bila gotova, ali bom potem šla na univerzo,« pravi Mara, ki pa ne ve, ali bi izbiro po petih letih ponovila, »ker potem, ko človek dorašča in postaja bolj zrel, razume, kateri so njegovi interesi in katere stvari ima raje.« Kljub kakovosti »trgovske« in dobremu odnosu s profesorji bi tako danes izbrala morda kemijsko-biološko ali geometrijsko smer. Glede učnih metod pa bi

Mara Milič

KROMA

morali po Marinem mnenju v večji meri uporabljati računalnik posebno pri glavnem predmetu, gospodarskem poslovanju, ker to rabi bodočim knjigovodjem. Trenutno se računalnik ne uporablja veliko, razen v primeru tečaja ECDL (European Computer Driving Licence) o uporabi raznih programov. Kar se učenja tiče, se je Mara sproti učila pri

glavnih predmetih, nekoliko bolj se je učila pred spraševanji, teden pred maturo »dobro in učinkovito«, tri dni pred izpitom pa bolj slabo zaradi treme, zadnje dni pa je samo malo ponovila snov.

V prostem času se posveča igranju klavirja pri Glasbeni matici, drugače je tudi trenirala atletiko pri klubu Polisportiva Triveneta in sledila raznim tečajem: tako je letos opravila tečaj hrvaščine v Dijaškem domu, pa tudi tečaj Slovika.

Tudi Mara se je pred nedavnim udeležila nagradne ekskurzije za tržaške in goriske maturante: »Bilo je zanimivo, ker smo videli razne predele Slovenije, kamor ne hodimo veliko na izlete s šolo in sicer Dolenjsko, Belo krajino, Prekmurje, Štajersko in Koroško. Zanimivo je bilo splavarjenje po Dravi,« pravi odličnjakinja, ki se bo zdaj posvetila sorodnikom iz Kanade, ki prihajajo na obisk, avgusta pa bo šla na študijske počitnice v Nemčijo. Septembra bo nadaljevala študij, ampak: »Veliko mesecev sem bila prepričana, da bom študirala pravo, zdaj pa sem zmedena in res ne vem točno, kam bi šla,« pravi. (iž)

Petkov aperitiv v Kavarni Gruden

V petek, 29. julija, bo v Nabrežini kar zanimivo. Prvič bodo v Kavarni Gruden priredili »aperitiv«, in sicer od 16.30 dalje. Poskrbeli bodo za prijetno vzdušje, za drugačen in nadvse prijeten popoldan in še za marsikaj drugega. Na sceno bo tokrat stopil DJ Šček, ki bo popoldan in večer popestril s kakovostno glasbo tako, da bo zavladalo pravo aperitivsko vzdušje. Smisel tega je seveda ta, da bi se družili, se srečali in ob kozarčku in prigrizku preživeli lep in prijeten popoldan.

V Križu opera Ljubezenski napoj

Mednarodna operna akademija Križ pri Trstu vabi na ogled opere Ljubezenski napoj (glasba Gaetano Donizetti, libreto Felice Romani), ki bo v soboto, 30., in v nedeljo, 31. julija, v parku Ljudskega doma v Križu ob 20.45. Veseloigro prireajo v sodelovanju z AŠD Mladina, SKD Vesna, AŠD Vesna, Slomškovim društvom in KD Ribiški muzej.

Pupkin Kabarett ... pod openskim kostanjem

Letošnje muhasto vreme zadnje julijske tretjine ni prestrašilo zveste publike openske pobude Potejte pod kostanjem, ki je v dvorani Prosvetnega doma v velikem številu sledila filmu Kraljev govor. Jutri pa se bodo na Opčinah poslovili od priljubljene prireditve. V sklopu svoje poletne turnee po tržaškem podeželju se v Prosvetni dom ob 21. uri vrača razposajena družčina Pupkin Kabarett. Jutrišnji večer se obeta še posebno bogat in privlačen, saj bodo ekipo Pupkina sestavljali Alessandro Mizzi, Stefano Dongetti, Laura Bussani, Ivan Zerbinati, Massimo Sangermano, Fulvio Falzarano in Stefano Schiraldi, ki so za to priložnost pripravili skeče na temo dela, pod pomenljivim naslovom Chi non lavora si arrangia - Kdor ne dela, si pomaga (M. Marchesi). Pupkin ekipa napoveduje zabaven, sproščujoč poletni in razigran večer, ki ne bo pustil nikogar ravnodušnega. Za glasbeno kuliso večera bo poskrbela, kajpak, skupina Niente Band v svoji popolni sestavi.

In čeprav ne gre za planinsko turo, SKD Tabor priporoča primeren obleko in obutev, tako da presenetljive julijske temperature ne bodo prekomerno pogojevale večera. Če pa vreme res ne bo naklonjeno, bo predstava v dvorani. Ob vsakem primeru bo za primerno pijačo poskrbel Openski mladinski krožek. Tudi tokrat bo odprto parkirišče ZKB.

Pustni pridih v Miljah

Ma Marconijevem trgu v Miljah bo v petek, 29. julija, ob 21. uri v okviru poletnega pusta nastopila skupina Ongia, ki bo poskrbela za glasbeno poslastico. Kdor pa si želi, si lahko še vedno ogleda razstavo LČaie Vega v občinski umetnostni galeriji Giuseppe Negrin in Ulici Marconi 1 (do 17. avgusta).

Prvi rojstni dan mladinske skupine FAI

Mladinska skupina tržaškega FAI vabi drevi ob 21. uri na teraso muzeja Revoltella (Ul. Diaz 27) na praznovanje prvega rojstnega dne. S prispevkom 20 evrov si bo mogoče ogledati razstavo Vittoria Bolaffia, prisluhniti glasbi Dj Boruta Viole in Marca Busolinija ter okusiti dobrote iz Expomittelschul. Svojo prisotnost je treba predčasno napovedati na tel. št. 346/9794829 oz. faigiovani.friuliveneziagiulia@fondambiente.it.

POLITIKA - Predstavitev knjige novinarja Pagliara Trieste la bella addormentata

Trstu se zdaj obeta novo obdobje razvoja

Illy, Dipiazza in Cosolini soglašajo, da je vendar čas za ponoven gospodarski razcvet

Končno je napočil čas, ko v Trstu ne vlada več imobilizem in je na obzorju novo obdobje razvoja. Zanj si bo treba seveda krepko zavihati rokave in vsi sodelovati za novo gospodarsko rast, ki je v interesu vseh, od upokojencev do podjetnikov, saj bodo imeli od tega korist vsi. Zaključeno (ali skoraj zaključeno) je skratka obdobje, ko je o (ne)dogajanju v Trstu in še predvsem v starem in novem pristanišču odločal ožji krog ljudi, če že ne ena sama oseba. To je seveda senator Giulio Camber, čigar moč in vpliv sta se očitno zelo zmanjšala. Zdaj je treba torej gledati naprej, vsa politična imenovanja (od odborniških mest do tistih v raznih upravnih svetih pomembnih družb z javno udeležbo ter drugih organizacij) pa morajo imeti kot cilj skupen razvoj. Nasprotno torej od imenovanj z namenom nadziranja političnega dogajanja oz. dejanske kontrole nad celim mestom.

To je prišlo do izraza na okrogli mizi, na kateri so sodelovali nekdanja tržaška župana Riccardo Illy in Roberto Dipiazza ter zdajšnji tržaški prvi občan Roberto Cosolini. Srečanje je bilo v okviru predstavitve knjige novinarja Beniamina Pagliara Trieste, la bella addormentata (založba Biblioteca dell'Immagine), ki je bila včeraj popoldne v hotelu Savoia Excelsior. Razpravo o preteklem, sodobnem in bodočem Trstu je povezoval predsednik Novinarskega krožka Roberto Weber.

Zakaj je Trst v zadnjih 20 letih v bistvu živel in se ni razvijal je vprašanje, na katerem je Pagliaro začel graditi svojo knjigo. Pagliaro je v ta namen intervjuval vse tri župane in tudi samega Camberja. Ta mu je povedal, da se je bolj kot zaročenki ali ženi z ljubezensko zaprisego zavezal k mestu. Vprašanje je, ali je bilo to za Trst dobro ali slabo, je ocenil Pagliaro.

Sploh je s pričevanj treh županov izšlo, da je zavel nov veter oziroma da se morajo zdaj stvari spremeniti. Illy je povedal, da je med njegovim županovanjem v politiki nasploh prevladovalo gledanje na skupen interes, danes pa je obratno. Dipiazza je dodal, da je lažje upravljati, ko je bil predsednik deželne vlade Illy. Pomemben zaslug je bilo srečanje treh predsednikov Italije, Slovenije in Hrvaške v Trstu 13. julija lani, pa tudi njegov dvojezičen govor v Rižarni je bil pomemben mejnik. Cosolini je poudaril, da je sezona imobilizma zaključena. Toda zdaj je Trst pred izbiro. Ali počakamo na zatoni mesta, drugače je treba reagirati. V tem smislu so nujna politična dejanja in nov podjetniški duh, svoj delež pa morata prispevati tudi Rim in deželna uprava.

A.G.

V knjigi so zapisana pričevanja nekdanjih in zdajšnjega župana Illyja, Dipiazza in Cosolinija

KROMA

SKUPINA 85 - Radovedneži na pohodu

Odkrivanje Pustertala predvsem z zgodovinsko-umetniškega vidika

Levo tipična hiša bogato okrašena z lončnicami, desno pa skupina izletnikov

F. MARJETKA MOŽINA

Smučarji, pohodniki in sploh ljubitelji narave nedvomno poznajo Pustertal, prelep predel južne Tirolske. Morda se kdo ob smučarji ali pa po planinskih turah odpravi v vasice, da bi jih spoznal še z drugega, zgodovinsko-kulturnega vidika. Takšnemu, manj običajnemu spoznavanju Pustertala, predvsem zgornjemu delu doline,

je bil namenjen večdnevni izlet Skupine 85. To društvo je že »po statutu« nadvse radovedno in zapisano odkrivanju in ovrednotenju različnosti. Takšnih in drugačnih.

Tudi južna Tirolska je dvojezična, čeprav je večkrat nemška manjšina dejansko večina, kar opazi tudi površen obiskovalec. Še bolj opazna je turistična naravnost območja, ki je posejano s številnimi pričevalci in pomniki bogate kuturno-zgodovinske dediščine. Območje, ki si ga je peščica članov Skupine 85, raziskovalno ogledala v prehodu iz junija na julij, se je raztezalo od malega Moosa, kjer je tudi bila nastanjena v zanimivem »old fashion« hotelu, do Welsberga. Vreme je bilo prijetno sveže in mestoma muhasto, tako da je kar navajalo h »kulturni« dejavnosti. Tako so izletniki med večdnevni bivanjem lahko odkrili, da je Sextnu z umetniškega vidika dal zaznaven pečat Rudolf Stolz. Zanimiva dela krasijo vaško pokopališče, njegov opus pa je na ogled v nedavno odprtem muzeju, kjer so tudi dela bratov Ignaza in Alberta. Innichenu so posvetili precej časa, saj je postanek v njem vabljen z več vidikov. Če odmislimo športno-rekreacijskega, lahko kot turistično vabo omenimo številne odlično založene trgovine, predvsem pa se kraj lahko ponaša s častitljivimi cerkvami. Prava znamenitost je srednjeveška samostanska cerkev, v njeni bližini se nahaja farna cerkev sv. Mihaela, bolj na obrobju pa je mala, vendar nadvse zanimiva cerkev, ki jo pravzaprav sestavljata dve kapelici: božjega groba in Altöttinger. V bližnjem Toblachu je ustvarjal Gustav Mahler, čeprav njegovo bivališče ni več odprto javnosti, v Niederndorfu so tipični lokali, v Welsbergu pa istoimenski grad, ki si ga je mogoče ogledati pod vodstvom vodičev-prostovoljcev. Časa je bilo dovolj le še za kakšen sprehod, npr. tudi okoli jezera Braies.

ANSAMBEL TAIMS - Izdali so zgoščenko ob pomembnem jubileju

Glasbenih ... Štirikrat deset

Zgoščenka vsebuje 20 pesmi - Zimzelene melodije je podpisal Janez Beličič, besedila pa je prispeval Saša Martelanc

Letos spomladi (10. aprila) je bil športni center v Zgoniku prizorišče jubilejnega koncerta ansambla Taims, ki je proslavil v krogu domačih muzikantov in številnih gostov 40 let nastanka. Ob pomembni okrogli obletnici je izšel cd z naslovom *Štirikrat deset*, ki ga je izdala RTV Slovenija. To je zbirka starih in novih melodij, ki segajo od leta 1987 do danes. Stare pesmi so bile svojčas posnete na kaseto pri RTV Ljubljana, nove pa v snemalnem studiu HD v Ljubljani.

Zgoščenka vsebuje 20 pesmi in vrti skoraj 60 minut prijetne glasbe. Harmonikar in glasbeni urednik pri Radiu TS A Aleksi Jercog je poskrbel za zvočno obdelavo in remastering, tako da se pesmi lepo prelivajo med seboj in poslušalec skorajda ne loči med starimi in novimi posnetki. Jercog je dal svoj pečat tudi spremnemu besedilu, v katerem je orisana pot ansambla Taims skozi osebne spomine.

Zimzelene melodije je v glavnem podpisal Janez Beličič, čustveno bogata besedila, ki se nežno vežejo z notami, pa so skladateljski izraz Saše Martelanca. Naslov zgoščenke *Štirikrat deset* obeležuje Taimsovo pot, ki jo v uvodni pesmi obuja Barbara Gropajc, avtorica melodije in besedila pa tudi pevka ansambla v zadnjem obdobju. Poleg prve komemorativne polke vsebuje zgoščenka tudi pesem *To bil je čas*, balado, ki opisuje delovanje ansambla, pod besedilom pa se je podpisal trobentač Evald Crevatin. Na cd-ju najdemo zmagovalne pesmi raznih Števerjanskih festivalov - *Melodija zelenih dni*, ki se danes žanje uspeh na radijskih valovih, *Žvi-*

Posnetek z zgoniškega koncerta ob 40-letnici Taimsov

KROMA

žgam in grem ter najnovejši valček *Spomin na majnice*, ki mu je lani v Števerjanu strokovna komisija dodelila kar dve nagradi - za najboljšo besedilo in za najboljšo melodijo.

Zgoščenka je na voljo vsem ljubiteljem narodnozabavne glasbe, tistim, ki so še danes zvesti poslušalci

ansambla Taims in vsem, ki jim je pri srcu kraška, domača zakladnica. CD lahko najdete v Tržaški knjigarni in na Opčinah, v knjigarni v Nabrežini in v Katoliški knjigarni v Gorici, v Sloveniji pa v vseh trgovinah z zgoščenkami. (B.G.)

SZSO - V poletnih mesecih višek skavtskih dejavnosti

Šest taborov: od Sel do Scampie in Sicilije

Nad 100 udeležencev - Potovalna tabora po Kanalski dolini in Kampanji

Tabori so sestavni del skavtskega in taborniškega življenja, ki ga člani obeh organizacij nestržno pričakujejo. Tabornice in taborniki Rodu modrega vala z Goriškega in s Tržaškega se v teh dneh udeležujejo običajnega skupnega tabora; v Kal Koritnici pri Bovcu bo okrog osemdeset članov taborilo do 1. avgusta.

Članice in člani Slovenske zamejske skavtske organizacije iz obeh pokrajin pa taborijo ločeno. O taborih tržaške veje smo se pogovorili z voditeljico Jadranko Cergol, ki je pri SZSO odgovorna za usposabljanje. Jadranka se je v nedeljo vrnila s tabora najmlajših članov.

Petnajst volčičev in volkuljic, ki se med letom sestajajo v Dolini in Škednju, je namreč preživel teden dni v koči v Ledinici pri Žireh ...ali bolje rečeno v domovini Robina Hooda. V družbi načelnice Martine Mezgec (Lady Marion), načelnika Luke Kocjančiča (Robin Hood) in ostalih voditeljev so se spremenili v razbojnike, ki kradejo bogatim, da bi pomagali revnim, se preizkušali v viteških igrah, turnirju v lokostrelstvu, a tudi bitkah proti hudobnim stražam kralja Ivana, ki so jih posebej skavti-domačini. Zadnji dan je na tabor prijezdil sam Rihard, ki so ga razbojniki lahko končno okronali za svojega kralja.

Jutri se bo domov vrnilo okrog trideset otrok, ki je taborilo v Selah na Koroškem. Najmlajši skavti iz Krdela črnih tačk preživljajo teden dni v izgubljenem kraljestvu Eldorado, kjer se kot avtohtono ljudstvo Majev v družbi svojih voditeljev bori proti španskim osvajalcem. Vodi jih načelnica Darma Milič.

Tudi izvidniki in vodnice so taborili na dveh ločenih taborih. Člani 1., 2. in 3. čete so preživeli dvanajst dni v Kamnu pri Tolminu in spoznavali zgodovino tolminskih kmečkih uporov. Okrog štirideset skavtov se je pod vodstvom Mateja Kosa in Nade Petaros (ter seveda ostalih voditeljev in voditeljev) urilo v skavtskih veščinah, se podalo na izlete in sodelovalo pri veliki igri: kar

Zgoraj skupina volčičev in volkuljic pred kočjo v Ledinici pri Žireh, desno razigrani izvidniki v Kamnu pri Tolminu

SZSO

dva dni so po okoliških vaseh iskali poveljnika puntarjev, ki ga je ugrabil graščak ...

Pet izvidnikov in vodnic iz 4. čete pa se v teh dneh muči na daljni Siciliji v družbi voditeljic Tanje in Valentine. Včeraj smo jih ujeli v Palermu, kot nam je povedala Tanja, pa se bodo že danes z vlakom odpeljali do kraja Torretta, kjer jih čaka štiridnevni tabor sredi oljčnega nasada in v družbi siciljskih skavtov. Pot jih bo nato vodila še do Catanie in na vrh vulkana Etna.

Najstarejši skavti (roverji in popotnice) se tradicionalno udeležujejo potovalnih taborov, to je taborov, na katerih vsak večer prenočijo v drugem kraju; zato morajo s seboj nositi vse, kar potrebujejo.

Pet članov Krasn'Klana bo prihodnji teden preživel v Julijcih. Pot jih bo vodila iz Ovcje vasi, preko Montaža in drugih vrhov do Rabeljskega jezera in Višarji.

Rdeča nit njihovega tabora, ki ga bosta vodila Jasna Košuta in Edvin Bukavec, bo življenje Badna Powella, ustanovitelja skavtskega gibanja.

Člani Wčn Pwčn Klana pa so si s pomočjo voditeljev Mitje Jevnikarja in Petra Špacapana zamislili res poseben potovalni tabor. V petek se bodo namreč podali v Kampanjo, kjer se bodo po štirih dneh izletništva po polotoku Pennisola Sorrentina ustavili v neapeljskem predmestju Scampia. Deset mladih bo pomagalo tamkajšnjim redovnicam pri delu z otroki, spoznavalo Savianovo knjigo Gomorra in razne heroje, ki so z življenjem plačali svoj odpor proti organiziranemu kriminalu, a tudi iskalo odgovore na vprašanje, kakšen naj bo danes skavt.

Kaže, da bi lahko že bili na pravi poti ... (pd)

ULICA CORGNOLETO - Mestni živalski vrt

Ovce, koze, konjič in alpake

Že nekaj tednov se na polju pasejo živali

Vse več ljudi, predvsem staršev z otroki, se ustavlja vzdolž Ul. Corgnoletto, kjer je na obsežnem polju v lasti podjetja AcegasAps nastal pravcati mestni živalski vrt. Tam se namreč že nekaj tednov noč in dan svobodno pase 24

ovc, pet koz (med njimi »srečna starša« z mladičem), konjič in štiri alpake. Ena izmed njih, bela, je zelo radovedna in se vsakega obiska še posebej veseli, ljudem pa se približajo tudi ostale živali, od katerih jih ločuje le mreža.

Včeraj danes

Danes, SREDA, 27. julija 2011

SERGIJ

Sonce vzide ob 5.42 in zatone ob 20.40
- Dolžina dneva 14.58 - Luna vzide ob 2.05 in zatone ob 18.06

Jutri, ČETRTEK, 28. julija 2011

ZMAGO

VREME VČERAJ: temperatura zraka 20,8 stopinje C, zračni tlak 1010,5 mb raste, vlaga 53-odstotna, veter 6 km na jugo-vzhodnik, nebo rahlo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 22,5 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 30. julija 2011

Običajni urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00

in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte

tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Bernini 4 (040 303914), Ul. Felluga 46 (040 390280), Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998).

Opčine - Proseška ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Oširek Piave 2 (040 361655).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega

podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Loterija 26. julija 2011

Bari	21	57	56	45	9
Cagliari	44	61	41	79	6
Firenze	18	65	60	56	59
Genova	36	90	67	6	34
Milan	64	29	27	67	89
Neapelj	85	37	30	12	64
Palermo	37	16	58	81	75
Rim	31	8	32	16	40
Turin	76	16	23	37	28
Benetke	86	35	6	25	27
Nazionale	36	34	17	60	50

Super Enalotto št. 89

6	38	50	63	65	74	jolly 11
Nagradni sklad						2.688.802,78 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						44.978.586,66 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						— €
7 dobitnikov s 5 točkami						57.617,21 €
840 dobitnikov s 4 točkami						480,14 €
37.964 dobitnikov s 3 točkami						21,24 €

Superstar

Brez dobitnika s 6 točkami	— €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	— €
Brez dobitnika s 5 točkami	— €
5 dobitnikov s 4 točkami	48.014,00 €
167 dobitnikov s 3 točkami	2.124,00 €
2.874 dobitnikov s 2 točkami	100,00 €
20.313 dobitnikov s 1 točko	10,00 €
45.240 dobitnikov s 0 točkami	5,00 €

Primorski dnevnik na iPadu

Available on the App Store

ipad@primorski.eu

Prenesi iz Applove spletne trgovine aplikacijo **Primorski** in imel boš dostop do vseh vsebin, objavljenih v dnevniku.

Listaj strani po iPadu enostavno in prijetno z grafično kakovostjo in učinkovitostjo tiskanega dnevnika, brskaj po arhivu in poišči članke, ki te zanimajo. Hkrati si lahko vedno seznanjen z zadnjimi novicami na naši spletni strani www.primorski.eu.

Aplikacija bo nekaj časa brezplačna.

Slovensko stalno gledališče

Deželni sedež RAI za FJK - slovenski program SKGZ SSO

Žalna seja v spomin na
Livia Bogatca
danes, 27. julija, ob 18.30
v Veliki dvorani
Kulturnega doma

Čestitke

Draga mami, vse najboljše za rojstni dan in 40 poljubčkov, Gaja in Sara.

Marino je končno postal papà. Tanja mu je povila krepkega MAT-TIO. Z njima se veseli vsa žlahta.

Danes praznuje v Šempolaju PATRICIJA okroglih 40 let, zvrhan koš iskrenih čestitk in najlepših želja ji pošiljamo vsi od SKD Vigred.

Kino

AMBASCIATORI - 16.40, 19.00, 21.20 »Harry Potter e i doni della morte parte 2 - 3D«.

ARISTON - Poletna arena: 21.15 »Kill me please«.

CINECITY - 16.40, 19.20, 22.00 »Captain America - 3D«; 16.00, 18.45, 21.30 »Captain America«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Bitch Slap - Le superdotate«; 16.30, 19.15, 20.45, 22.00 »Harry Potter e i doni della morte parte 2 - 3D«; 16.15, 18.00, 19.00, 21.45 »Harry Potter e i doni della morte parte 2«; 16.05, 21.40 »Per sfortuna che ci sei«; 18.40 »Transformers 3«; 16.10 »Cars 2«.

FELLINI - 16.20, 20.20 »Bitch slap - Le superdotate«; 18.00 »Venere nera«; 22.00 »At the end of the day - Un giorno senza fine«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.10, 18.10, 20.10, 22.15 »Captain America - Il primo vendicatore«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.20, 18.15, 20.00, 22.00 »Il ventaglio segreto«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Le donne del 6. piano«.

KOPER - KOLOSEJ - 17.30 »Harry Potter in svetinje smrti 2. del - 3D«; 16.40, 18.40, 20.40 »Pingvini gospoda Popperja«; 16.10, 18.50 »Pirati s Karibov: Z neznanimi tokovi«; 21.30 »Prekrokana noč 2«; 20.00 »Prvi maščevalec: Stotnik Amerika - 3D«.

KOPER - PLANET TUŠ 16.00 »Svet oceanov«; 18.00 »Avtomobili 2 - 3D (sinh.)«; 15.15, 17.50 »Avtomobili 2 (sinh.)«; 20.30 »Transformerji 3 - 3D«; 20.20 »Pingvini gospoda Popperja«; 15.50, 18.20, 20.40 »Cukrček 2«; 15.20, 18.10, 21.00 »Harry Potter in svetinje smrti 2 - 3D«; 17.10, 20.00 »Harry Potter in svetinje smrti 2«; 17.00, 19.10, 21.10 »Izvorna kodak«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 15.45, 17.55, 20.05, 22.15 »Harry Potter e i doni della morte parte 2 - 2D«; Dvorana 2: 17.30, 19.45, 22.00 »Captain America - Il primo vendicatore 3D«; Dvorana 3: 16.00, 20.00 »Transformers 3«; Dvorana 4: 15.40, 16.30, 18.15 »Cars 2«; 18.20, 22.20 »Per sfortuna che ci sei«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.15, 19.40, 22.00 »Harry Potter e i doni della morte parte 2«; Dvorana 2: 17.40, 20.00, 22.15 »Capitan America - Il primo vendicatore - 3D (dig.)«; Dvorana 3: 18.00, 21.00 »Harry Potter e i doni della morte parte 2 - 3D«; Dvorana 4: 20.00, 22.00 »Per sfortuna che ci sei«; 17.30 »Cars 2«; Dvorana 5: 17.30, 20.10, 22.10 »Il ventaglio segreto«.

Šolske vesti

ZDRUŽENJE STARŠEV D.S.Š. SV. CIRILA IN METODA iz Katinare obvešča, da je še nekaj prostih mest za tabor angleškega jezika »Jezikajte«, šahovsko, računalniško delavnico »Mišk@« in biološko fotografsko »Poglej ptička«. Vpise sprejemamo do 15. avgusta. Info in prijave na tel. št. 320-2717508 (Tanja), zscirilmotod@gmail.com.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da je bil na spletni strani Deželnega šolskega urada (www.scuola.fvg.it - scuole in lingua slovena - splošne novice) objavljen razpis, namenjen stalno nameščenemu učnemu osebju na slovenskih osnovnih šolah na Tržaškem, o enoletni namestitvi na Uradu za slovenske šole. Rok za prijavo zapade 16. avgusta.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE sporoča, da je bil 15. julija na spletni strani Ministrstva za šolstvo (www.istruzione.it) objavljen odlok o posodobitvi zavodskih lestvic učnega osebja šol vseh vrst in stopenj. Za vpis v zavodske lestvice morajo kandidati v roku 30 dni od objave odloka izpolniti in izbrani šoli izročiti obrazec A/1, A/2 ali A/2 bis, medtem ko je za izbiro šol predviden obrazec B, ki ga je treba po predhodni registraciji (www.istruzione.it/istanze-on-line) po internetu izpolniti do 26. avgusta (do 14.00). Kandidati, ki so vključeni v pokrajinske lestvice habilitiranih in ne prosijo za vpis drugih natečajnih razredov v drugem ali tretjem pasu, izpolnijo samo obrazec B. Podrobnejša navodila so na razpolago v omenjenem odloku.

RAVNATELJSTVO DRŽAVNEGA ZNANSTVENEGA LICEJA F. PREŠERNA sporoča, da bo tajništvo med letoletno prekinitevijo didaktičnih dejavnosti ob sobotah zaprto do 27. avgusta. Prvi dan pouka v naslednjem š.l. 2011/12 bo v ponedeljek, 12. septembra.

Izleti

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST obvešča člane, ki so se prijaviili za potepanje po Makedoniji, da je odhod jutri, 28. julija, ob 17. uri z Opčin pred Hotelom Danev, kot po programu.

ŽUPNIJA PROSEK sporoča, da je vpisovanje za izlet na Sri Lanko, ki bo od 1. do 9. januarja 2012, podaljšano do konca meseca julija. Za informacije se obrnite na tel. št. 040-225170 po 20. uri.

PLANINSKA ODSEKA SK DEVIN IN ŠZ SLOGA vabita člane in prijatelje na celodnevni avtobusni izlet v Bistro, tehnični muzej Slovenije, nato vzpon na Krvavec v nedeljo, 7. avgusta. Informacije in vpisovanje na telefon 040-200782 (Frančok), 040-226283 (Viktor), 334-9772080 (Aljoša).

KRUT obvešča, da je v teku vpisovanje za skupinsko letovanje od 28. avgusta do 3. septembra na Malem Lošinju. Informacije in vpisovanje na društvenem sedežu, Ul. Cicerone 8, od 9. do 13. ure, tel. št. 040-360072.

Osmice

ALJOŠA IN IGOR GABROVEC sta tudi letos odprla osmico (pri Normi) v Mavhinjah. Tel. 040-299806.

DRUŽINA SLAVEC je v Mačkoljah št. 133 odprla osmico. Tel. 040-231975. Pristrčno vabljeni!

MARTIN IN ERIKA sta v Križu odprla osmico. Tel. št. 040-220605.

OSMICA je odprta v Šempolaju, v oljčnem gaju!

OSMICO sta v Repnu odprla Edo in Grozdana. Tel. št.: 040-327472

OSMICO sta odprli Mavrica in Sidonja v Medji vasi št. 10. Tel. 040-208987.

STANKO je na Opčinah odprl osmico. Tel. št.: 040-211454.

V KOLUDROVCI je SKUPEK odprl osmico.

V SALEŽU n'Puljh sta odprla osmico Just in Bojana. Vabljeni!

Obvestila

GODBENO DRUŠTVO PROSEK obvešča, da so odprti vpisi v glasbeno šolo za l. 2011/12. Informacije na tel. št. 040-251101 (Bruno) ali 349-2512176 (Irina).

KONZORCIJ SKUPAJ NA OPČINAH - Insieme a Opicina sklicuje izredni občni zbor danes, 27. julija, ob 19.45 v dvorani ZKB. Gost večera bo odborica za trgovino Elena Pellaschiar. Vabljena vsa vaška podjetja!

ASD MLADINA organizira v četrtek, 28. julija, ob 20. uri v Ljudskem domu v Križu brezplačno poskusno vajo Tai chi chuana pod vodstvom inštruktorice Mire Guštin. Informacije: tel. št. 349-3136949.

FC PRIMORJE vabi na Prosek na šago z bogato ponudbo specialitet na žaro, plesi ter z glasbo v živo: v so-

Poslovni oglasi

IŠČEM DELO KOT VARUŠKA za starejše osebe.

328-8161372

boto, 30. julija, koncert Godbenega Društva Piero Baiardi (BO), sledi ansambel Mi; v nedeljo, 31. julija, ansambel Souvenir.

ANED - Združenje bivših deportirancev v nacističnih taboriščih obvešča, da bo urad v Ul. Rio Primario 1 v Trstu zaprt od 1. do 31. avgusta.

ORATORIJ NA KONTOVELU za otroke od 1. razreda osnovne šole do 3. nižje srednje šole bo potekal od 1. do 6. avgusta, od 8.30 do 16.00 v stavbi (hišna št. 523) ob avtobusni postaji. Vodili ga bodo izkušeni animatorji. Za vpis in vse druge informacije pokličite čim prej na tel. št. 347-9322123.

SLORI obvešča, da bo zaprt za dopust od 1. do 12. avgusta.

O.N.A.V. - Tržaška sekcija italijanskega združenja poskuševalcev vina vabi v soboto, 6. avgusta, ob 19.00 na obisk vinske kleti Stocco z degustacijo in večerjo. Vabljeni vsi člani in prijatelji. Informacije in prijave na spletni strani www.onav.it, tel. št. 334-7786980 (Luciano) ali 340-6294863 (Elio).

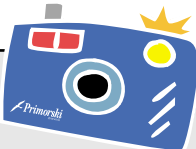
OBČINA ZGONIK razpisuje javni razpis za izbor popisovalcev za izvajanje zadolžitve popisovanja za 15. popisa prebivalstva in stanovanj za leto 2011. Interesenti lahko vložijo prošnjo za vključitev v izbor za pripravo prednostne lestvice na osnovi naslovov do 8. avgusta. Za informacije je na razpolago občinski urad za popisovanje Občine Zgonik v Zgoniku št. 45, 34010 (TS) Tel. 040-229101, faks 040-229422, e-pošta: elettorale@com-sgonico.regione.fvg.it. Več na spletni strani: www.comune.sgonico.it

SKLAD MITJA ČUK obvešča, da se nadaljuje poletno središče na Opčinah do 9. septembra od 8. do 7. ure v novem Polivalentnem središču na Repentabrski ul. 66. Namenjen je otrokom in mladostnikom od 3. do 14. leta. Info in vpis iz tedna v teden v jutranjih urah na Skladu Mitja Čuk, Proseška ul. 131, tel. 040-212289.

ZSKD - na voljo je še nekaj prostih mest za poletne ustvarjalne delavnice za osnovnošolce, ki bodo v Gornjem Tarbiju od 22. do 27. avgusta. Bogato zastavljen program ustvarjanja in spoznavanja okolice, za odhod zagotovljen avtobusni prevoz. Informacije na tržaškem sedežu ZSKD, tel. 040-635626 od ponedeljka do petka med 9. in 13. uro.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA obvešča, da je tržaški urad odprt med 9. in 14. uro od ponedeljka do petka.

RAJONSKI SVET bo kot vsako leto predstavil septembra načrt javnih del (stanja, popravila, javna dela, ki se smatrajo potrebna v rezidenčnem naselju ali nasploh na rajonskem ozemlju, kot npr. javna razsvetljava, popravila cest, pokopališča, itd.), ki bo predložen občini Trst za pripravo proračuna 2012. Prebivalce vabimo, da predstavijo do vključno 5. septembra predsedniku in/ali rajonskemu svetu: primacircoscirizione@comune.trieste.it, tel. št. 040-225956, fax 040-2529007, urnik tajništva: pon-pet 9.00-12.00.

Večjezična dežela

Vidna slovenščina, dvojezičnost ali večjezičnost si pri nas v javnosti še vedno s težavo utirajo pot, ni res pa, da jih ni. Pomagaj nam jih odkriti! Javne in zasebne napise v slovenščini, predvsem take, ki niso na očeh vseh, fotografiraj in jih pošlji naši spletni strani: skupaj bomo sestavili večjezični album naše dežele.

Svoje posnetke nam pošljite preko spletne strani www.primorski.eu, ali na elektronski naslov tskarna@primorski.eu. Najlepše bomo objavili v Primorskem dnevniku!

Prireditve

SKD TABOR - POLETJE POD KOSTANJEM 2011 na dvorišču Prosvetnega doma na Opčinah v četrtek, 28. julija, ob 21.00: Pupkin Kabarett. V služaju slabega vremena bodo prireditve v dvorani. Več na www.skdtabor.it.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK vabi na koncert godbe Corpo Bandistico »Pietro Bignardi« iz Monzuna pri Bologni, v soboto, 30. julija, s pričetkom ob 19. uri. Zanimiva glasbena izvedba bo popestrjena s predstavitevijo tipičnih plesov iz bolonjskih hribov. Koncert bo na Proseku na B'lancu v okviru šagre FC Primorja, v primeru slabega vremena pa v Kulturnem domu.

MEDNARODNA OPERNA AKADEMIJA KRIŽ pod vodstvom M. Alessandra Svaba v sodelovanju s kriškimi organizacijami vabi na predstavo »L'elisir d'amore - Ljubezenski napoj«, veseloigra Gaetana Donizettija, ki bo v parku ljudskega doma v Križu v soboto, 30. in v nedeljo, 31. julija, ob 20.45. Toplo vabljeni!

OBČINA ZGONIK v sodelovanju z združenjem Progetto musica in s prispevkom Pokrajine Trsti vabi v ponedeljek, 1. avgusta, ob 21. uri v vinoteki v Zgoniku, na koncert iz mednarodnega glasbenega niza »Nei suoni dei luoghi - Med zvoki krajev 2011«. Nastopil bo duo Luca Povesan (harmonika) - Stefania Antonazzi (glas). Na sporedu: popevke iz prve polovice 20. stoletja. Vstop prost. V primeru slabega vremena bo koncert v prostori KD Rdeča zvezda v Saležu.

SKD IGO GRUDEN pripravlja 15. avgusta za praznik Sv. Roka razstavo o šolstvu v občini Devin Nabrežina, v letih 1945-1955. Če hrani kdo doma kako spričevalo, fotografije, učbenike ali zvezke iz tistih let, naj pokliče tel. št.: 335-6553150. Hvaležni vam bomo, če nam boste pomagali pri postavitvi razstave.

OBČINA MILJE prireja likovno razstavo »Presenza nel tempo« Katalonke Laie Vega, v dvorani Negrisin, Trg Marconi št. 1 v Miljah. Razstava bo na ogled do srede, 17. avgusta s sledečim urnikom: od torika do sobote 10.00-12.00 ter 17.00-20.00, ob nedeljah 10.00-12.00. Vabljeni.

Mali oglasi

BLIŽA SE KRAŠKA OHCET! Prodajam »šarpo« za tabin. Klicati v večernih urah na tel. št. 040-327321 ali 339-7245134.

IŠČEM DELO kot pomočnica bolni ali ostareli osebi, 24 ur dnevno, tel. št.: 040-232265 (ob uri večerje).

IŠČEM V NAJEM malo hišo ali stanovanje z dvoriščem v mirnem okolju, tudi v Sloveniji. Tel. št.: 328-2060951.

NA GRETI v Ul. Baseggio prodam dvosobno stanovanje s pogledom na mesto, teraso, bivalno kuhinjo, shrambo in dvojno kopalnico. Tel. 335-6328351.

PRODAJAM mladiče pasme Border Collie; tel. 0481-419976.

PRODAM koncertni klavir grotrian steinweg model 185, cena po dogovoru. Tel. št.: 347-0466075.

PRODAM ALI DAJEM V NAJEM dvonadstropno hišo v centru Kozince. Tel. št. 392-225821.

PRODAM HRASTOVE DESKE za leseni pod. Za informacije: 346-0863215.

PRODAM traktor, znamka Valpadana, motor Lombardini diesel, 24 ks. Tel. št. 040-231984.

V BARKOVLIJAH prodam štirisobno hišo na 1000 kv. m. zemljišča. Tel. št. 328-4616116, 040-327293.

Prispevki

V spomin na dragega moža Maria Grudna daruje žena Marjetka z družino 200,00 evrov za SKD Igo Gruden. V spomin na Alojzija Žagarja »Škabčevega« darujejo vsi Rismondovi 50,00 evrov za sekcijo VZPI-ANPI s Padrič. V spomin na moža in očeta Maria Grudna darujejo žena Marjetka, hčerka Tanja in sin Mitja 100,00 evrov za nabrežinsko cerkev in 100,00 evrov za cerkvene pevke.

V spomin na Ivana Vika Vidimarja daruje Vera Caharija 50,00 evrov za nabrežinsko cerkev.

V spomin na Alojzijo in Stanota Puriča darujeta Marica in Roberta z družino 40,00 evrov za opremo središča Sklada Mitja Čuk.

V spomin na Maria Grudna daruje Edmea Vremec 20,00 evrov za Godbeno društvo Nabrežina.

Namesto cvetja na grob Maria Grudna darujeta svakinja Bibijana in nečak Edvin z Martino 50,00 evrov za Godbeno društvo Nabrežina

V spomin na Janka Guština ter Alojzijo in Stanota Puriča daruje družina Guštin (Repen 141) 20,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim NOB v Repnu. V spomin na tatka in mamo darujeta Zdenka in Mira 50,00 evrov za tabornike RMV.

✚ Zapustil nas je

Livio Bogatec

Žalostno vest sporočajo

sin Francesco z družino, brat Bruno z družino in ostali sorodniki.

Pogreb bo v četrtek, 28. julija ob 13.20 v kapelici v ulici Costalunga.

Križ, 27. julija 2011

Pogrebno podjetje Alabarda

Ob izgubi dragega Livia izrekamo Frankotu, Amparo, Sofiji ter vsem svojcem iskreno sožalje

Franko, Nedja, Astrid in Andrea

Ob boleči izgubi dragega očeta Livia izrekamo Franku in svojcem naše najgloblje sožalje

Sandi, Marko, Damjan, Lorenzo in Adriano z družinami

Ob nepričakovani in boleči izgubi našega gledališkega igralca, sodelovalca in prijatelja Liviota Bogatca izrekamo sinu Francescu in ostalim svojcem iskreno sožalje

družina Elisabetta, Alessandro in Zdravko Valentino Košuta

Ob izgubi dragega prijatelja Liviota iskreno sožalje Frankotu in družini.

Savica in Ottavio ter Milan z družinami

Odšel je Livio Bogatec, igralec našega gledališča, ki je s svojim žlahtnim temperamentom in iskrivo neposrednostjo ustvaril vrsto nepozabnih likov in tako oblikoval podobo našega teatra. Sinu in prizadetim svojcem izrekamo svoje občuteno sožalje.

Vsi pri Slovenskem stalnem gledališču

V tem žalostnem trenutku sočustvujemo s Francescom in družino

vsi pri podjetju Adriaker

Športno društvo Mladina

žaluje ob nenadomestljivi izgubi gledališkega igralca, vaščana, prijatelja Livia Bogatca - Koče.

Ob prerani smrti dolgoletnega člana in velikega prijatelja Livia Bogatca izrekata iskreno sožalje sinu in vsem ostalim svojcem

Ribiški muzej Tržaškega Primorja in Združenje za Križ.

Ob hudi izgubi Liviota Bogatca izreka

TPK Sirena

iskreno sožalje bratu Brunotu in nečakinji Arianni.

ČEDAD - Predsednik Devetag podal obračun 20. Mittelfesta

Brez triumfalizma, a z zadovoljstvom

Festival je skupno obiskalo okrog 11 tisoč ljudi

Zaključna tiskovna konferenca letošnjega Mittelfesta

F. MITT.

V Čedadu se je 20. prireditve Mittelfesta zaključila brez posebnega navdušenja, pa vendar z zadovoljstvom organizatorjev, ki gledajo z optimizmom na prihodnost. Na Mittelfestu 2011 so priredili skupno 60 pobud, od predstav do konferenc in javnih srečanj. Od teh je bilo približno 35 gledaliških, glasbenih in plesnih predstav, Mittelfest pa je letos obiskalo skupno okrog 11 tisoč ljudi.

Skratka obračun »brez triumfalizma, ampak z zadovoljstvom«, kot je to poudaril predsednik Združenja Mittelfest Antonio Devetag včeraj na tiskovni konferenci. Devetag je bil mnenja, da je občinstvo vsekakor cenilo izbiro, da se obdobje Mittelfesta podaljša. To izbiro bodo zato potrdili v prihodnosti, je dodal in posredoval nekatere podatke o letošnjem festivalu. Organizatorji Mittelfesta so letos zabeležili rekordno število abonementov v zadnjih desetih letih (in +33 odstotkov v primerjavi z letom 2010), unovčili so 40 odstotkov več denarja, na spletni

strani festivala pa so zabeležili 430 tisoč stikov. Ta podatek, pravi Devetag, morajo tisti, ki se ukvarjajo s turizmom, nedvomno upoštevati. Mittelfest si je ogledalo, kot rečeno, približno 11 tisoč ljudi, to je okrog 310 oseb za vsako od 35 prireditve.

Sicer je Devetag zelo pozitivno ocenil pozornost, ki so jo 15-dnevni prireditvi namenila sredstva javnega obveščanja, ter za zadoščenjem govoril o sodelovanju s številnimi dejavniki, kot je festival v Spoletu. »Mittelfest mora v prihodnosti proizvajati projekte, ki jih bo mogoče izvažati v vso Italijo in tudi vso srednjo Evropo«, je poudaril med drugim predsednik festivala in napovedal, da nameravajo v bližji prihodnosti iskati sodelovanja z drugimi festivali v deželi in s stalnimi gledališči. S tem v zvezi Devetag Slovenskega stalnega gledališča ni omenil. V zvezi s prihodnjim Mittelfestom pa je napovedal, da bodo skušali usklajevati klasično tematiko in sodobne tehnološke težnje.

Čedajski župan Stefano Balloch je

o komaj zaključenem festivalu povedal, da predstavlja novo izhodišče, ker bo v prihodnosti pozornost do novih identitet in novega občinstva. Mittelfest bodo skratka zaznamovale nove teme in nove dinamike. Sodelovanje med občinsko upravo in Mittelfestom gre vsekakor dlje, kot to dokazuje med drugim koncert pevke Elize, ki bo 27. avgusta.

Zadovoljstvo nad obračunom letošnjega festivala so nenazadnje izrekli tudi organizacijski direktor Renato Manzoni (proza), Claudio Mansutti (glasba) in Walter Mramor (ples), ki so se zavzeli za srednjeročno načrtovanje Mittelfesta. Možnost triletnega načrtovanja, so povedali, bi omogočilo razvijanje projektov in produkcij z drugimi subjekti, še predvsem evropskimi.

Kritično pa se je glede izbire 15-dnevnega festivala izrekel deželni svetnik Občanov Piero Colussi. Po njegovem mnenju je razporeditev predstav, ki so v bistvu vse zvečer, podobna mnogim poletnim prireditvam v Italiji.

LJUBLJANA - Podvig VAL Nocoj premiera Purcellove opere Dido in Enej

Izvedba opere Henryja Purcella o tragični ljubezni kraljice Dido do junaka Eneja v suggestivnem grajskem okolju je vabljava ponudba, s katero bo Vokalna Akademija Ljubljana potrdila svojo ustanovno željo po širših glasbenih obzorjih. Pevci, ki so se v kratkem času povzpeli do vrha slovenskega in mednarodnega zborovstva, bodo tokrat prvič nastopili v mešani zasedbi s solisti in instrumentalno skupino pri koncertni izvedbi te znane baročne opere. Da je VAL veliko več kot samo zbor, je bilo zapisano že v imenu skupine, ki se je uveljavila kot moška zasedba, a nima omejitve na področju zasedbe kot tudi literature. Dirigent in soustanovitelj Stojan Kuret si je tako zamislil projekt, ki je po vsebinah in organizacijskem ozadju prijetno presenečenje. Izvajalci so vsi prostovoljci, od zborovskih pevcev do solistov in instrumentalistov, s katerimi je VAL navezal stike za umetniško snovanje.

Opera »angleškega Orfeja« je nastala leta 1689 v zasežnosti, ki je bila primerna za izvedbo v okviru deklishe zavoda v londonskem predmestju. Kuret jo je upravičeno definiral kot genialno delo, ki ima dodatno lastnost, da ima veliko zborovskih in ženskih vlog, kar je na poseben način ustrezalo razpoložljivemu potencialu. V Sloveniji so opero izvedli nekajkrat, a vedno z ne-filološko uporabo orkestra; tokrat pa bo instrumentalni del zaupan članom skupine VAL Camerata za prvo slovensko izvedbo z baročnimi glasbilo. Instrumentalisti prihajajo iz Slovenije, Švice, Nemčije in Japonske in so strokovnjaki na tem specifičnem področju.

Projekt je vključen v poletne pobude ustanove Imago Sloveniae, ki je nastala leta 1994 za vrednotenje »starih slovenskih mestnih jeder, trgov, sakralnih objektov, gradov in muzejev ter vseh ostalih objektov kulturne dediščine s pomočjo žive kulture.« Lokacije bodo tudi v tem primeru pomenljive z zgodovinskega in kulturnega vidika. Kuret se je namreč izognil brezosebnim okvirom koncertnih dvoran in je izbral tri prostore, ki so po njegovem mnenju akustično in arhitekturno ustrezali stilu kompozicije. Premiera bo nocoj ob 21. uri na gradu Mokrice, ponovitvi pa bosta sledili 29. julija ob isti uri v ljubljanskem Mestnem muzeju in 31. julija na dvorcu Zemono pri Vipavi. (ROP)

GLASBA - V Kanalski dolini Festival No Borders stopa jutri v živo

Med nastopajočimi tudi Allevi, Ben Harper, Vecchioni

Glasbeni festival No Borders je prijetna stalnica v poletni kulturni ponudbi Furlanije-Juljske krajine. Letos bo niz koncertov v Kanalski dolini na sporedu že šestnajstič. Dogodki se bodo odvijali na osrednjem trgu v Trbižu in na čudovitih naravnih prizoriščih ob Belopeških jezer in na planoti pod Montažem.

Jutri bo na Trgu Unità nastopil priznani ameriški kitarist Joe Satriani, ki bo predstavil svojo 14. ploščo. Naslednjega dne bo na oder stopil Ben Harper, izjemen kalifornijski pevec in kitarist, osrednja zvezda letošnjega trbiškega niza. Turneja Bena Harperja, ki predvideva samo štiri koncerte v Italiji, sledi izidu njegovega težko pričakovanega albuma z naslovom Give Till It's Gone.

V soboto pa bo na sporedu koncert belgijskega kantavtorja Milow, ki bo predstavil uspešnice plošče From North to South.

Festival se bo v nedeljo preselil na planino pod Montažem, kjer bo ob 14.30 nastopil »profesor« Roberto Vecchioni, zmagovalac letošnjega sanremskega festivala.

No Borders Music Festival bo 7. avgusta zaključil nastop pianista Giovannija Allevia (danes mu je mogoče prisluhniti tudi na tržaškem gradu sv. Justa). Koncert bo v popoldanskih urah v očarljivem naravnem okolju Belopeških jezer.

GRAD SOCERB - Razstava Rispecchi-arti

Raznolikost izrazov ob meji

Na ogled so dela petih umetnikov

Nad Dolino se mimo Prebenega pejlamo čez mejo do sugestivnega gradu Socerba v koprski občini, do pečine, ki se mogočno dviguje nad tržaškim zalivom s svojim značilnim obrisom in zaznamuje krajino. Zaradi svoje strateške lege se je grad od srednjega veka dalje znašel v središču bojev. Ta prelepi kraj je med drugim leta 1678 obiskal tudi sam Valvasor. Danes se tu nahaja obnovljeni del obzidja in grad z restavracijo. V neposredni bližini je tudi jama, v kateri je prebival sv. Socerbi in tu umrl mučeniški smrti.

V tem suggestivnem okolju se do konca naslednjega tedna (ob torkih, sredah in četrtek) od 18. do 22. ure, ob petkih, sobotah in nedeljah pa od 12. do 22. ure) nadaljuje skupinska razstava petih umetnikov z naslovom Rispecchi-arti, ki želi ujeti raznolikost izrazov obmejnega območja in spodbujati medsebojno spoznavanje ter spletnje ustvarjalnih vezi v duhu premoščanja pregrad, ki jih je padec fizične meje še pustil v glavah ljudi, vendar jih je skupna govorica podobe že zdavnaj pustila za sabo. Po zamisli Monice Zaulovic in v sodelovanju z združenjem DayDreaming Project je lastnik Milan Graj podprl razstveni načrt in skupaj z Vitjanom Sancinom poskrbel za pogostitev na otvoritvenem večeru.

Odsev umetnosti nam tako pomaga odkrivati v kraju in v sočloveku preko podoživljanja ustvarjalnega procesa najbolj avtentični del nas samih. Ta kraj, ki je ujet v brezčasni prostor, nam dodatno pomaga spremeniti perspektivo, uzreti to, kar je onstran, vzbuja v nas emocije, nas poboža in odene v zlato svetlobo zatona. Likovni izraz drugega, v katerem se lahko razcalimo, nam pomaga odkrivati tiste razsežnosti življenja, ki jih pogostoma preziramo in nam nepričakovano pomagajo, da živimo bolj polno. Raznolikost pristopov soudeleženi umetnikov prispeva k prepletanju različnosti in širjenju tistega obzorja, ki ni le del prelepega razgleda na krajino, ampak obenem nakazuje odprtost na duhovni ravni.

Simon Kastelic, mlad in že uveljavljen akademski slikar, ki se je izoblikoval na ljubljanski univerzi, zna s svojim duhovitim in neposrednim slikarskim nagovorom spajati tradicijo z inovativnostjo preko živahnih domislic ter aktualnih slikarskih prijemov, s katerimi v gledalcu vzbuja radovednost, mu nudi možnost estetskega užitka ter je v svoji sporočilnosti prodoren.

Stvaritve Jasne Merku na papirnatih podlagi so lepljenke iz več materialov, pri zlaganju katerih jo vodijo občutki. Drobnosti koščki papirja, platna, nitk, ki so pogostoma odpadni, zaživijo v novem kontekstu ter pridobivajo nove pomene, pomagajo sanjam, da se uresničijo in zaživijo tokrat v ciklusu Gradov v oblakih.

Sergio Pancaldi, bolje poznan z umetniškimi imenom Topok, je po rodu iz Coppara pri Ferrari. V devetdesetih letih se je preselil v Trst, kjer živi in ustvarja, razpet med gledališko in likovno umetnostjo. Osrednji motiv ostaja človek, njegove slike in fotografije z dodatnimi digitalnimi obdelavami postavljajo v ospredje čustva in emocije ter se opirajo na simboliko.

Slikarstvo Sandra Ramanija je pod močnim vplivom umetnosti tetoviranja in bolj splošno vzhodne umetnosti iz 19. in 20. stoletja. Njegove slike na leseni podlagi označujejo predvsem gibkost, jasnost ter poudarjeni in prepoznavni obrisi močnih kontrastov, ki poudarjajo prepoznavnost izbranih motivov. Klasično ikonografijo umetnik ustvarjalno predeluje ter pri tem upošteva naravne žile lesene podlage, grafita in barv.

Štefan Turk, slikar in ilustrator, je s svojim poetičnim slikarskim nagovorom predstavil slike z grajskimi vrati in konjeniki. Večplastne izrazito slikarske površinske obdelave delujejo kot poanta časa, v njih je razbrati plemenitost kulturne dediščine in se zrcalijo tako v slikah kot v samem prostoru, kjer se nahajajo. Poetika barvnih vibracij ter milina nanosov dajeta slikam dodaten čustveni naboj.

V Piranu prvi festival otroškega filma

V Piranu se bo s projekcijo otroškega animiranega filma Trije razbojniki nocoj ob 21. uri na Prvomajskem trgu začel 1. festival otroškega filma, ki ga v sodelovanju z Občino Piran in Avditorijem Portorož prirejajo po uspešnem lanskem Mediteranskem in evropskem festivalu, ki ga je Zavod FEMF pod vodstvom Matjaža Javšnika, tudi direktorja piranskega festivala, organiziral v Kopru.

Program, ki bo potekal na Prvomajskem trgu in v Tartinijevem gledališču, po Javšnikovih besedah sestavljajo vrhunski filmi, festival pa je kulturna in vzgojna prireditev, s katero želijo dodatno prispevati k turistični ponudbi in narediti Piran zanimivejši predvsem za obiskovalce z mlajšimi otroki. Za župana Občine Piran Petra Bossmana pa bo festival še bolj popestril dogajanje v občini.

Selektorna festivala Jelka Stergel je v letošnji program umestila otroške animirane filme Trije razbojniki, Obuti maček in Impijev otrok, ki bodo vsi trije sinhronizirani v slovenščino. Zadnji festivalski dan pa bosta na vrsti projekciji filma brez dialogov z naslovom Otročki in slovenske mladinske komedije Gremo mi po svoje, katere se bo udeležil tudi igralec Jurij Zrnec. Festival bo ponudil tudi štiri delavnice - delavnico optičnih igral, delavnico izdelovanja glasbil, plesno delavnico in delavnico animiranega filma. Filmske projekcije bodo ob 11. uri v Gledališču Tartini, ob 18. uri in 19.30 pa bodo na Prvomajskem trgu sledile delavnice. Ob 21. uri bo prav tam še večerna filmska projekcija. Tako ogled filmov kot sodelovanje pri delavnicah sta brezplačna, festivalski program pa je dosegljiv na spletni strani Občine Piran. (STA)

ZDA - Washington mora dvigniti mejo javnega dolga do 2. avgusta, sicer mu grozi bakrot

Obama pozval Američane k pritisku na kongresnike

Predsednik predstavniškega doma, republikanec John Boehner, predsednika obtožil, da je krizo ustvaril sam

WASHINGTON - Ameriški predsednik Barack Obama je v ponedeljek zvečer Američane pozval, naj pritisnejo na kongresnike, da bodo sprejeli njegov pristop k reševanju problema javnega dolga in proračunskega primanjkljaja, ki ga je označil za uravnoteženega. ZDA morajo dvigniti mejo javnega dolga do 2. avgusta.

To je bil Obamov sedmi nastop v času največje gledanosti na televiziji, nemudoma pa mu je odgovoril predsednik predstavniškega doma, republikanec John Boehner (**na sliki**), ki je predsednika obtožil, da je krizo ustvaril sam. Boehner je Obamov "uravnoteženi" pristop označil za povečanje porabe po poplavi dragih novih programov, ki jih je uvedel od leta 2009, vključno z zdravstveno reformo.

Obama je dejal, da v Washingtonu poteka strankarski cirkus. Priznal je, da so se Američani z izvolitvijo republikanske večine v predstavniškem domu leta 2010 izrekli za deljeno vlado, vendar pa zatrdil, da se s tem niso izrekli za nedelujočo vlado. Ankete kažejo, da je večina Američanov na njegovi strani. Zadnja anketa televizije CNN kaže, da bi za propad

pogajanj 51 odstotkov Američanov krivilo republikance, 30 odstotkov pa Obamo. Za 52 odstotkov se Obama obnaša odgovorno, republikanci pa so po oceni dveh tretjin neodgovorni. Nekateri republikanci že dobivajo klice od volivcev, da jih bodo krivili, če ostanejo po 2. avgustu brez pokojnin.

ZDA morajo do 2. avgusta povišati sedanjo mejo javnega dolga, ki je 14.300 milijard dolarjev, sicer ne bo denarja za poravnavanje vseh sprotnih obveznosti. Obama je v govoru spomnil, da doslej še ni bilo težav z dviganjem meje javnega dolga, in naštel republikanske predsednike, ki so to podpisali. Pri tem je razložil, da ne gre za novo porabo ampak za denar, ki ga potrebujejo za poravnavanje obveznosti, ki jih je kongres že potrdil.

Republikanci so tokrat postavili pogoje, da obenem znižajo porabo, s čimer se Obama in demokrati načeloma strinjajo.

Obama je Američanom dejal, da je izbira jasna. Republikanci želijo uravnotežiti proračun le na plečih revežev in srednjega razreda z zmanjšanjem vladnih programov, kot so zvezne pokojnine in zdravstveno zavarovanje za upokojece. On pa predlaga, da pri tem z odpravo davčnih olajšav sodelujejo tudi milijonarji in milijarderji, ki so v zadnjih letih za razliko od srednjega razreda postali še bolj bogati.

Boehner je odgovoril, da je bil pred prihodom v kongres podjetnik, zato se zaveda, da so višji davki uničujoči za delovna mesta in gospodarsko okrevanje, zato je že čas, da Washington začne porabljati le toliko, kolikor dobi. Obama je sicer Boehnerja v govoru pohvalil, češ da sta bila v petek tik pred dogovorom glede odprave davčnih olajšav, nakar naj bi pogajanja uničili nekateri člani Boehnerjeve stranke z ideološkim vztrajanjem proti odpravi davčnih olajšav.

Oba nastopa v ponedeljek nista z ničemer prispevala k boljšemu ozračju za

pogajanja, ki tečejo naprej. Boehner je pripravil svoj predlog za dvig meje dolga in znižanje porabe, o katerem bodo glasovali v predstavniškem domu. V senatu pa je svoj predlog podal vodja večine demokrat Harry Reid iz Nevade, ki ga je Obama podprl, čeprav ne predvideva novih prilivov z odpravo davčnih olajšav.

Boehner predlaga, da bi mejo dolga povišali v dveh etapah. Najprej za 900 milijard dolarjev, obenem pa bi za 1200 milijard znižali porabo. Nato bi ustanovili komisijo, ki bi našla način za dodatno povišanje meje dolga in dodatno krčenje proračunskega primanjkljaja.

Obama je v ponedeljek dejal, da bodo bonitetne agencije v tem primeru vseeno znižale kreditno oceno ZDA in jo prvič v zgodovini spustile pod AAA. Reid predlaga, da dvignejo mejo javnega dolga za 2700 milijard dolarjev, kar bi moralo zadostovati do leta 2013, torej po volitvah novembra 2012. Za isto vsoto bi obenem znižali porabo, kasneje pa bi posebna komisija našla še dodatna sredstva za krčenje porabe. Vendar pa republikanci menijo, da gre le za navidezno krčenje porabe. (STA)

Hamas v Gazi usmrtil kolaboranta z Izraelom

GAZA - Palestinsko gibanje Hamas, ki nadzoruje območje Gaze, je včeraj usmrtilo dva Palestinca, obsojena zaradi kolaboracije z Izraelom, je sporočilo tamkajšnje notranje ministrstvo. Hamas je tako že drugič letos izvedel usmrtitev obsojencev za sodelovanje z Izraelci. Hamas sicer ni sporočil, na kakšen način je bila usmrtitev izvedena, niti ni znano, kdaj sta bila moška obsojena. Maja so nekoga moškega, mesec pred tem obteženega kolaboracije, sicer usmrtili s strelji.

Gadafijo Libijo pesti pomanjkanje

TRIPOLI - V ponedeljek objavljeno poročilo ZN razkriva, da dele Libije, ki so pod nadzorom režima Moamerja Gadafija, vse bolj pestijo številne težave, kot so pomanjkanje goriva, visoke cene živil in preobremenjen zdravstveni sistem. Nato pa je medtem sporočil, da bo nadaljeval z bombardiranjem Libije in da bo odslaj ciljal tudi nekdane civilne objekte. Gadafijevo Libijo pesti pomanjkanje, ki ga zaostrejuje sankcije ZN, zaradi katerih ima libijski režim težave pri uvažanju goriva in drugih dobrin. Strokovnjaki ZN v ponedeljkovem poročilu ugotavljajo, da velik problem predstavlja tudi zdravstveni sistem, ki razpada zaradi velikega števila ranjenih v spopadih ter ohoda številnih zdravstvenih delavcev v tujino. (STA)

KOSOVO - Ob poskusu policije, da vzpostavi nadzor nad mejo

Na severu države v spopadu s Srbi huje ranjen kosovski policist

PRIŠTINA/BEOGRAD - Blizu kraja Zubin Potok na severu Kosova nedaleč od mejnega prehoda s Srbijo Brnjak, kjer so se skušale namestiti posebne enote kosovske policije, je bil včeraj popoldne huje ranjen pripadnik kosovskih enot. Po navedah kosovskih virov je bil ustreljen v glavo v spopadu z oboroženimi lokalnimi Srbi, ki so policiste napadli iz zasede.

Srbski minister za Kosovo Goran Bogdanović pa je dejal, da je bil pripadnik kosovskih posebnih enot ranjen v spopadu s Srbi, do katerega je prišlo, ker so se skušale enote vrniti na mejni prehod Brnjak, od koder so se umaknile kakšni dve uri pred tem.

Bogdanović je ob tem zanikal, da bi bile posebne enote kosovske policije še vedno na tem mejnem prehodu. Zavrnil je tudi trditve Prištine, da so te kosovske enote v ponedeljek zvečer prevzele nadzor tudi nad drugim mejnim prehodom na severu Kosova, Jarinje.

Tuje tiskovne agencije so sicer medtem poročale, da se so kosovske posebne enote že umaknile tudi s tega mejnega prehoda. Srbska tiskovna agencija Tanjug je sinoči poročala, da je na obeh mejnih mirno in da so se posebne enote kosovske policije umaknile ter da so na mejnih pre-

hodih znova pripadniki Kforja in redne kosovske policije. Mirno je tudi v bližnjih krajih, kjer se je pred tem zbralo več sto vznemirjenih Srbov.

Kosovski premier Hashim Thaci je sicer po poročanju beograjske tiskovne agencije Beta dejal, da

bodo posebne enote ostale na severu Kosova, po njihovem umiku in umiritvi razmer pa bodo na mejnih prehodih ostali cariniki, med katerimi bo večina Srbov, je poročal RTV Kosovo.

Thacijev svetovalec Bekim Collaku pa je zanikal poročanje medijev, da naj bi predstavniki Beograda in Prištine ob posredovanju Nata dosegli dogovor o umiku posebnih kosovskih enot z omenjenih mejnih prehodov. Poudaril je, da gre za vprašanje "vladavine prava in zakonov".

Bogdanović se je skupaj z vodjo srbske pogajalske skupine na pogovorih s Prištino Borislavom Stefanovićem na mejnem prehodu Jarinje pogovarjal o umiritvi razmer s poveljnikom Kforja Erharda Bühlerjem. Ta je nato odšel v Kosovsko Mitrovico na vnovične pogovore s kosovskim premierom Thacijem.

Srbski predsednik Boris Tadić je včeraj pozval vse vpletene k prisebnosti ter poudaril, da se Srbija ne bo vojskovala in da je treba probleme rešiti po diplomatski poti. Kot je dejal, je Kosovo akcijo začel, da bi zavladal na severu Kosova. Vse tiste, ki v mednarodni skupnosti morda opogumljajo Prištino k tovrstnim dejanjem, je opozoril, da s tem vodijo ta del Evrope v nepredvidljivo tveganje. (STA)

MAROKO - Nesreča

Padlo vojaško letalo: 78 mrtvih

RABAT - Na jugu Maroka je včeraj strmoglavilo vojaško transportno letalo, pri čemer je po najnovejših podatkih oblasti umrlo 78 oseb, tri pa so težje ranjene, poročajo tuje tiskovne agencije. Letalo vrste hercules C-130 se je med pristajanjem zaletelo v goro v bližini mesta Guelmim, približno 600 kilometrov jugozahodno od Rabata.

Po podatkih maroške državne tiskovne agencije MAP je bilo na krovu letala 81 oseb, med njimi 60 vojakov, 12 civilistov in devet članov posadke.

Nesrečo so po podatkih oblasti preživel le trije potniki, vendar reševalci še niso izgubili upanja, da bo število smrtnih žrtev na koncu nižje od trenutnih domnev. Zaenkrat jim je namreč uspelo najti ostanke le 42 trupel, poroča ameriška tiskovna agencija AP.

Maroška vojska je že začela s preiskavo okoliščin nesreče, ki jo zaenkrat pripisuje slabim vremenskim razmeram, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Letalo je bilo na poti iz Dahle v Zahodni Sahari v Agadir. Naredilo je en postanek v prestolnici Zahodne Sahare Al-Ajunu, še enega pa je nameravalo narediti v Guelmimu, še poroča dpa.

Hercules C-130 so transportna vojaška letala, namenjena predvsem prevozu vojakov in njihovih družin, raba katerih je v Sahari zelo razširjena. (STA)

NORVEŠKA - Evropski poslanec Severne lige Mario Borghezio vznemiril javnost z izjavo, da podpira Breivikove nazore

Breivik po mnenju odvetnika duševno moten Po Evropi preiskujejo morebitne povezave s skrajneži

OSLO - Norvežan Anders Behring Breivik, ki je v petek izvedel krvave napade na Norveškem, je bil včeraj, dan po prvem nastopu pred sodiščem za tovrstne zločine je 30 let zapora. Policija je Breivika obtožila terorizma, za kar je na Norveškem zagrožena najvišja možna kazen - do 21 let zapora. Sodišče sicer lahko tistim, ki pomenijo grožnjo družbi, že ob izreku sodbe naloži t.i. pridržanje, katerega konec ni določen, tako da so v ječi lahko tudi dosmrtno.

Policija in tožilstvo proučujeta, ali bi lahko Breivika obtožili zločinov proti človečnosti. Najvišja kazen za tovrstne zločine je 30 let zapora. Policija je Breivika obtožila terorizma, za kar je na Norveškem zagrožena najvišja možna kazen - do 21 let zapora. Sodišče sicer lahko tistim, ki pomenijo grožnjo družbi, že ob izreku sodbe naloži t.i. pridržanje, katerega konec ni določen, tako da so v ječi lahko tudi dosmrtno.

Breivika naj bi po napovedih pregledal psihiater. Njegov odvetnik Geir Lippestad je sicer dejal, da je, sodeč po dogodkih, njegova stranka duševno motena. Odvetnik je pojasnil, da je Breivik med napadi mislil, da je v vojni in da z njegova dejanja upravičena. 32-letni desničarski

skrajnež sovraži vse, ki verjamejo v demokracijo, je še pojasnil odvetnik. V ponedeljkovem nastopu pred sodniki je Breivik priznal odgovornost za napada v Oslu in na otoku Utoya, a se ni izrekel za krivega in je vztrajal, da je želel rešiti Evropo pred "muslimansko kolonizacijo".

Breivikov odvetnik je novinarjem še pojasnil, da je njegov klient presenečen, da mu je uspelo. Pričakoval je, da bo na otoku ubit, kasneje pa je smrt pričakoval na sodišču. Breivik po besedah Lippestada tudi verjame, da je začel vojno, ki bo trajala 60 let in v kateri bo zmagal. Meni tudi, da ga bo svet razumel šele čez 60 let.

Breivik naj bi odvetnika tudi vprašal, koliko ljudi je ubil. Med morilskim pohodom na Utoyi ga je aretirala policija in odtlej nima pravega stika z zunanjim svetom. Sodnik Kim Heger mu je po ponedeljkovem zaslišanju odredil osem tednov pripora, od tega mora prve štiri tedne preživeti v popolni osami, kar pomeni, da ga lahko obišče le odvetnik.

Breivik je še zatrdil, da je del organizacije, ki ima "dve celici" na Norveškem in

več v tujini. V Veliki Britaniji in v Nemčiji tudi zato že preiskujejo navedbe o povezavi Breivika z britanskimi in nemškimi desničarskimi skrajneži. Po poročanju britanskih medijev se je Breivik lani med drugim udeležil shoda skrajno desničarskega gibanja English Defence League (EDL), z okoli 150 člani gibanja pa je bil v rednih stikih preko elektronske pošte. Vodja EDL Stephen Lennon je napade na Norveškem obsodil in zanikal kakršne koli stike z Breivikom. O napadih je v ponedeljek na izrednem srečanju razpravljal tudi britanski svet za nacionalno varnost.

Nemška policija pa preiskuje navedbe, da je Breivik svoj 1500 strani obsegajoč manifest poslal tudi desničarskim skrajnežem v Nemčiji. Nemška policija po krvavih napadih na Norveškem tudi pozorno spremlja desničarske skrajneže v Nemčiji; ti so se sicer doslej na internetu na napada odzvali zadržano in jih niso odobraval.

Na Norveškem medtem pričakujejo začetek objavljanja imen 68 žrtev strelskega napada na otoku Utoya. Ta bodo po napovedih policije objavljali postopoma, po-

tem ko bodo najprej obvestili družine umrlih. Po poročanju norveškega časnika Aftenposten so na otoku našli 57 trupel, deset so jih našli v vodi, ena žrtev pa je umrla v bolnišnici v Oslu.

Norveška policija je bila po napadih tarča očitkov, da ni ukrepala dovolj hitro. Pravosodni minister Knut Storberget je sicer poudaril, da je policija opravila "fantastično delo" in v "tem izjemnem posredovanju delovala še posebej dobro". Ni pa hotel komentirati kritik, češ da so Breivika aretirali šele po eni uri streljanja na otoku.

Policija je pred tem v ponedeljek sporočila, da so Breivika marca preiskovali zaradi nakupa kemikalij, a so preiskavo opustili. Policija je postala pozorna na Breivika, ko je ta od poljskega podjetnika kupil kemikalije, a je sodnik ocenil, da ni razlogov, da bi zanj izdali zaporni nalog.

Evropska unija pa je po pokolu na Norveškem odločena skupaj ukrepati proti nevarnosti, ki bi jo lahko predstavljali desničarski skrajneži. Tako bodo notranji ministri sedemindvajseterice na zasedanju 22. septembra na Poljskem govorili o sovražstvu

do tujcev in skrajnežih. Na srečanje so vključeni tudi predstavniki Norveške, ki sicer ni članica unije. Pred srečanjem notranjih ministrov bo po napovedih komisarke za notranje zadeve Cecilie Malmström 9. septembra začela z delom mreža EU proti skrajnim nazorom.

Napadi po Evropi še vedno odmevajo in sprožajo številne odzive. Med drugim se je odzval nizozemski skrajni politik Geert Wilders, sicer znan po sovražstvu do islama, ki je napade označil za "zaušnično globalnemu protiislamskemu gibanju". Vodja skrajne desničarske Stranke za svobodo (PVV) je poudaril, da je šlo za zlorabo boja proti islamizaciji s strani psihopata. Obenem je zavrnil odgovornost stranke ali osebno odgovornost za napade.

Evropski poslanec Severne lige iz Italije Mario Borghezio je medtem vznemiril italijansko javnost z izjavami, da podpira Breivikovo nasprotovanje islamu in njegovo oceno, da se je Evropa predala, ko se je prenehala boriti proti islamizaciji. Zaradi teh izjav se je nanj usul plaz ogorčenih kritik. (STA)

GORICA - V nedeljo bodo sredi štandreškega krožišča razstrelili bombo

Ob 9. uri evakuacija Štandreža in Sv. Ane

Za nepokretne bodo poskrbeli - Okna bo treba odpreti, rolete so lahko spuščene

Bombo bodo razstrelili sredi štandreškega krožišča

BUMBACA

Goriška prefektura, občina, sile javnega reda in civilna zaščita v teh dneh intenzivno načrtujejo evakuacijo, ki bo potekala v nedeljo, 31. julija, v Štandrežu in pri Sv. Ani. Varnostni ukrep je potreben zaradi razstrelitve bombe, ki so jo odkrili v prejšnjih dneh v bližini štandreškega krožišča med gradnjo avtoceste Vileš-Gorica. Ubojno sredstvo bodo razstrelili v dopoldanskem času, zato bodo morali evakuirati med tri tisoč in štiri tisoč prebivalcev ter zapreti več cest.

Neeksplozirano bombo kalibra 254 mm iz časa prve svetovne vojne so našli v prejšnjih dneh v Ulici Tabaj. Bomba tehta okrog 215 kg in vsebuje 15 kg razstreliva. Vojaški pirotehnik tretjega regimenta iz Vidma, ki so si ubojno sredstvo ogledali, so ocenili, da je bomba v slabem stanju. Njeno prevažanje na dolge razdalje ni varno, zato so sklenili, da jo bodo razstrelili sredi štandreškega krožišča. V odredbi, ki jo je izdala goriška prefektura, je predvidena evakuacija ljudi in živali v 900-metrskem pasu okrog krožišča, v katerem je zaobjetih 34 ulic (seznam objavljamo v krajšem članku na desni strani). »Evakuirati je treba okrog 10 odstotkov populacije naše občine. Ob redarjih bodo soudeleženi prostovoljci civilne zaščite, ki bodo prišli tudi iz Palmanove,« je povedal občinski odbornik Francesco Del Sordi. Evakuacija se bo začela ob 9. uri, ob 10.30 pa na omenjenem območju ne bo smelo biti več nikogar. Po vsej verjetnosti bo v Štandrežu odpadla tudi maša. Okrog 11. ure bodo na vrsti pirotehniki, ki bodo bombo premaknili in razstrelili. Operacija naj bi se zaključila okrog do 13. ure, nakar se bodo lahko prebivalci vrnili domov. Redarji in civilna zaščita bodo morebitno prisotnost stanovalcev preverjali od vrat do vrat. Okna bodo morala ostati odprta, stekla je priporočljivo zavarovati z lepilnim trakom. »Rolette in okna bodo lahko občani zaprli; območje bo vsekakor pod strogim nadzorom policije,« so mestni redarji odgovorili na vprašanje, ali ne bi odsotnosti stanovalcev med evakuacijo lahko izkoristili tatovi. Občinska odbornica Silvana Romanova je povedala, da bosta za nepokretne, ki ne morejo sami zapustiti svoje domove, poskrbeli občina in goriško zdravstveno podjetje. »Nekatere osebe, ki imajo amiotrofično lateralno sklerozo, bo treba prepeljati v bolnišnico,« je povedala Romanova in dodala, da še preverjajo točno število občanov, ki potrebujejo pomoč. Za vse tiste, ki nimajo boljše izbire, bodo organizirali tudi zbirno točko, kraj pa morajo še določiti.

Več informacij bodo občani dobili v prihodnjih dneh. Občina pripravlja letake in zgibanke (po Del Sordijevem navajanju bodo poskrbeli za slovenski prevod), po ulicah bodo krožili tudi z vozilom in skozi megafon obveščali krajanje. Med operacijo bodo zaprli nekaj cest - hitro cesto, državno cesto št. 55 in nekatere občinske ceste -, seznam in urnike pa bodo redarji določili na jutrišnjem sestanku. Železniški promet po besedah goriškega župana Ettoreja Romolija ne bo moten, o operacijah bodo obvestili tudi slovenske oblasti in družbo DARS. (Ale)

ŠTANDREŽ-SV. ANA Evakuacija: seznam ulic

Zaradi razstrelitve bombe iz časa prve svetovne vojne, ki so jo našli na gradbišču avtoceste Vileš-Gorica, bo moralo v nedeljo, 31. julija, med tri tisoč in štiri tisoč prebivalcev Štandreža in južnega dela rajona Podturn-Sv. Ana za nekaj ur zapustiti svoje domove. Evakuacija, ki se bo začela ob 9. uri, bo zajela 34 ulic. Prebivalci se bodo lahko domov vrnili po razstrelitvi bombe, predvidoma okrog 12.30 ali 13. ure.

V Štandrežu bodo evakuirali prebivalce ulic Fermi, Industria, Bratov Rusjan, San Michele, Montello, Matajur, Gregorčič, Natisone, Livenza, Ticino, Carso, Monte Nero, Trivigiano, Cavaleggeri di Lodi, Monte Sabotino, Monte Canin, Montasio, Tabai, Monte sei busi, Monte Grappa, Monte Festa, Reggimento Piemontese reale, Rutar, Trieste ter Trg Sv. Andreja, Jeremitišče in tovarno postajališče. V mestni četrti Podturn-Sv. Ana bodo evakuirali prebivalce ulic Morassi, Garzarolli, Tuma, Terza Armata, Stuparich, Monte Hermada in Fauti.

GORICA - Lestvica zavoda Istat

Rahlo upadla količina recikliranih odpadkov

V goriški pokrajini je lani rahlo upadla količina recikliranih odpadkov. Skupno so prebivalci goriške pokrajine namenili 55,4 odstotka odpadkov, kar je za 1,4 odstotka manj kot leta 2009. Na posebni lestvici, ki jo je objavil italijanski institut za statistiko Istat, je na prvem mestu pordenonska pokrajina, kjer je bilo reciklirano namenjenih 78,6 odstotka odpadkov; dobro so se odrezali tudi v Vidmu, kjer je bilo recikliranih 56,7 odstotka odpadkov, medtem ko na lestvici ni Trsta, kjer so beležili slabši rezultat. Na državni ravni je severovzhodni del Italije recikliral kar 47 odstotkov odpadkov, najslabši rezultat pa so dosegli na jugu, kjer so reciklirano namenili le 21 odstotkov odpadkov.

V vseh štirih pokrajinah naše dežele se je lani povečala količina odpadkov, proizvedenih na osebo. Vsak Tržačan je lani proizvedel 509 kilogramov, Pordenončan 515 kilogramov, Gorican 523 kilogramov, Videmčan pa 593 kilogramov.

Istat je objavil tudi podatke o porabi metana. Vsak prebivalec goriške pokrajine je povprečno porabil 661 kubičnih metrov metana.

Spobuda k recikliranju?

BUMBACA

GORICA - Nočna kraja v Ulici Fermi

Tatovi oškodovali ITE za 40.000 evrov

Goriški sedež podjetja ITE v Ulici Fermi

BUMBACA

Goriško podjetje ITE je bilo v noči s ponedeljka na torek tarča tatov, ki so z dvorišča ukradli kar nekaj materiala, opreme in tovarno vozilo. Tatovi so pod krinko noči brez večjih težav vstopili na dvorišče podjetja, ki ima sedež v Ulici Enrico Fermi v Gorici. Uspelo jim je odpeljati tovarno vozilo, ki ga je podjetje nabavilo pred nedavnim, odnesli pa so tudi večjo količino bakrenih žic - po prvih ocenah od tri do štiri stote materiala -, sveder in drugo orodje. Da je prišlo do tatvine, so predstavniki podjetja opazili šele včeraj zjutraj, zato jim ni preostalo drugega, kot da so se obrnili na goriške karabinjerje. Vrednost plena znaša med 30.000 in 40.000 evrov.

GRADIŠČE - COISP

»Centri CIE potratni in nepotrebni«

»Policijski sindikat COISP že leta opozarja na razmere, v katerih živijo gostje centrov za priseljenice v Italiji, upoštevati pa je treba tudi tveganja, katerim je vsak dan izpostavljeno osebje, ki v teh centrih skrbi za nadzor.« Tako je dan po protestni manifestaciji »LasciateCIEntrare«, ki je potekala tudi pred centrom za identifikacijo in izgon (CIE) v Gradišču, izjavil deželni tajnik policijskega sindikata COISP Maurizio Iannarelli, ki meni, da so centri CIE »simbol popolnega neuspeha politik, ki so povezane z nezakonitim priseljivanjem.« »Večina centrov za priseljenice je popolnoma dezorganizirana ali zaprta,« pravi Iannarelli in opozarja, da so delovne razmere sil javnega reda v centrih za priseljenice povsem neprimerne: »Centri CIE veliko stanejo, a so popolnoma nepotrebni. V njih je vse prepuščeno improvizaciji.«

GORICA - ATER

Za osebje malodane polovica odhodkov

Kar 45 odstotkov odhodkov, ki so jih zabeležili v letu 2010, je bilo namenjenih osebju, 20 odstotkov vseh prihodkov - 1.654.000 evrov - pa je šlo za plačilo raznih davkov. Te in druge podatke je v prejšnjih tednih preučil upravni svet goriškega pokrajinskega podjetja za neprofitne gradnje ATER, ki je odobril obračun za poslovno leto 2010. Prisotni so bili predsednik Pietro Zandegiacomo Rizio, podpredsednik Sergio Pacor, svetniki še Rosario Fugà, Gino Maniaco in Maurizio Fabbro, direktor Massimiliano Liberale ter predstavniki nadzornega sveta Angelo Lapovich, Giulio Tavella in Marcello Giorda.

V lanskem poslovnem letu je podjetje ATER zabeležilo 12.000 evrov dobička, levji delež prihodkov - 59 odstotkov oz. 5.089.000 evrov - pa predstavljajo najemnine. Podjetje daje na pokrajinskem teritoriju v najem 4.100 stanovanj, ki so v njegovi lasti, in upravlja še dodatnih 500 stanovanj, ki so v lasti občin. Povprečna najemnina znaša 103 evre na mesec, medtem ko plačujejo najrevnejše družine (50 odstotkov vseh najemnikov) 40 evrov na mesec. Vsakoletni deželni prispevek iz socialnega sklada, ki je lani znašal 1.120.000 evrov, je omogočil podjetju, da ni povišalo najemnin. Devet odstotni delež prihodkov je bil povezan s prodajo 13 stanovanj, dodatnih pet odstotkov vseh proračunskih prihodkov pa predstavljajo plačila in povračila stroškov za storitve, kot sta načrtovanje in vodenje del.

Za vzdrževanje stanovanj, ki so v lasti podjetja, je ATER porabila 1.602.000 evrov (400.000 evrov več, kot je bil predvideno v proračunu). »To dokazuje, da se podjetje zavzema za ovrednotenje lastnega premoženja. Podčrtati je treba, da je za tovrstne projekte v obračunu predvidenih dodatnih 290.660 evrov,« sporoča upravni svet podjetja ATER. Najvišja postavka med odhodki so stroški za osebje, saj je bilo plačam in drugim izdatkom za 68 zaposlenih namenjenih 45 odstotkov proračunskih odhodkov. »Poudariti je treba, da je podjetje ATER v letu 2010 za razne davke, kot so IRES, IRAP, ICI, IVA, itd., odšlo kar 1.654.000 evrov, kar odgovarja 20 odstotkom vseh prihodkov. O tem problemu bi bilo treba razpravljati s pristojnimi institucijami, saj ni mogoče, da znašajo davki 32 evrov mesečno za vsako neprofitno stanovanje, za katere plačujejo uporabniki med 100 in 40 evrov mesečno,« podčrtuje vodstvo podjetja ATER.

Leta 2010 je pokrajinsko podjetje oddalo v najem le sedem novih stanovanj (šest v Krminu in enega v Gorici), lani pa je prevzelo tudi dvanajst stanovanj v Ulici Cotonificio in Podgori in dvanajst stanovanj v Gosposki ulici v Gorici, ki pa jih je oddalo najemnikom v letošnjem letu. Podjetje je v raznih občinah goriške pokrajine oddalo tudi 116 stanovanj, ki jih je v prejšnjih letih temeljito obnovilo.

V ATER-ju dalje izpostavljajo problem zamud pri plačevanju najemnin, ki ga je podjetje podedovalo od prejšnjih uprav in ki učinkuje na najemnine za tri odstotke letno. »Vprašanje zamud pri plačevanju zahteva stalno pozornost. Potrebno je poskrbeti za preprečevanje tega pojava, npr. s pravočasnim pošiljanjem položnic, pa tudi za spodbujanje zamudnikov k plačilu. Omogočiti je treba plačevanje na obroke, do deložacije pa pride le v najbolj hudih skrajnih primerih,« piše v poročilu podjetja.

Predsednik Pietro Zandegiacomo Rizio je napovedal odkup in popravilo petih stanovanj v Ulici Zambon in Štaranca, upravniki svet pa je sprejel tudi izvršni načrt obnove poslopja v Ulici Formica, kjer bodo pridobili 8 novih stanovanj. Skupno bodo za ta projekt odšteli okrog dva milijona evrov. V kratkem bodo imenovali podjetje, ki bo zgradilo dvanajst novih stanovanj v Romansu, obnova 39 stanovanj v Ulici Vittorio v Gorici pa naj bi se začela septembra. (Ale)

KOPRIVNO - Deželni odbornik na soočanju z vinarji

»Odškodnine le za zavarovane«

Nezavarovani vinogradniki bodo lahko prijavi edino škodo na poslopih

ŠKODA
NA GROZDIH

BUMBACA

Briški kmetje bodo morali v prihodnjih letih svoje trte zavarovati, saj določila Evropske unije ne puščajo dvomov. »Ker se vinogradi lahko zavarujejo, za škodo, ki jo je povzročila toča, nezavarovani kmetje nimajo pravice do odškodnine,« pojasnjuje deželni odbornik Claudio Violino, ki si je včeraj dopoldne ogledal od toče poškodovane vinograde na Krminskem, v Dolenji in Koprivnem, nato pa se je na posestvu Villa Russiz srečal z briškimi vinarji, ki jih je toča v noči s petka na soboto najbolj oškodovala. Violino je potrdil, da nezavarovani kmetje - teh je v Brdih velika večina - ne bodo prejeli odškodnin, zato pa bodo lahko zaprosili edino za pomoč pri odpravljanju škode, ki so jo utrpeli na svojih gospodarskih poslopih zaradi naravne ujme. »Prizadete občine Krmin, Dolenje, Fara, Koprivno in Moš bodo morale zbrati dokumentacijo, ki je potrebna za določitev območja, po katerem je divjalo neurje s točo. Nato bo treba preveriti, ali bi lahko nekaj denarja namenili tudi sanaciji zemeljskih plazov in usadov, ki jih je bilo med vinogradi kar nekaj,« pravi Violino in poudarja, da se bodo morali tudi briški kmetje sprijazniti z določili Evropske unije, ki v kmetijstvu podpira sklepanje zavarovanj. »Za programsko obdobje 2014-2020 bo treba pomisliti na finančne instrumente, ki bodo omogočili znižanje premij,« je poudaril Violino, da bo treba stopiti na pot množičnega sklepanja zavarovanj, pa je potrdil tudi direktor vinarskega podjetja Villa Russiz Silvano Stefanutti. Po njegovih besedah so se zavarovalnine v zadnjih letih pocenile, kar še posebej velja za manjša posestva. Njegove besede so potrdili tudi nekateri prisotni vinarji, ki so bili mneneja, da bi se morali vsi briški kmetje zavarovati, za sklepanje zavarovanj pa bi lahko skrbel konzorcij, saj bi to zagotovilo še nižje premije.

Če je rešitev za prihodnja leta sklepanje zavarovanj, morajo vinogradniki čim prej rešiti težave zaradi upada proizvodnje, ki bi lahko oškodovala z izgubo tržnih deležev. Na včerajšnjem srečanju z Violinom je tako pokrajinska podpredsednica Mara Černic pozvala deželo, naj v rebalans proračuna vključi postavko za promocijo briških vin, po drugi strani pa naj prispeva k poenostavitvi birokracije, s katero se dnevno soočajo vinogradniki.

Na srečanju z Violinom so bili prisotni tako veliki proizvajalci kot mali kmetje, ki se po toči soočajo z zelo različnimi težavami. Edi Clementin iz podjetja Jermann iz kraja Villanova di Farra je komentiral podatke ustanove Coldiretti o desetih milijonov evrov škode. »Samo našo podjetje je utrpelo deset milijonov evrov škode, ne pa vsi skupaj. Zato je škoda veliko večja od ocen ustanove Coldiretti,« je poudaril Clementin in pojasnil, da velika podjetja ne bodo smela ostati brez proizvoda. »Jermand izvažajo vino v 64 držav, zato bomo prisiljeni kupiti grozdje, saj si ne moremo dovoliti, da bi prihodnje leto na tržišče ne poslali novih steklenic,« je razložil Clementin, mladi vinar iz Rutarjev pri Dolenjah Lucio Bernot, lastnik malega podjetja Casa delle Rose, pa je po drugi strani pojasnil, da mu je toča pobrala ves pridelek, tudi za prihodnje leto pa ne ve, ali si bodo trte opomogle in obrodile kaj grozdja.

Med srečanjem je spregovoril tudi direktor kmetijske zadruge kleti Luigi Soini, ki je ugotavljal, da se briški kmetje ne znajo povezati. V francoski deželi Champagne so po njegovih besedah vsi vinogradniki povezani in zavarovani, v Brdih pa še vedno vsak gleda samo zase. (dr)

RUBIJE - Obnavljanje gradu

Na stenah nov omet, kmalu okna in vrata

BUMBACA

Obnovljeno pročelje rubijskega gradu

Zaključuje se sedmi sklop obnovitvenih del rubijskega gradu, ki bo v kratkem dobil nova okna in vrata, potem ko so v zadnjih tednih na notranje in zunanje stene nanesli nov omet. Pred tremi meseci so zgradili novo streho, nadaljevanje obnovitvenih del pa je zdaj odvisno od prispevkov, ki jih pričakujejo od dežele Furlanije-Juljske krajine.

Rubijski grad je bil skupaj s spremeljajočimi poslopi dolga desetletja zaraščena ruševina, saj je doživel uničujoče topovsko obstreljevanje v prvi svetovni vojni, od katerega so ostali pokonci le nekateri nosilni zidovi in podzemna obokana klet. Oživljanje gradu se je začelo pred leti, ko je obsežno posestvo z ruševinami vred kupil domači podjetnik Venko Černic. Obnovitvena dela, ki potekajo pod nadzorstvom spomeniškega varstva, so se začela leta 2001, rekonstrukcija pa v podrobnostih zvesto sledi renesančni strukturi gradu, ki je podoben sorodnima v Dobrovem in Kromberku.

K obnavljanju gradu je v okviru prizadevanj za ohranjanje bogate zgodovinske

sko-arhitektonske dediščine v zadnjih letih zelo prispevala dežela, saj je doslej financirala več sklopov del. Za zadnji sklop, ki je predvidel nanos novega ometa in namestitve novih vrat in oken, je dala na razpolago 750.000 evrov. »Obnavljanje notranjih in zunanjih sten se je zaključilo, saj so nanje že nanesli nov omet, ravnokar pa je v teku nameščanje novih vrat in oken,« pravi Černic in pojasnjuje, da bo treba v naslednji fazi obnovitvenega posega poskrbeti za napeljavo elektrike in vode, za kar še nimajo finančnega kritja. Černic zato napoveduje, da se bo obnova začasno prekinila, saj bodo morali počakati, da bo dežela dala na razpolago nove prispevke.

Černic se je z načrtom obnove gradu lotil širokopoteznega projekta; njegova družina že nekaj let stekleniči vrhunska vina, ki jih proizvajajo z grozdem iz tamkajšnjih vinogradov, grajsko posestvo pa bi moralo po načrtih postati hotel visoke kategorije. Odrpote hotel naj bi predstavljalo pomemben gospodarski vir za celotno goriško območje, saj naj bi privabljal goste iz širše okolice. (dr)

AJDOVŠČINA - Fructal v srbskih rokah

Kljub obljubam se zaposleni bojijo za delovna mesta

V občini Ajdovščina so nad novico, ki so jo izvedli iz medijev in od vodstva Fructala, presenečeni. Prodajalec se namreč o prodaji ni posvetoval z njimi, kot je obljubil. Neuradno je namreč med njima veljal dogovor, da občina Ajdovščina s kupcem pred odločitvijo o prodaji podpiše pogodbo o treh ključnih zahtevah: odkup petindvajsetih odstotkov plus eno delnico, da ostane Fructal samostojna pravna oseba ter da se ohrani najmanj sedanjost število delovnih mest. »Z Nectarjem se bomo pogajali že danes (včeraj, op.p.). Če se ne bomo uspeli dogovoriti, bo naša zahteva, da skupščina Laškega ustavi prodajo, sicer bomo uporabili vsa pravna sredstva za zaščito interesov zaposlenih in lokalnega gospodarstva,« pravi ajdovski župan Marjan Poljšak. Z novimi lastniki Fructala so se včeraj že pogovarjali tudi vipavski pridelovalci sadja.

Včeraj se je na sedežu Fructala s predstavniki sadjarjev in zaposlenih sestal Slobodan Radun, predsednik in lastnik družbe Nectar. »Povedal je, da si Nectar želi nadaljevati tradicijo predelave soka v Fructalu. Zavedajo se, da je Fructal dobra blagovna znamka, želijo sodelovanja in partnerskega odnosa s pridelovalci sadja, povečati proizvodnjo sadja ... Po njihovih zagotovilih naj se ne bi nič bistvenega spremenilo, še več, stvari naj bi teklo bolj kot z dosedanjim lastnikom Pivovarno Laško, saj je tudi Nectar proizvajalec soka in da te stvari poznajo ter da razumejo proizvajalce sadja. Kako bo, bo pokazal čas ... Občutki so zaenkrat mešani,« je za Primorski dnevnik povzel včerajšnji sestanek Franc Vodopivec, eden večjih pridelovalcev breskev iz Vipavske doline, ki je doslej že večkrat sodeloval s Fructalom pri pogajanjih o odkupni ceni. Prav glede slednje novi lastnik zagotavlja, da bo sadje ravno tako kot Fructal odkupoval po tržni ceni. Ta sicer za pridelovalce sadja ne predstavlja kakšne velike stimulacije, v zadnjem času se nam jih je že več potožilo, da se s tem ukvarjajo le še zato, da se jim sadovnjak ne zaraze.

Namera novih lastnikov, da še poveča proizvodnjo in posledično odkup breskev v Vipavski dolini, sproža vprašanje, ali bo cena za odkup breskev potemtakem za sadjarje bolj stimulativna. »Ravno to sem jim danes povedal: da je najboljši stimulans poštna cena za odkupljeno sadje, tako se proizvodnja sama od sebe povečuje,« dodaja Vodopivec, ki je mnenja, da ceni - letos Fructal breskve od pridelovalcev odkupuje po 0,285 evra za kilogram - manjka 4 ali 5 centov.

Novico o novem lastniku so z mešanimi občutki sprejeli tudi zaposleni: »Bodoči lastnik nam je danes zagotovil, da bodo ohranili delovna mesta in proizvodnjo, vendar imamo stare slabe izkušnje z Unionom in Pivovarno Laško. Ko nas je prevzel Union, nas je bilo tu 835 zaposlenih, zdaj nas je 370. Rekli so nam, da se lahko kadarkoli obrnemo nanje in jih karkoli vprašamo. Ne vem... Občutki so mešani. Čez nekaj časa bomo zagotovo vedeli, kako se bo vse skupaj odvijalo. Za nas ni važno, kdo nas bo kupil,

pomembno je le, da je pošten, da nam zagotovi delovna mesta in da bo delo na obstoječih lokacijah. Drugo ni pomembno,« poudarja Olga Trošt, predsednica sveta delavcev Fructala, ki še dodaja, da se kljub obljubam zaposleni bojijo za svoja delovna mesta.

Katja Munih

NOVI LASTNIK Nectar zagotavlja razvoj

Novica, da je Pivovarna Union prodala večinski delež ajdovskega Fructala srbskemu Nectarju, je včeraj močno odmevala v Sloveniji in na Goriškem, o tem pa so se razpisali tudi srbski mediji. V ponedeljek podpisana pogodba vsebuje odločni pogoj, da mora nakup potrditi še skupščina delničarjev skupine Laško. Nectar bo Pivovarni Union za 93,73-odstotni delež v Fructalu v gotovini izplačal 35,3 milijonov evrov. Prodaja bo predvidoma zaključena do konca novembra, ko bodo Nectarju izdana dovoljenja organov za varstvo konkurence v državah, v katerih Nectar in Fructal poslujeta, in bodo izpolnjeni tudi ostali pogoji transakcije.

Predsednik uprave Pivovarne Laško, Dušan Zorko, poudarja, da so odprodajo naložb, ki ne predstavljajo osnovne dejavnosti skupine, lani zahtevale banke upnice, ki so hkrati tudi največje lastnice Pivovarne Laško. »Pri odločitvi za prodajo družbe Fructal pa ni bila merodajna le cena, ki jo je ponudil kupec, ampak tudi jasne zaveze, ki jih je podala družba Nectar, ki bodo zagotavljale nadaljnji razvoj blagovne znamke Fructal in ohranjanje proizvodnje na obeh lokacijah - tako v Ajdovščini kot tudi v Kamniku,« dodaja Zorko.

»Nectar je družinsko podjetje, ki smo ga intenzivno razvijali od leta 1998, in na doseženo smo ponosni. Ker verjamemo v strategijo vertikalne integracije, v Fructalu načrtujemo dodatna vlaganja v razvoj sadjarstva in lokalnih pridelovalcev sadja, še posebej v Ajdovščini in celotni Vipavski dolini. V Nectarju se tudi zavedamo, da bo občina Ajdovščina naš ključni partner pri zagotovitvi razvoja Fructala v prihodnosti in razumemo skrb lokalne skupnosti za prihodnost družbe. Nectar je zasnovan na filozofiji družbene odgovornosti, zato bi se želeli po združitvi podjetij aktivno vključiti v razvoj lokalne skupnosti,« zagotavlja Slobodan Radun, predsednik in lastnik družbe Nectar. (km)

GORICA - »Rigoletto« pod milim nebom

Na Travniku približno tako kot v milanski Scali

V glavnih vlogah odlični pevci - Zadovoljiv odziv goriške publike

Na Travniku je bilo v ponedeljek zvečer približno tako kot v milanski Scali. Pevski zbor in orkester društva Filarmonia je v sodelovanju s plesnim ansamblom FVG Ballet Company uprizoril Verdijevega »Rigoletta«; opero v treh dejanjih je režiral Giampaolo Zenaro, pevce in orkester pa je dirigiral Alfredo Barchi. Goriška publika se je zadovoljivo odzvala na travniški dogodek; priložnost je bila edinstvena, saj opernih predstav na prostem v Gorici ne pomnimo. Na ograjenem območju trga se je zbralo okrog štiristo poslušalcev, ki so za ogled spektakla kupili vstopnico, preko sto ljudi pa je »Rigoletta« sprem-

ljalo kar izza ograj, posedali so pred travniško cerkvijo, pred tamkajšnjimi javnimi lokali in ob vznožju Neptunovega vodnjaka, od koder so triurni spektakel podoživljali z enako intenziteto in enako toplo nagrajevali nastopajoče s ploskanjem. Na odru z bogato scenografijo, nameščenim pred palačo prefektore, so bili odlični zlasti trije pevci v glavnih vlogah, Vasile Chisiu (Rigoletto), Ivan Magri (vojvoda iz Mantove) in Linda Kazani (Gilda), toplega sprejema pa je bil deležen tudi goriški član zborovske zasedbe, Giorgio De Fornasari. Ljudje so torej uživali kljub za poletni čas nenavadno hladnemu julijskemu večeru.

»Rigoletto« na odru sredi goriškega Travnika

BUMBACA

GORICA - Goriški mopedisti imajo nove prijatelje v Savinjski dolini

Pobratenje Benelli-Tomos

Septembra se bo dvanajst članov kluba »Quei del Benelli« odpravila v Pesaro na stoletnico odprtja tovarne motorjev

Goriški navdušenci petdeset kubičnih starodobnih mopedov znamke Benelli imajo nove prijatelje, ki so ravno tako kot oni strastno navezani na svoja motorna kolesa. Pred nekaj tedni se je skupina desetih goriških mopedistov kluba »Quei del Benelli« odpravila v Savinjsko dolino. Pot so prevozili skozi očarljive slovenske kraje, na cilju pa so jih pričakali lastniki starodobnih Tomosov, včlanjenih v društvo AMK, ki so jih Goričani spoznali na Prazniku špargljev v Štandrežu.

»Tomosovci« so člane goriške odprave gostoljubno sprejeli na svojem sedlu. Na družabnem srečanju, ki se ga je udeležil krajevni župan, tudi sam motociklist, so Goričani mopedistom iz Savinjske doline izročili v dar zastavico z logotipom svoje skupine, goriški grb, nekaj medalj in zgoščenko s fotografijami potovanj iz zadnjih let. S svojimi zvestimi Benelliji so se namreč leta 2009 odpravili čez Vršič in prepotovali 420 kilometrov, kmalu zatem so se povzpeli še na Veliki klek (Grossglockner) in udarniško prevozili 700 kilometrov. Lani so poskrbeli za nov podvig. Z Benelliji so dosegli vrh prelaza Stelvio, kjer so jih pričakali številni motociklisti in jim bučno zaploskali; takrat so skupno prepotovali tisoč kilometrov. Člani kluba AMK so Goričanom, ki so med potovanjem do Savinjske

Mopedisti iz goriškega kluba »Quei del Benelli« z motoriziranimi prijatelji v Savinjski dolini (desno), izmenjava daril (spodaj)

doline skupno prevozili okrog štiristo kilometrov, izročili svoje majice, dogovorili pa so se tudi, da bodo v kratkem vrnili obisk in prišli v Gorico, po vsej verjetnosti s svojimi Tomosi, ki jih zgledno vzdržujejo.

Lastniki Benellijev se v pričakovanju na obisk svojih prijateljev iz Savinjske doline pripravljajo na nov izziv. Tovarna motorjev Benelli iz Pesara bo med 12. in 18. septembrom obeleževala svojo stoletnico, na katero so bili povabljeni tudi mopedisti iz Gorice. Dvanajst goriških motociklističnih navdušencev tako že servisira svoje male jeklene konjičke, ki jih septembra čaka novo potovanje, med katerim bodo v Pesaru obiskali tudi muzej znamke Benelli. Mopedi se bodo v bistvu vrnili v svoj rojstni kraj, kjer so zagledali luč sveta pred tridesetimi in več leti.

Na Oslavju padlo drevo

Goriški gasilci so v noči s ponedeljka na večerjšnji dan prejeli klic z Oslavja, kjer je veter podrl drevo, ki je padlo na cesto in oviralo promet. Okrog polnoči in pol jih je poklical mimoidoči voznik; v bližini kostnice je sredi ceste našel visoko drevo, ki je onemogočalo prehod vozil. Deblo so odstranili s pomočjo žerjava. »V trenutku, ko je majavo drevo padlo, k sreči nihče ni povzročil mimo,« so povedali gasilci in dodali, da so nevihte in veter prejšnjih dni na Goriškem ošibili veliko dreves.

Ekonomat pokrajine se seli

Pokrajinski ekonomat se zaradi obnovitvenih del seli iz pokrajinske palače na Korzu Italia v Gorici v pritličje palače Attems na Kornu. Tja so se že odselili tudi uradi direkcije za proračun in ekonomsko programiranje.

Tržiška županja za dogovor

Tržiška županja Silvia Altran poziva k dogovarjanju med vodstvom in sindikati iz ladjedelnice Fincantieri, ki so se sprli zaradi neizplačanega dodatka za produktivnost. Županja je prepričana, da je treba čim prej doseči dogovor, zato pa se ponuja kot mediatorka.

Molilnica na letališču

Na ronškem letališču so včeraj predali namenu sobo, ki bo namenjena molitvi. V njej bo slika sv. Ane in Device Marije v otroških letih, saj je nekoč na križišču ceste med Ronkami in San Pierom stala kapelica s to podobo.

Proti pršicam s steniciami

V Trzinu se bodo proti pršicam, ki se hranijo z lipovimi listi, borili s steniciami, ki jih bodo uslužbenci občinske vrtnarske službe začeli spuščati v začetku avgusta.

»I Rusteghi« spet nocoj

Zaradi dežja je odpadla sinočnja predstava »I Rusteghi« v Coroninijevem parku v Gorici. Ob primernem vremenu jo bodo uprizorili nocoj ob 21. uri na istem mestu; vstop je prost.

Izštevanka brez meja

V palači Sbruglio-Prandi v Cassegliano bo danes ob 20.30 predstavitev zbirke »Storie e filastrocche senza confini«. Srečanje bo uvedel Roberto Dapit, odlomke bodo prebiral Giulio Sandrin, Viljena Devetak in člani združenja Fantastamente.

Poslovni oglasi

SOCIALNA ZADRUGA IŠČE vzgojitelje z višješolsko pedagoško ali enakovredno ali univerzitetno diplomo in izkušnjami na vzgojnem področju za vzgojne servise namenjene otrokom. Območje goriška pokrajina in Tržič. Pogoji: odlično znanje slovenskega jezika.

Poslati curriculum v italijanščini na fax 040-232444

Mali oglasi

V PODGORI prodam hišo z vrtom; tel. 320-1817913.

Pogrebi

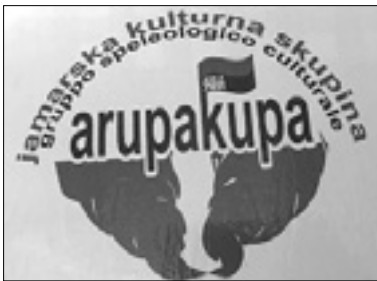
DANES V ŠTANDREŽU: 9.00, Albina Vintin in Brosig iz goriške splošne bolnišnice v cerkev; sledila bo upepelitev. **DANES V KRMINU:** 14.30, Vincenzo De Metrio (ob 14.00 iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi Sv. Leopolda in na pokopališču. **DANES V RONKAH:** 11.00, Marisa Fischanger v cerkvi Marije Materne Cerkve; sledila bo upepelitev. **DANES V TRŽIČU:** 11.00, Remigio Rossi s pokopališča v cerkev Sv. Nikolaja; sledila bo upepelitev. **DANES V BEGLIANU PRI ŠKOCJANU:** 13.00, Lidia Zanolta vd. Zimolo v cerkvi v Beglianu in na pokopališču v Škocjanu.

Člani skupine Arupakupa v Kraljici krasa

JAMLJE - Predstavili dejavnosti

Arupakupa nova jamarska skupina

V Jamljah so prejšnjo soboto predstavili novo jamarsko skupino Arupakupa. Trenutno jo sestavlja 40 mladih in manj mladih jamarjev, vodi pa jo predsednik Michele Faidiga s svojimi mladimi sinovi.

Nova skupina namenja veliko pozornost spodbujanju druženja in sodelovanja med člani ter vključevanju mladih in njihovih družin v društvene dejavnosti. Prirejajo tedenske eskurzije v kraške jame in vadijo plezanje na sedežu društva. Sodelujejo z jamarskim klubom Kraški krti. Dejavnosti društva so predstavili z obiskom vrhovske jame Kraljica Krasa in jameljskega hriba Gorjupa Kupa ali Vrtače, po katerem je njihova skupine dejansko dobila ime. Arupakupa je namreč staro ime za koto 144 nad Jamljami, na kateri so ostanki prazgodovinskega gradišča. Skupina Arupakupa je prisotna tudi na Facebooku, kjer ima iz dneva v dan več prijateljev.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
BALDINI, Korzo Verdi 57, tel. 0481-531879.

DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJAH
ROJEC, Prvomajska ul. 32, tel. 0481-882578.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
REDDENTORE (Ternoviz), Ul. IX Giugno 36, tel. 0481-410340.

DEŽURNA LEKARNA V VILEŠU
LABAGNARA, Ul. Monte Santo 18, tel. 0481-91065.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 18.00 - 21.00 »Harry Potter e i doni della morte« - 2. del.

Dvorana 2: 17.40 - 20.30 »Capitan America: Il primo vendicatore« (digital 3D).

Dvorana 3: 18.00 - 20.30 »The Cospirator«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.15 - 19.40 - 22.00 »Harry Potter e i doni della morte« - 2. del.

Dvorana 2: 17.40 - 20.00 - 22.15 »Capitan America: Il primo vendicatore« (digital 3D).

Dvorana 3: 18.00 - 21.00 »Harry Potter e i doni della morte« - 2. del (digital 3D). Dvorana 4: 17.30 »Cars 2«; 20.00 - 22.00 »Per sfortuna che ci sei«.

Dvorana 5: 17.30 - 20.10 - 22.10 »Il ventaglio segreto«.

Razstave

RAZSTAVO »SONCE MIRU 2011« bodo v četrtek, 28. julija, ob 11. uri odprli v Kulturnem domu v Gorici. Do 9. avgusta bodo razstavljali mladi umetniki konzorcija za nego prizadetih otrok CISI iz Gorice in poletnega središča Dijaškega doma. **FOTOGRAFSKA RAZSTAVA O VILJEMU CORONINIJU CRONBERGU** je na ogled v državni knjižnici v ul. Mameli v Gorici; do 30. julija od ponedeljka do petka med 7.45 in 18.45, ob sobotah med 7.45 in 13.30.

Koncerti

DRUŽBA ROGOS prireja v petek, 29. julija, ob 21. uri v centru Gradina v Doberdobi koncert skupine Tiresia's Folk Bunch; informacije in rezervacije po tel. 333-4056800 in na naslov inforogos@gmail.com.

KONCERTI V MESTNIH ČETRTIH Z NASLOVOM »NOTE V MESTU« 2011: danes, 27. julija, ob 20.30 na dvorišču palače Attems v Gorici koncert skupine Claricoro.

Šolske vesti

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da je bil na spletni strani Deželnega šolskega urada (www.scuola.fvg.it - scuole in lingua slovena - splošne novice) objavljen razpis, namenjen stalno nameščenemu učnemu in vodstvenemu osebju na slovenskih nižjih in višjih srednjih šolah na Goriškem, o enoletni namestitvi na Uradu za slovenske šole. Rok za prijavo zapade 16. avgusta.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSKEH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča udeležencem piknika in izleta v Trst ter Koper, da bo v soboto, 6. avgusta, odpeljal prvi avtobus iz Gorice s trga Medalje d'oro ob 8. uri, nato s postanki izpred »vage« pri pevskem mostu, v Podgori pri športni palači in v Štandrežu pri bankah. Drugi avtobus bo odpeljal tudi ob 8. uri iz Štandreža pri bankah, nato s postanki v Sovodnjah pri lekarni in cerkvi, na Vrhu, v Jamljah in Doberdobi. Tretji mali avtobus bo odpeljal ob 8.15 iz Doberdoba skozi Ronke in Tržič proti Trstu. Organizatorji priporočajo točnost in veljaven dokument.

Obvestila

OBČINA DOBERDOB obvešča, da bodo julija in avgusta v popoldanskih urah anagrafski, davčni urad in tajništvo zaprti.

OBČINA SOVODNJE sporoča, da bodo občinski uradi zaprti ob ponedeljskih popoldan do konca avgusta. Poleti bodo uradi odprti po naslednjih urnikih: matični urad in tajništvo ob ponedeljka do petka od 8.00 do 12.00 in od 12.30 do 13.30. Tehnični urad je odprt ob ponedeljskih in ob četrtnih od 12.00 do 13.00 in ob sredah od 16.00 do 17.30. Občinska policija je prisotna od ponedeljka do petka od 8.00 do 9.00. Socialna delavka je prisotna na občini Sovodnje

vsak petek od 11.00 do 12.00 ure, davčna služba deluje vsak torek od 10.00 do 10.30.

SCGV EMIL KOMEL obvešča, da bo tajništvo zaprto od 1. do 21. avgusta 2011.

ZSKD obvešča, da je še nekaj prostih mest za poletne ustvarjalne delavnice za osnovnošolce, ki bodo v Gornjem Tarbiju od 22. do 27. avgusta 2011. Bogato zastavljen program ustvarjanja in spoznavanja okolice, za odhod zagotovljen avtobusni prevoz. Informacije na tržaškem sedežu ZSKD, tel. 040-635626 in na goriškem sedežu, tel. 0481-531495, od ponedeljka do petka med 9. in 13. uro.

Prireditve

»MONFALCONE ESTATE« (POLETJE V TRŽIČU): danes, 27. julija, ob 20.45 v cerkvi Marcelliana v Trzinu koncert pihalnega orkestra Dnepropetrovsk iz Ukrajine; vstop bo prost.

KINO V PARKU EXCELSIOR V RONKAH (ob slabem vremenu v vili Vicentini-Miniussi na Trgu Unità): danes, 26. julija, ob 21. uri »Vento di primavera«; v četrtek, 28. julija, ob 21. uri »Habemus Papam«.

V NARAVNEM REZERVATU ISOLA DELLA CONA bo v sklopu prireditve »Reka in zvezde« v četrtek, 28. julija, ob 21. uri nočni koncert na barki s skupino »I Deja«; informacije in rezervacije po tel. 0432-997320 (po urniku uradov) ali na naslov isoladellacona@consorzioilmosaico.org.

V PARKU ZA OBČINO V ZAGRAJU bo potoval med 28. in 31. julijem »Praznik osvoboditve - Jedni na žaru, pivo, glasba in komunizem«

O NAŠEM TRENUTKU

O sporih v civilni in politični družbi

ACE MERMOLJA

V prejšnjem zapisu sem ugotavljal, da je pomanjkanje jasnejših ciljev v slovenski manjšini v Italiji tudi sad širše zmede. Omenil sem dogajanja v Italiji, v Sloveniji, v EU in v samih ZDA. Manjšina ne živi svoje samostojno in ločeno življenje, tudi ko bi si to (vsaj nekateri) želela.

Nedvomno pa niso za vse krivi le »drugi«. Razlogi za šibkost ciljev in odgovorov na vprašanje, »kaj pravzaprav hočemo«, so zakoreninjeni tudi v sami manjšini. Dokaz tega je, med ostalim, ostra polemika, ki jo je v teh tednih sprožil Svet slovenskih organizacij na račun Primorskega dnevnika in vzporedno na račun sorodne »krovnice«, to je Skgz. Tiskovnemu sporočilu SSO so sledili izrazito kritični posegi predsednika SSO Štoker in vplivnih članov organizacije Mavra in Čavdka.

Omenjam polemiko, ker sega tako v preteklost kot v globino, in se zdi, kot da bi nedolgo žel el posodobiti stare revanše. Obujanje temeljitih razhajanj se mi ne zdi koristno, ko pa se to obujanje pojavi, ga je prav analizirati iz različnih zornih kotov. Nikakor namreč ne gre za »vročinsko« eksteriacijo. Nekaj se je pač zgodilo in mimo tega ne moremo. Pretresov in potresov se v splošnem privajamo, vendar to, kar se nas tiče neposredno, nekoliko bolj skrbi.

Med ali po nevihti ni npr. lahko udejanjiti dobrih namenov, kot so skupno omizje SKGZ-SSO za usklajeno reševanje nekaterih odprtih vprašanj v manjšini, prizadevanja za vladno omizje in konstruktivno delo skupnega zastopstva v korist slovenske šole. Če se krovnici organizacij manjšinske civilne družbe spreta, je potem težje najti skupne rešitve za odprta vprašanja na vseh ravneh, tudi na politični. Spominjam se, da je sprememba ozračja in odnosov dejansko blokirala udejanjanje Programske konference. Takratni problemi se danes postavljajo na novo in niso rešeni, kar ponovno zamegljuje »vizije«.

Omenil sem spor v civilni družbi. Dal bi mu širši politični obseg, saj bi bil slednji nujna posledica prehudega zaostrovanja. Za jasnejšo opredelitev problema bi omenil tezo o »enotnosti« v politiki in »različnosti« v civilni družbi. Dokazovati želim, da je to v »manjšini« težko dosegljivo dejanje. V bistvu ostajamo povsod pluralni, pomembno pa je, da se pluralnost ne sprevrže v spore z »zgodovinskimi« zaledji in ostrinami.

Enotnost v politiki ima trenutno med Slovenci v Italiji dva obraza. Prvi je v genih Stranke slovenske skupnosti, ki zagovarja enoten politični nastop vseh Slovencev pod streho skupne etnične stranke. Tega cilja SSK ni dosegla, ima pa vsvo pravico da se zanj poteguje. Drug način »enotnosti«, ki se uresničuje, je nastopanje strank, za katere večinsko volijo Slovenci in to v isti koaliciji ali pa v sporazumnem dogovoru s kako stranko omenjene koalicije. Tak sporazum je na zadnjih volitvah in še prej v drugih obveljal med Demokrasko stranko in SSK. Gre torej za skupne nastope v spoštovanju medsebojnih razlik.

Kandidati Slovenske skupnosti so bili na letošnjih krajevnih volitvah izvoljeni v krajevne uprave ali s samostojnim nastopom stranke v koaliciji ali pa neposredno na listi Demokratske stranke. Nekateri slovenski kandidati pa so aktivni tudi v civilni družbi. Tržaški pokrajinski predsednik SSO Igor Švab (naj mi ne zameri omembe) je bil npr. izvoljen v tržaški občinski svet kot pripadnik SSK pod siglo DS. Podpredsednica goriške pokrajine Mara Černic (SSK) (med ostalim je predsednica SCGV Emil Komel) opravlja pomembno funkcijo v okviru odbora, ki mu predseduje Gherghetta (DS). To pomeni, da so kandidate SSK volili, ali jim omogočili izvolitev, tudi italijanski in slovenski volivci DS in ostalih strank koalicije. Med temi volivci in volivci DS so seveda mnogi člani SKGZ, ki se opredeljujejo za italijanske stranke. Glede na volilne izide jih večina voli prav DS.

Zaveznitvo med DS in SSK je razumljivo in sprejemljivo, saj so npr. starejši člani DS prišli iz vrst KPI in KD, SSK pa se je nekoč povezovala s KD. KPI in KD sta bila nasprotnika, zgodovinski dogodki pa so združili del ene in druge stranke. Levosredinska koalicija je obenem edina, ki sprejema zadovoljivo pozitivna stališča do manjšinskega vprašanja. Prisotnost Slovencev pod širšo skupno streho je torej možna in rodi rezultate, ki so koristili in koristijo tudi (ne samo) SSK. Sporazumi pa so sprejemljivi, če jih ne bremenijo bremena preteklosti. V tem smislu ni bil slučajan poziv slovenske komponente DS (PD,26.

Julija). Vse postane težje, če se spor tako v politični kot v civilni družbi poglobi do kritične meje in zaobjame očitke iz polpretekle zgodovine in slovenske diaspore. Težko si predstavljamo, da v isti skupini ljudi, kot je manjšina, ne bi polemike na eni strani ne odmevale na drugi: »civilne« v politiki in »strankarske« v civilni družbi.

Predsednik SSO Drago Štoka je v pismu uredništvu PD, ki je bilo objavljeno 20. julija, vprašal: »Zakaj morajo biti komentatorji (PD) iz Ljubljane vedno bliže t.i. »silam kontinuitete« kot pa »pomladnim strankam«? Osebo se mi zdi, da se Primorski dnevnik hudo trudi, da bi bil »nepristranski«, vendar ima vsakdo pravico do svoje percepcije. V tem primeru pa ne gre le za PD. Iz konteksta celotne polemike je očitno, da SSO in njen predsednik Štoka očitata Primorskemu dnevniku preveliko bližino »silam kontinuitete«, ki naj bi bile tudi v zamejstvu. V tem smislu pa naj bi bil odločilen prav vpliv SKGZ. Očitno nekateri v vodstvu SSO še vedno uvrščajo SKGZ med »sile kontinuitete« in to v slabševalnem pomenu.

Mlajši zamejci in Italijanski člani Demokratske stranke (tu jo ponovno vpletam v igro) verjetno ne vedo, kaj označujeta omenjena pojma. Mi, ki smo nekoliko »iz starih časov« pa vemo, kaj naj vzdevek pomeni. »Sile kontinuitete« so v slovenskem žargonu nadaljevalci komunizma in totalitarizma ter »tovarišev«, ki so zakrivali pokole domobrancev, Dachavske procese, Goli otok, ki so izvedli nasilne razlititve (nacionalizacija) in si po osamosvojitvi Slovenije osebno prilastili dele premoženja slovenskega naroda. V zamejstvu naj bi to prilastitve izvedla SKGZ kot zunanji partner »sil kontinuitete«. Izvirni greh »komunistične denacionalizacije« naj bi v manjšini podedovala mlajša generacija. Izvirni greh in premoženje sovpadata, kar bi bilo potrebno »popraviti«. Tako zastavljeno vprašanje živi v krogu ideologije in ne v sedanji faktični stvarnosti, zato pa ima večjo moč pri zastrupljanju ozračja.

Pomladne stranke so seveda tiste, ki so osamosvojile Slovenijo, ji vrnille demokracijo in ji nudile novo bodočnost. Skratka, so »dobro«, ki je (to pravim jaz) pod preprogo pospravilo kolaboracijo in poznejše tajkunstvo ter 20 let po osamosvojitvi nastopajo (pomladne stranke) deviško. V ta krog dobrega naj bi v zamejstvu sodila SSO. Njen predsednik se s kritiko »silam kontinuitete« jasno opredeljuje za »pomladne stranke«, kar pričajo mnogi ostali dogodki in ne le zapis v PD. Opredeljevanje je povsem legitimno in nikogar ne moti, če ne vodi v očitke, ki niso vedno prebavljive mušnice. Vseeno bi predlagal, da Slovenci v Italiji opustimo politične parole in gorjače, ki še vedno negativno bremenijo matično Slovenijo in njen razvoj.

Če torej začrtamo omenjen scenarij, če ga uveljavljamo, če sledimo poti, ki jo je sredi poletja načela SSO, ne more to biti brez širših političnih posledic. Bom iskren in brez dlak na jeziku: kako naj jutri volim prijaznega in zame sprejemljivega kandidata Igorja Švaba pod znakom Demokratske stranke, ko pa mi organizacija civilne družbe, kateremu vrhu pripada, nalaga krivde in bremena, ki jih nimam? To velja seveda tudi za druge kandidate. Omenil sem Švaba in pomislil še na druge mlade ljudi, ki nimajo kaj opraviti s slovensko diasporo in s frontnim nastopanjem uvodničarjev Katoliškega glasa. Primorski dnevnik je na drugem bregu imel svoje puščice, čeprav je tradicionalno nudil prostor vsem slovenskim kandidatom.

Stare župe ne gre pogrevati, saj je manjšina majhna in večkrat nastopajo isti ljudje v različnih funkcijah, kar nujno »pomeša« spore v civilni in politični družbi. Zato mnogi slovenski volivci DS ne razumejo tesne povezave med DS in SSK, ko vedo, da delujejo isti ljudje tako v SSK kot v društvu ali v centralni SSO, ki se po fazah sodelovanja (političnega in civilnega) spravijo v polemiko z SKGZ ali pa proti tistim Slovincem, ki volijo za italijanske stranke. Vozlišče stališč je težko razumljivo (in prebavljivo). Pluralnost je lahko drugačna in išče to, kar združuje in ne tega, kar deli.

Če naj zaključim, je v kregarijah potrebno biti previden. Maloštevilna skupnost ne more indiferentno in brez posledic krmariti med stiski rok in ostrimi očitki: tako v politiki kot v civilni družbi, saj se na ulici ali na sestankih vsi srečamo. Po polemikah so takšna srečanja nekoliko nelagodna in se, vsaj za določen čas, vsak izogiba drugega in raje ne vabi na kavo ...

ODPRTA TRIBUNA

V začaranem krogu smo

Ob polemiki, ki jo je sprožilo v naših zamejskih vrstah stališče SSO o Primorskem dnevniku (lahko ga skritiziramo, kolikor hočemo, a vendar, da mu poštene objektivnosti nihče ne bi smel odrekat), me navdaja čuden občutek nemoči, morda tudi zbeganosti in strahu pred bodočnostjo, pa tudi nelepega spoznanja, da se Slovenci v zamejstvu žal vrtimo v začaranem krogu, iz katerega ne vidimo izhoda, oz. še slabše: da se gremo neke vrste mrtvaški ples, kot je tisti, ki ga je umetniška roka upodobila pred davnimi leti v Hrastovljah, v naši bližnji Istri.

Zakaj smo zašli tako daleč, da nam bo povratak na pravo pot skorajda nemogoč, se sprašujem. Zašli smo pač tako kot planinec, ki nima več markacij pred seboj, ampak le strme prepade na levi in desni, pred seboj pa nobenega klina ali "zajle", ki bi mu omogočila pot naprej. Kot skupnost, kot slovenska narodna skupnost v Italiji smo pač zašli in bojim se, da nam nihče več ne bo mogel pomagati, da bi prišli zopet na varno pot, na širše ceste, ki bi nas popeljale v varnejše kraje.

Manjka nam v zamejstvu kompas, nimamo več sposobnih krmarjev, nimamo več zdravih in močnih veslačev, ki bi naše barke pripeljali v varnejše pristane, ne moremo z Gregorčičem reči: »Naš čolnič pogube otmimo!« Zašli smo pač in taka je naša usoda, pa naj še toliko govorimo o tem, da ne znamo gledati v bodočnost, da smo s pogledom uprti le v preteklost, da se ne znamo združevati.

Kako pa naj bi se združevali, če nimamo jasnih ciljev pred seboj? Zaradi denarja, samo zaradi denarja? Zelo lahko je tjavenden nenehno zatrtje (tako kot sem bral v polemičnih člankih v našem dnevniku glede dokumenta SSO), da se morajo naša društva združevati (beri GM in glasbeni center Emil Komel) pa založniške hiše in tedniki itd., nenazadnje tudi SSO in SKGZ, da bo ja potem vsem veselo pri srcu! Zakaj? Zgolj zato, da bomo pri tej operaciji združevanja nekaj prihranili (kot žal trdi sam Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu), da si bomo tako finančno opomogli, da bomo še koga vzeli v službo in priredili še nekaj več veselice s prigrizkom, zakusk in popoldanskih piknikov kje na naši kraški gmajni?

Kje pa so to naše vrednote, se sprašujem, vrednote, ki jim je ime slovenstvo, narodna zvest, medsebojna strpnost, demokratični dialog med nami, ljubezen do slovenskega jezika in zemlje. Je naš edini in glavni problem denar, pa velike strategije (katere?), pa nenehno besedičenje o nujnosti neke nove organiziranosti, nekaj novih vizij, ki so zgolj deklarativnega značaja? Kot da bi na velike ideale vsi pozabili, kot da teh v naši preteklosti nikdar ni bilo, vključno ne v času fašizma, ko smo bili res vsi eno, tudi v političnem delovanju. Smo na to slavno preteklost že vsi pozabili, pozabili na našo Etnost, ki je bila doma v Narodnem domu, pa v prostorih Narodnega doma pri Sv. Ivanu in v Trgovskem domu v Gorici? Smo zares na vse to za vedno pozabili?

Meni je bilo izredno lepo pri srcu, da sem dvajset let lahko zastopal slovensko stranko in njene cilje v prostorih deželnega sveta v Trstu. Nisem imel vtisa, da bi me kdo zaradi tega sovražil ali kakorkoli zapostavlj al, še zdaleč ne, kveč-

jemu je šel program moje slovenske stranke komu na živce, a to je že drugo vprašanje.

Nekdo je v našem tisku zapisal, da nas politika razdvaja, da smo eni preveč na strani Slovenske skupnosti, drugi preveč na strani Demokratske stranke. Nič ni bolj varljivo od te trditve. Kako pa je z drugimi Slovenci, ki na političnih volitvah glasujejo za Stranko komunistične prenov, za SEL, za Stranko italijanskih in slovenskih komunistov, za Severno ligo, za stranko Ljudstva svobode, celo za Finijevo stranko? Naj jih proglasimo za disidente, še slabše: za janičarje? Po kakšnem kriteriju?

Bodimo vsaj med seboj odkritosrčni: uto-pitev v vsedravnih italijanskih strankah, kakorkoli je že tem ime, ki se je načrtno in hladno premišljeno zgodila v prvem povojnem obdobju, nas je in nas bo še mnogo stala! Zakaj se ob tem dejstvu sprenevedamo? Ne krivim nikogar, saj diktat v smer objema oz. vključitve v italijanske stranke ni prišel iz naših vrst, ampak direktno iz Ljubljane oz. Beograda, in ob tem diktatu od zgoraj (pa naj ga nekateri danes še tako opravičujejo in zagovarjajo)! Se Slovenci v zamejstvu nismo znašli oz. se nismo znali hitro odzvati in takoj ukrepati. Zato pa smo danes tam, kjer pač smo!

Južni Tirolci in Francozi v dolini Aoste so znali drugače začeti svoje povojno politično življenje, a to je že druga pesem. Mi smo šli na pot "napredka", ideološke nestrpnosti, hladne vojne med nami (mislimo pri tem tudi na kominform), marksizma in fratelance, zgradili smo si pač oltar ideologije in zdaj prenašamo vse negativno, kar je prek tega prišlo k nam.

Zdaj nas kliče Evropa, kličejo nas novi časi, novi izzivi na svetovnem odru, a mi smo tam, kjer smo, vsi revni in nemočni pač. Zaključujem svoje misli takole: ne krivimo Sveta slovenskih organizacij, ki je s svojim stvarnim dokumentom hotela v tem trenutku sporečiti zamejskim Slovincem nekaj novih misli, drugačnih načrtov, širših obzorij v našem zamejstvu. Krivimo raje tiste, ki so nas pahnili v past, iz katerih se ne moremo več izmotati in rešiti sebe in druge pred propadom, pred politično otopelostjo, pred narodno mlačnostjo in nevarnostjo asimilacije, ki neizbežno šibi naše vrste in naš rod v zamejstvu.

A mi si rajši zatiskamo oči pred vsem tem in kričimo, da hočemo združitev, združitev SSO in SKGZ, združitev vseh naših organizacij, vseh naših društev, da nam bo potem bolje! Nočemo pa se rešiti spon in železnih verig preteklosti, ki so iz nas naredile narod brez politike, brez zgodovine, tiste od Gosposvetskega polja naprej, narod, pohlevno vdan v svojo tragično usodo.

Tako je pač z nami. Pa se vendarle z vsem upanjem, ki je še v meni, sprašujem: smo še v času, da se tega rešimo, da krenemo v novo svobodno, samostojno pot povsod tam, kjer smo: v politiki, kulturi, športu, cerkvi? Smo ali nismo na tej poti, to je važno. Vse drugo so lepa, a večkrat puhla razmišljanja.

A nekoč bo zgodovina, tista naša prava in objektivna zgodovina, že znala povedati, kdo je bil kriv in kdo ni bil kriv za to naše sedanje mi-zerno stanje. O tem sem neomajno prepričan.

Drago Štoka
Deželni predsednik SSO

PISMO UREDNIŠTVU

Potrebujemo generacijsko prenovu

Žal mi je, da me je v zadnjem pismu uredništvu tako zaneslo (zaradi tega se opravičujem) in je potem prišlo do jalove polemike, ki nikomur ne koristi: mi to, vi ono, mi smo lepši, vi ste grši, pri nas je korajža, pri vas je pa ni! To ne pripelje nikamor. Ali nismo vsi MI? Kaj pa smo drugega? Kakšna je razlika med mano in katoliškim Slovincem? Samo to, da je on veren in jaz ne. Sva pa oba Slovence in se trudiva, vsak po svojih močeh in sposobnostih, da bi se slovenski manjšini boljše pisalo. Ali je važno, kdo kaj vodi in upravlja, ima v posesti, če tisti dela za našo stvar? Mislim da ne! Zato je treba stara razdvajanja premostiti in pustiti vse, kar je bilo globoko v prejšnjem stoletju, zgodovinarjem. Kam pripelje tak ali drugačen fundamentalizem, smo videli na Norveškem, kjer je izgledalo vse v redu, vse modro urejeno, vse brezhibno in vendar: ni vse zlato, kar se svet. Obrabljen pregovor, vendar velja in še kako, tudi pri nas.

Da ne bo le javkanja in očitanja, imam tudi predlog. Pojdimo v pokoj vsi tisti, ki smo starejši od petinšestdeset let, ki smo tako ali dru-

gače obremenjeni s preteklostjo in občutljivi za vsako besedo, pa naj smo jo prav razumeli ali ne. Pustimo pot mladim, da prevzamejo vodstvo naših organizacij tudi krovnih. Prepričan sem, da se bo iz tega razvilo kaj novega in pozitivnega. Ameriški managerji gredo v pokoj ali na drugo delovno mesto po 50. letu starosti, ker potem zmorejo morda le še obdržati to, kar so dosegli, niso pa več sposobni proizvajati novih idej. Zase vem, da je tako. Ne delajmo napake, ki je v Italiji tako razraščena, da imamo vodje, ki imajo po 70, 80 ali celo 90 let in so sami sebi živ spomenik. To je vsekakor samomorilsko. Nemara je Italija prav zaradi tega v taki godlji.

Vem, da je nekaterim voditeljem težko priznati, da niso več za rabo. Pa saj ni tako! Naj svetujejo in s svojo modrostjo pomagajo pri upravljanju naših ustanov. Odločitve pa naj pustijo v rokah nove generacije, ki bo, sicer drugače kot naša pa vendar sodobnejše in v duhu s današnjim trendom, delala za našo bodočnost.

Primož Možina

AFERA ZADNJA STAVA - Javni tožilec Palazzi objavil seznam obtožencev

Osemnajst klubov pod drobnogledom tožilstva

Odvzem točk ali izpad v nižjo ligo? Najbolj tvegata Atalanta in Ascoli

RIM - Osemnajst klubov, od teh dva A- (Atalanta in Chievo) ter trije B-ligaši (Sassuolo, Verona in Ascoli), šestindvajset igralcev, nekdanjih nogometašev in odbornikov. Po dvajsetih dneh zasliševanj je javni tožilec Stefano Palazzi objavil seznam oseb, ki so bile obtožene številnih kaznivih dejanj v zvezi z afero Zadnja stava. Obtoženi so športne goljufije, športnega prekrška, nameščanja tekem in še drugih kaznivih dejanj.

KAJ TVEGAJO? Pod udarom je predvsem Atalanta in njen nogometaš Cristiano Doni. Ker naj bi bila Doni in tudi Manfredini vpletena v stave na tekmah Atalanta – Piacenza in Ascoli – Atalanta, tvega kapetan Atalante najmanj triletno izključitev. Klub iz Bergama, ki je po koncu lanske sezone napredoval v A-ligo, pa tvega v najboljšem primeru kazni z odvzemom točk, v najslabšem primeru pa izpad oziroma igranje v B-ligi.

ZAKAJ CHIEVO? Veronska ekipa je vpletena, ker naj bi bil nekdanji nogometaš Stefano Bettarini še vedno registriran z veronskim prvoligašem. Bettarini je sicer obesil čevlje na klin že

pred šestimi leti. Pri Chievu so pojasnili, da so Bettarinija registrirali zgolj kot oglasno operacijo. Chievo naj bi vpletenost v afero Zadnja stava plačal »zgolj« z denarno kaznijo.

B-LIGAŠI - V B-ligi je bil v afero vpleten nogometaš Sassuola Quadri in in športni vodja Verone Gibellini. Bolj zapletena je pozicija Ascolija, pri katerem sta bila vpletena dva nogometaša: Sommese in Micolucci. Ascoli torej podobno kot Atalanta tvega hujšo kazen.

POSAMEZNIKI - Poleg Donija bi lahko s triletno prepovedjo igranja kaznovali še nekdanjega igralca Beppeja Signorija, nekdanjega vratarja Cremonseja Marca Paolinija, Sommeseja in Micoluccija (Ascoli), Manfredinija (Atalanta) in Bellavisto (ex Bari).

RAVENNA IN ALESSANDRIA - Kluba iz prvenstev Lega Pro (prva in druga poklicna divizija) sta edina dva, ki sta neposredno vpletena v afero. V tem primeru, če bo sodnik potrdil obtožbe, tvegajo izpad v nižjo ligo.

Disciplinska komisija državne nogometne zveze bo o kaznih odločala, prihodnji teden, 3. avgusta.

Kapetan Atalante Cristiano Doni

ANSA

Začetek odštevanja

LONDON - Danes bo predsednik Mednarodnega olimpijskega komiteja (Mok) Jacques Rogge s trga Trafalgar v Londonu pozval športnike in športnice vsega sveta, da se udeležijo olimpijskih iger 2012 v Londonu. Te bodo od 27. julija do 12. avgusta 2012, paraolimpijske igre pa se bodo začele 29. avgusta in končale 9. septembra prihodnje leto.

Udinese kupil Brazilca

VIDEM - Udinese je odkupil izpisnico 21-letnega branilca Sergia Piccolija Neutona, ki je doslej igral za brazilski Gremio. Neutona izpisnica je stala 3 milijone evrov. Brazilc je podpisal petletno pogodbo.

Kavčič že izpadel

UMAG - Slovenski teniški igralec Blaž Kavčič je v 1. krogu na turnirju ATP v Umagu izgubil proti Argentincu Berlocqu (6:4, 6:7 (7) in 6:4).

Nachbar ne bo šel v Litvo

LJUBLJANA - Reprezentančni košarkar Boštjan Nachbar je opravil zdravniške preglede poškodovanega gležnja, ki so pokazali, da mora nujno na operacijo, zaradi česar bo moral izpustiti letošnje EP v Litvi.

UNION OLIMPIJA - Slovenski košarkarski prvoligaš je najel Aleksandra Čapina

Spet odložili proces

ŽENEVA - Mednarodno športno razsodišče (Cas) je španskemu kolesarju Albertu Contadorju znova prestavilo zaslišanje v doplnjenem primeru. Nov termin bo najverjetneje novembra 2011.

PLAVANJE - Svetovno prvenstvo na Kitajskem

Američan Lochte ugnal rojaka Phelpsa

V finalu na 100 hrbtno sta si Francoza Camille Lacourt in Jeremy Stravius razdelila 1. mesto - Damir Dugonjič priplaval Sloveniji prvi finale

VATERPOLO »Azzurri« v polfinalu in tudi na OI

ŠANGHAJ - Italijanski vaterpolisti so v četrtfinalu SP z 10:6 zanesljivo premagali Španijo in si tako poleg polfinala zagotovili tudi vozovnico za londonske olimpijske igre. Varovanci Alessandra Campagne znova vse bolj spominjajo na tisti pravi »settebello«, ki je pred leti zmagoval kot za stavo. V polfinalu (tekma bo jutri ob 15.00 po Rai Sport 1) se bo Italija pomerila s Hrvaško, ki jo vodi stari znanec Ratko Rudić. »Azzurri« so se v letošnji svetovni ligi uvrstili na drugo mesto. V finalu so izgubili proti Srbiji.

Američan Michael Phelps še zdaleč ni v najboljši formi

ANSA

ŠANGHAJ - Plavalno svetovno prvenstvo v Šanghaju še vedno čaka prvi svetovni rekord, a zgodbe vseeno prehitevajo ena drugo. V včerajšnjem sporedu je bil v ospredju moški obračun na 200 prosto, kjer je Američan Ryan Lochte ugnal favoriziranega rojaka Michaela Phelpsa. V finalu na 100 hrbtno sta si Francoza Camille Lacourt in Jeremy Stravius razdelila 1. mesto. V ospredju je bila vsekakor tekma na 200 m prosto, prva disciplina drugega dne, saj je bil obračun revanša med branilcem naslova v Rimu Nemcem Paulom Biedermannom in slovitem Američanom Michaelom Phelpsom. Slednji je svoj edini poraz na zadnjem SP doživel prav na tej tekmi. Na koncu je v napeti tekmi zmagal drugi Američan Ryan Lochte, 14-kratni olimpijski prvak Phelps pa je za srebro le tesno ugnal Biedermanna, a skoraj enako hitra sta bila tudi Korejec Tae Hwn Park in Francoz Yannick Agnel, saj je vsa peterica končala tekmo v pol sekunde.

»Mislim, da če bi startal na drugi strani bazena, bi bil izid tekme lahko tudi drugačen. Prepričan sem, da sem ga zbudil na 100 metrih, videl je priložnost in jo tudi izkoristil,« je po porazu dejal Phelps in dodal: »Ne morem se pritoževati. Seveda sem razočaran, da nisem zmagal, vendar pa sem kljub temu po 18 mesecih dela skoraj sekundo hitrejši, kot sem bil lani.« Phelps kljub temu ostaja v lovu na pet naslovov v Šanghaju.

Takoj nato je završalo na tribunah, saj je Kitajka Zhao Jing v finalu na 100 m hrbtno v zadnjem zavesljaju ugnala vseskozi vodilno Američanko Na-

talie Coughlin, pred katero se je v cilj stegnila tudi Rusinja Anastazija Zujeva, ki je za zmagovalko zaostala za vsega stotinko sekunde.

A ena najlepših zgodb večera je šele sledila. Finale na 100 m hrbtno za moške namreč ni postregel z zmagovalcem, saj so ure pri obeh francoskih finalistih Lacourtu in Straviusu ustavile pri enakem času - 52,76 -, Japonec Rjосуке Irie je osvojil bron. V ženski konkurenci sta zmagali še znanca iz slovenskih bazenov Danka Lotte Friis na 1500 m prosto ter Američanka Rebecca Soni prepričljivo na 100 prsno, ki je s tem ZDA zavihtela tudi na prvo mesto na lestvici držav, dobitnic medalj.

SLOVENC - Plavalec ravnanskega Fužinarja Damir Dugonjič je priplaval Sloveniji prvi finale. V polfinalu je bil na 50 prsno z dosežkom 27,51 peti, obenem pa je postal deseti slovenski plavalec, ki bo nastopil v finalu SP v 50-metrskih bazenih, skupno z malimi bazeni pa bo to za Slovenijo 21. finale na SP. Enaindvajsetletni Korošec Dugonjič je po Borutu in Darjanu Petriču, Igorju Majcnu, Emilu Tahiroviču, Petru Mankoču, Blažu Medvešku, Sari Isaković, Jerneju Godcu in Matjažu Markiču postal deseti slovenski plavalec, ki se je uvrstil v finale SP v olimpijskem 50-metrskem bazenu. Manj uspešen je bil Koprčan Markič, finalist zadnjega SP v Rimu, ki si je z dosežkom 27,71 razdelil deseto mesto. Tretji slovenski polfinalni nastop si je zagotovila olimpijska podprvakinja Sara Isaković, ki je dopoldan z 1:58,01 izpolnila olimpijsko normo za London 2012, popoldan pa je bila z 1:58,52 nekoliko počasnejša in zasedla 15. mesto.

KOMENTAR

Podvodno dogajanje

Rdeča črta na ekranu pomeni čas svetovnega rekorda. Vidna je seveda samo iz kavča. Zaradi popolne zamenjave kopalk, je sedaj vedno krepko pred plavalcem, ki je v vodstvu. Čudežno se je med plavanjem deklet na 1500 metrov v prvih šestih bazenih prikazovala po vodilni plavalki. Ali bo res prišlo do rekorda? Nemogoče! Lotte Friis iz Danske je kasneje povedala, da je hiter start izbrala, da bi zmedla nasprotnice. Na koncu pa je bil čas vsekakor odličen: 15:49"59 ali 7"05 nad svetovnim rekordom. Po izračunu povprečne zamude sedanjih časov za dekleta (91 stotink za vsakih sto metrov) bi moral biti čas danske plavalke 16:03"24. Krepko je torej premagala »tabu« normalnih kopalk in teoretsko dosegla nov svetovni rekord.

Dolgotrajno plavanje pa je boljše kot kdaj prej razkrilo kaj se dogaja pod vodo. Tu mislim na obrate, ki bi morali biti skrajno avtomatizirani, očitno pa plavalka ali plavalec ne prideta do roba v optimalni poziciji, ki bi omogočala obrat in polnomočen odziv od stene. Zgodi se, da se plavalec znajde nekoliko predaleč od roba. V tem primeru je učinek odloga skoraj nič. Od zunaj se žal ne vidi. V dolgem podvodnem plavanju, kjer vsi in v vseh slogih udarjajo z nogami kot pri delfinu, so tisti, ki so se z nogami komaj dotaknili roba, že pridobili nekaj nove brzine. Napačen obrat pa lahko korenito spremeni trenutni vrstni red ali razlike med enim in drugim.

Spet je podvodno plavanje na udaru. Kakih 8 do 15 metrov pod vodo na vsaki strani bazena je prevelik odrezek za razne panoge, ki so označene s štirimi slogi plavanja, v resnici pa se v preveliki meri razvijajo pod vodo, kjer nudi položaj telesa manjši odpor tekoči masi.

Gledalci so pri plavanju brez dvoma prikrašani pri zelo tesnih prihodih na cilj. Dvema Francozoma so morali dodeliti prvo mesto na 100 metrov hrbtno, čeprav je na oko kazalo, da je bil Stravius za par centimetров pred Lacourtom. Spredaj je bila samo glava, medtem ko je roka, ki se je morala dotakniti roba, zaostajala. Sonarodnjak jo je imel stegnjeno naprej in prišel do delitve naslova. Ponovil se je dogodek iz OI v Pekingu, ko je na tak način Phelps izničil rahlo centimetrsko prednost Milorada Čavića.

Bruno Križman

KONČNE ODLOČITVE

Moški, 100 hrbtno: 1. Jeremy Stravius (Fra) 52,76 sekunde; 2. Camille Lacourt (Fra) 52,76; 3. Rjосуке Irie (Jap) 52,98; 4. Nicholas Thoman (ZDA) 53,01; 5. David Plummer (ZDA) 53,04; 6. Liam Tancock (VBr) 53,25; 7. Helge Meeuw (Nem) 53,28; 8. Gareth Kean (NZL) 53,50

200 m prosto: 1. Ryan Lochte (ZDA) 1:44,44; 2. Michael Phelps (ZDA) 1:44,79; 3. Paul Biedermann (Nem) 1:44,88; 4. Park Tae-Hwan (JKo) 1:44,92; 5. Yannick Agnel (Fra) 1:44,99; 6. Nikita Lobincev (Rus) 1:46,57; 7. Dominik Meichtry (Švi) 1:47,02; 8. Daniil Isotov (Rus) 1:47,46

Ženske, 1500 m prosto: 1. Lotte Friis (Dan) 15:49,59 minute; 2. Kate Ziegler (ZDA) 15:55,60; 3. Li Xuanxu (Kit) 15:58,02; 4. Kristel Kobrich (Čil) 16:05,11; 5. Melissa Gorman (Avs) 16:05,98; 6. Wendy Trott (JAR) 16:06,02; 7. Erika Villacija (Špa) 16:09,71; 8. Shao Yiwen (Kit) 16:12,01

100 m hrbtno: 1. Zhao Jing (Kit) 59,05; 2. Anastazija Zujeva (Rus) 59,06; 3. Natalie Coughlin (ZDA) 59,15; 4. Emily Seebohm (Avs) 59,21; 5. Aja Terakava (Jap) 59,35; 6. Belinda Hocking (Avs) 59,53; 7. Elizabeth Simmonds (VBr) 59,89; 8. Sinead Russell (Kan) 1:00,20.

100 m prsno: 1. Rebecca Soni (ZDA) 1:05,05; 2. Leisel Jones (Avs) 1:06,25; 3. Ji Liping (Kit) 1:06,52; 4. Julija Jefimova (Rus) 1:06,56; 5. Sun Ye (Kit) 1:07,08; 6. Rikke Pedersen (Dan) 1:07,28; 7. Jillian Tyler (Kan) 1:07,64; 8. Moniek Nijhuis (Niz) 1:07,97

PLAVANJE - V Rimu v 50-metrskem bazenu

Rok Zaccaria na DP med člani peti in šesti

Na 200 m hrbtno izboljšal osebni rekord: če bi tako plaval na absolutnem prvenstvu, bi bil 10. v Italiji

ODBOJKA - B2

Znani so nasprotniki Sloge Tabor

Odbojarska zveza je pred kratkim objavila seznam ekip, ki bodo nastopale v državni B1- in B2-ligi. Znani so torej nasprotniki Sloge Tabor Televita, ki bo igrala v skupini C B2-lige. To so: Metallsider Argentario Trento, Trentino Volley Trento, Vergati Sarreola (Pd), Val Sugana Volley Padova, Salvador Injections Loreggia (Pd), Therm-Is V.Paese (Tv), Sisley Treviso, Itas Italproject Gp Castelfranco (Tv), Volley Groupegl Montebelluna (Tv), Acquamarina Slimar Chioggia (Ve), S. Dona' Jesolo, Agora' Venezia in Prata Pordenone.

Prvenstvo se bo začelo v nedeljo, 16. oktobra, zadnji krog rednega dela pa bo v nedeljo, 8. maja.

NAMIZNI TENIS

Kras v A2-ligi bo začel nastope 2. oktobra

V namiznoteniški A2-ligi, v kateri bodo igrali tudi igralke zgornjega Krasa, bo letos nastopalo 16 ekip. Namiznoteniška zveza je pred kratkim objavila koledarje vseh državnih lig.

Ekipa v A2-ligi so razdeljene v tri skupine. Kras bo igral v skupini A s Coccagliom, južnotirolsko ekipo Eppan Tischtennis Raiggeisen, Alto Sebinom in Traminom. Tekme bodo potekale po sistemu skupin, tako da bodo vse kroge prvega dela prvenstva odigrali v treh dneh. Prvo srečanje bo 2. oktobra, drugo 21. januarja, zadnje pa 15. aprila: vsakič bo ekipa odigrala od dve do tri tekme. Prve tri uvrščene ekipe vsake skupine bodo potem odigrale še dodatna srečanja ločeno po skupinah. Sledil pa bo še play-off, v katerem se bodo pomerile tri najboljše ekipe. V višjo A1-ligo bo napredovala ena ekipa, po play-outu pa bo izpadla prav tako ena ekipa.

V prvem delu prvenstva zgornjski klub ne bo gostil tekem, saj bodo krasovke igrala najprej v Bocnu, nato v Coccagliu, nazadnje pa še v kraju Angolo Terme.

V ženski B-ligi pa bo Kras igral v skupini B s Treisom, Sarreolo, Trevignanom, Azzurro in Mortise Duemila. Razpored tekem pa zveza še ni objavila.

Rok Zaccaria se je letos preusmeril v hrbtni slog. Doslej je plaval delfina

BUMBACA

Najuspešnejši slovenski plavalec Rok Zaccaria se iz državnega prvenstva za kategorije v Rimu vrača s spodbudnimi rezultati in doseženim ciljem. 22-letni plavalec, član kluba Gorizia Mediacom nuoto, je že pred odhodom napovedal, da želi doseči finale, torej uvrstitev med najboljših deset: to mu je tudi uspelo, saj je na krajši razdalji v 50-metrskem bazenu na 100 m hrbtno osvojil med člani visoko 5. mesto s časom 58,10, na 200 m hrbtno pa je bil šesti s časom 2:05,30. »Zadovoljen sem predvsem z nastopom na 200 metrov, saj sem se uvrstil v finale in tudi izboljšal osebni rekord, ki je prej znašal 2:03,82. Z nastopom na krajši razdalji pa plavalec iz Devina ni zadovoljil svojih pričakovanj: »Res je, da sem se uvrstitev v finale, kar je bil moj cilj, vendar plaval sem počasneje od svojega osebnega rekorda. Po tekmi sva s trenerjem ugotovila, da je bila frekvenca zavajajev

prepočasna.« Tudi v tej disciplini je zmago slavil Milli (55,93).

Med člani so v Rimu nastopili najboljši italijanski plavalci – 21-letniki in starejši. »Konkurenca je bila kakovostna. Odsotni so bili samo reprezentanti, ki nastopajo na svetovnem prvenstvu v Sanghaj. Seveda pa rezultatov ne moremo primerjati s tistimi iz absolutnega državnega prvenstva, kjer nastopajo skupaj najboljši vseh starostnih kategorij,« je še povedal plavalec, ki sodi vsekakor med 15 najboljših plavalcev v Italiji. Na spomladanskem absolutnem državnem prvenstvu v Riccioneju je bil namreč 15. na 100 m hrbtno, kar je prav gotovo njegov najboljši rezultat; na daljši razdalji pa je včeraj izboljšal osebni rekord: če bi tako plaval že aprila letos v Riccioneju, bi bil na absolutnem prvenstvu 10. Takrat je bil plavalec iz Faenze Stefano Graf deseti s časom 2:05,33.

V naslednjih dneh bo Rok izpilil pripravljenost še za nastop na absolutnem prvenstvu v kratkih bazenih, ki bo v začetku avgusta v Ostii. (V.S.)

JADRANJE

V zlati skupini Čupina posadka na 7. mestu

V Medembliku na svetovnem mladinskem prvenstvu v olimpijskem razredu 470 so včeraj začeli finalne plove v zlati in srebrni skupini. Čupina jadralka Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti sta po začetnih nepričljivih nastopih spet zajadrala koncentrirano: s pravilnimi taktičnimi odločitvami sta zaključila edini včerajšnji plov v skupini 30 najboljših posadk (zlata skupina) na visokem 7. mestu. Na skupni razvrstitvi sta se s 30. mesta povzpela na 24. Drugi včerajšnji plov pa so organizatorji prekinili zaradi brezvetrja, ki je zavladovalo pred zadnjo bojo, ki je bila slovenska posadka na 5. mestu.

Včeraj so bile vremenske razmere neugodne: pihalo je od 3 do 5 vozlov, sicer pa je prevladovalo brezvetrje in deževno vreme. Vremenske napovedi za danes spet niso obetavne, tako da jadralki pričakujejo spet rahel veter s spremenljivih smeri.

Po prvi regati v zlati skupini je vodstvo prevzela Švedska posadka Dachammar in Bergström, ki je včeraj zmagala, Britanca Sparks in Kohler, ki sta doslej zasedala prvo mesto, pa sta bila šele 14.

Na članskem evropskem prvenstvu v razredu 420 Portugalskem pa bosta danes svoje nastope nadaljevala Matia Ugrin in Mirko Juretič. Po kvalifikacijah, kjer sta bila absolutno 12., ju v naslednjih treh dneh čakajo regate v zlati skupini.

Poletni (Kilo)metri

MARTIN MAVER »Poleti najraje kolesarim«

Današnji gost rubrike Poletni (kilo)metri je odbojarski trener Martin Maver, 37 let, ki bo v naslednji sezoni treniral združeno žensko ekipo Zalet v deželni C-ligi, lani pa je vodil slogašice v isti ligi.

Kako vzdržujete formo?

Od vedno poleti rad kolesarim predvsem po Krasu, letos imam tudi novo gorsko kolo.

Kolikokrat tedensko?

Če imam čas, tudi trikrat tedensko.

Kako pa je pozimi?

Letos sem obiskoval redno fitnes, tudi trikrat tedensko. Ker je zdaj vreme nenaklonjeno, nadaljujem tudi vadbo v fitnesu. Sicer pa rad tudi poležavam na plazu.

Poleti torej izbirate raje morje kot kot hribe?

Izbiram pogosteje morje, ker je bližje. V zadnjih letih sem res nekoliko zanemaril hribe, čeprav sem jih včasih redno obiskoval.

Kam se odpravljate letos na počitnice?

Ker imamo zdaj polovični delovnik, izkoristim prosti čas za kolesarjenje ali kopanje. V začetku avgusta pa bom po vsej verjetnosti šel na morje, drugi del dopusta pa bom preživel na pripravih v Postojni.

Ali bodo letos počitnice na morju tudi športno obarvane?

Niti ne.

Ali ste pred poletnim premorom kaj svetoval vašim varovankam?

Seveda. Svetoval sem jim, naj še naprej vzdržujejo formo, da bo potem začetek sezone lažji. (V.S.)

KOŠARKA - Objavili koledarje državne C-lige

Za uvod tržaški derbi

Jadran bo v soboto, 24. septembra, v 1. krogu igral proti tržaški Servolani - Znani nasprotniki Bora in Brega v deželni C-ligi

Košarkarska zveza je objavila seznam ekip in koledarje državne C-lige, v kateri bo nastopal tudi Jadran. V skupini C bo letos 15 ekip: iz Furlanije Julijske krajine bo poleg Jadrana še tržaška Servolana, Pordenone, Latisana, Codroipese in Cormons, iz Veneta pa Conegliano, San Vendemiano, Marghera, Oderzo, Caorle, Montebelluna, Cittadella, Venezia in Livenza. Od ekip, ki so si lani priigrale pravico za nastop v ligi, manjka le Padova, ki jo je zveza vključila v skupino D.

Prvenstvo se bo začelo zadnji vikend septembra: jadrancove čaka že v prvem krogu, v soboto, 24. septembra, tržaški derbi, saj se bodo v domači dvorani na Opčinah pomerili proti tržaški Servolani, letošnji novinki v ligi. Prosti bodo v 6. krogu prvega in drugega dela prvenstva, torej zadnji vikend oktobra (29.-30. oktober) in drugi vikend februarja (11.-12. februar). Redni del prvenstva se bo končal v soboto, 28. aprila. Ekipa, ki se bodo uvrstile od 1. do 8. mesta, se bodo uvrstile v play-off, napredovala pa bo samo zmagovalka končnice. V nižjo ligo pa bodo direktno izpadle 14. in 15. uvrščena ekipa. Ekipa, ki bodo osvojile 9., 10. ali 11. mesto, bodo dosegle obstanek brez dodatnih tekem, play-out pa bosta igrali 12. in 13. uvrščena ekipa. Poraženka bo izpadla v nižjo ligo, zmagovalka pa bo morala za obstanek odigrati in zmagati še en krog play-outa.

Deželna zveza pa je objavila seznam 16 nastopajočih v deželni C-ligi 2011/2012. To so: **Bor Radenska, Breg,**

Christian Slavec

KROMA

Don Bosco, Santos in Venezia Giulia Muggia (TS), Ardit, Romans in Ronchi (GO), Cervignano, Geatti Basket Time, San Daniele, Tarcento, Tolmezzo in UBC (UD), Roraigrande in San Vito (PN).

Znani so tudi nasprotniki **Pal-lacanestro Trieste** v državni A-ligi

amaterjev. To so Virtus Siena, Pms torino, NP Firenze, Blu Basket Treviglio, Basket Perugia, Pall. Lago Maggiore Castelletto sopra Ticino, Fulgor Omegna, Casalpusterlengo, Pall. Trento 2009, Pall. Pavia, Santarcangelo di Romagna.

Obvestila

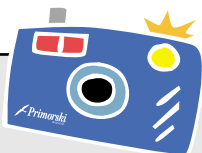
ŠD SOVODNJE organizira na nogometnem igrišču v Sovodnjih Nogometni kamp Sovodnje 2011 in sicer od 16. 8. do 20. 8. v jutranjih urah od 9.00 do 12.30. Prijavnina znaša 40,00 € ter se poravnava prvi dan ob prihodu na kamp. Prijavo se lahko dečki in deklice rojeni v l.1997 do l.2006. Prijave in informacije: po elektronski pošti: asdsovodnje@libero.it; ali po telefonu: 0039-3283674301 (Rudi Devetak), 0039-335312083 (Aleksij Soban), 0039-3280680499 (Simon Feri).

ZŠDI obvešča, da delujeta urada v Trstu in Gorici s poletnim urnikom od 8.00 do 14.00.

AŠZ MLADOST in ZŠDI organizirata Nogometni kamp v Doberdobi od 22. do 27. avgusta 2011. Namenjen je deklicam in dečkom od 5. do 13. leta. Informacije in vpis na tel. št.: 339-3853924 (Emanuela).

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM in ZŠDI organizirata poletni plesni center za otroke od 4. do 10. leta starosti od 22. avgusta do 2. septembra 2011 v prostorih telovadnice OŠ Bevk na Opčinah. Za informacije in vpisovanje: info@cheerdancemillemium.com ali 349-7597763.

AKK BOR organizira na Stadionu 1. maja celodnevni košarkarski kamp. Prva izmena bo od ponedeljka, 22., do petka 26. avgusta, druga pa od ponedeljka, 29. avgusta, do petka, 2. septembra. Kamp je namenjen otrokom od 6. do 12. leta. Za informacije Karin 3406445370 ali karinmalalan@gmail.com. Prijave zbirajo tudi vsak petek od 17.00 do 19.00 v uradu AKK Bor na Vrdeški cesti 7. Vpise sprejemajo do 19. avgusta.

Večjezična dežela

Vidna slovenščina, dvojezičnost ali večjezičnost si pri nas v javnosti še vedno s težavo utirajo pot, ni res pa, da jih ni. Pomagaj nam jih odkriti! Javne in zasebne napise v slovenščini, predvsem take, ki niso na obeh straneh, fotografiraj in jih pošlji naši spletni strani: skupaj bomo sestavili večjezični album naše dežele.

Svoje posnetke nam pošljite preko spletne strani www.primorski.eu, ali na elektronski naslov tskarna@primorski.eu. Najlepše bomo objavili v Primorskem dnevniku!

Po reki devetih zmajev

Bila je še tema, ko sem prišla na postajo v mestu Ho Chi Minh, od koder so vozili avtobusi proti jugu dežele, v kraljestvo ene izmed največjih rek na svetu, ki ji Vietnamci pravijo "reka devetih zmajev". Mekonška delta je bila nekoč del kmerskega imperija in je bilo zadnje območje, ki so si ga Vietnamci v 18. stoletju podredili in poselili. Šele za časa francoske kolonizacije pa se je začelo spreminjati v sistematično obdelano ozemlje.

Dolgo časa sem kolovratila po bližnji tržnici, da bi po vietnamski ceni kupila francoske žemlje in mineralno vodo. Naposled se je le našla prijazna branjevka, pri kateri sem kupila kruh po znatno nižji ceni, kot so jo zahtevali drugi. Vstopila sem na avtobus in prišla prvič v stik s prevoznim sredstvom, ki je postalo sinonim mojega Vietnama in eden, najbolj težavnih, obenem pa najbolj poučnih trenutkov mojega potovanja po jugovzhodni Aziji. Vendar se tisti dan še niso pokazale vse tegobe, ki sem jim bila priča, ko sem se začela pomikati proti severu dežele. Še vedno sem bila v območju mesta Ho Chi Minh, ki je kakorkoli že, ohranilo do turistov pozitiven odnos. Nekdanji Saigon je namreč kraj, ki ga obišče največ tujcev in je v Vietnamu najbolj opremljeno mesto. Tu vselej naletiš na koga, ki zna vsaj malo francosko ali angleško. Mnoga gostišča in restavracije ponujajo jedilne liste v tujih jezikih, mnoge agencije nudijo tujcem najrazličnejše usluge. Toda če v to deželo nisi prišel z namenom, da boš preživel brezskrbne dvotedenske počitnice, je najbolje, da pustiš vse to ob strani ter se sam odpraviš na sicer zahtevno pot, ki pa ti bo po človeški plati nudila veliko več, kot bi ti dalo potovanje v udobnih turističnih minibusih, posedanje po restavracijah z zahodnjaško hrano in glasbo ter uživanje na peščenih vietnamskih plažah.

S hitrostjo starega polža in z nenehni-

Kaj takega se mi v Aziji še nikoli ni zgodilo. Bila sem prizadeta. V meni je počasi zorelo spoznanje, da potujem po deželi, ki se s svojo posebnostjo, kolonizacijo in vojno, razlikuje od vseh tistih dežel, ki sem jih do takrat obiskala.

Do večera je bilo še dolgo, utrujena sem bila, lačna in žalostna. Spet sem zavila na ozko stezico, ki je tokrat vodila na levo stran naselja, in po naključju prišla pred vhod budističnega templja. Dobrodošlico mi je v angleščini zaželela prijazna suhljata Vietnamka v ohlapnih črnih hlačah in oprijeti beli srajci. Po krajšem pogovoru me je povabila v samostansko jedilnico, kjer so mi postregli z okusno hrano. Okoli mene so se zbrale ženske, ki so v templju prostovoljno delale v kuhinji. Z obrazov jim je odseval topl

čolni za prevoz v mestece Ben Tre ob reki Mekong. Skoraj dve uri sem čakala, da se je staro plovilo napolnilo s potniki. Vendar mi ni bilo dolgčas. Nasproti mene je sedela mlada, lepo oblečena mamica z dvema otročičema, ki sta ves čas kolovratila okoli nje in sitnarila. Da bi ju pomirila, jima je od prodajalca, ki se je prerival po čolnu, kupila sladole ali nekaj temu podobnega. Fantiča sta se za kratek čas pomirila, vendar sta se tako popacala, da je na čiste oblekice ostal le meglen spomin. Mlade mamice pa to ni zmotilo, saj je imela polne roke dela z najmlajšim, ki se je, potem ko ni bilo več sladkarije, naprej cmeril. Prodajalci s hrano so kar naprej prihajali in odhajali s čolna in ponujali ocvrte krofe na aluminijastih pladnjih, ki so prav prebrisano potovali mimo poželjivih pogledov obeh otrok. Že je mati brskala po

Po deželi visečih mrežic

žepu ter iz njega izvlekla denar za slaščice. Medtem, ko sta se fantiča basala s krofi, je napočilo krajše obdobje miru. Božičnemu drevescu podobni prodajalci, saj je na njih visela najrazličnejša krama, od plastičnih igračk in sončnih očal do zelenih visečih mrež, so se prerivali med lesenimi klopmi in vztrajno vsiljevali svoje blago. Ko so bile ročice dveh malih popotnikov spet prazne, se je začelo novo sitnarjenje. Sama sreča ali bolje preračunljivost, je v tistem trenutku privabila prodajalko, ki je v najlonskih vrečkah ponujala osvežujočo pijačo. Že se je ročica najmlajšega stegovala po zraku in ves blažen je postal obrazek, ko si je fantič porinil v usta slamico in s slastnimi požirki goltal zeleni napitek, dokler ga ni premagal spanec in glava je utonila v materinih prsih.

Med tem se je čoln do zadnjega kotička napolnil z domačini. To je pomenilo, da se bliža čas odhoda in, ko je med kramarji nastala živčnost, se je plovilo končno premaknilo.

(se nadaljuje)

Slika zgoraj: prizor z Mekonškega podeželja; sliki spodaj: potovanje z ladjo po reki Mekong

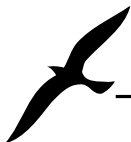

mi postanki, je naš avtobus končno le pripeljal v mesto Vinh Long, ki je bilo nekdanji pravi branik krščanstva. Po neprijetni izkušnji zaradi denarja z nekim voznikom motornega kolesa, sem se pred žgočimi opoldanskimi žarki zatekla v senco visokih palm, ki so pod svojimi krošnjami skrivale podeželsko vasico. Med neštetihi potočki in kanali sem stopala po blatni stezi, ki se je vila okoli kolib. Vaščani so me začudeno gledali in njihovi resni obrazi so mi vzbujali neprijeten občutek. Počutila sem se kot tujek, ki ga nihče ne mara, in vendar me je radovednost še naprej gnala mimo kolib iz pletenega listja. Na dvoriščih so kraljevali s kadli obloženi oltarčki. Tu pa tam je bil med hišicami grob, pokrit z veliko kamnito ploščo, pod njo pa pokopan pomemben družinski prednik. Sledila mi je skupinica napol golih in bosih otrok s skuštranimi lasmi in se mi sramežljivo posmehovala. Moje ogledovanje se je končalo, ko sem nehote zašla na dvorišče, kjer sta sedela dva moška. Prav nič prijazno, sta mi nakazala, da tam nimam kaj iskati in mi z roko pokazala pot iz naselja. Prikimala sem, češ, da razumem, da jih moje potikanje moti, in se vrnila na široko makadamsko cesto.

nasmehi in njihove roke so bile vedno pripravljene, da mi kaj ponudijo. Ne vem, če sem jim bila v tistem trenutku sposobna pokazati svoje veselje, ki so ga te dobre ženske vzbudile v meni, bila sem preveč utrujena kar se je najbrž tudi videlo, kajti gostiteljica, gospa Lien, me je po obedu povabila v svojo sobo s tlemi iz teptane zemlje in mi odstopila svojo posteljo. Legla je na bližnje ležišče in mi nekaj časa pripovedovala o svoji družini, ki se je izselila v Avstralijo. Gledala sem slamnato streho, s katere je visel komarnik, dokler me ni premagal spanec. Bilo je zelo toplo, skromna lesena soba ni imela ventilatorja, a v rahlem snu sem začutila nadvse prijeten vetrič. Odprla sem oči, gospa Lien me je pihljala s papirnato pahljačo. Čeprav je bilo to najlepše, kar sem si v tistem trenutku mogla želeti, sem se ji zahvalila češ, da ni potrebno, saj ni tako zelo vroče. Pa je bilo. Tudi ona je to vedela. Ko sem ponovno utonila v sen, je spet zapihljala vetrič. Ohranila ga bom v spominu kot najlepše darilo, ki sem ga prinesla iz Vietnama.

Naslednje jutro sem, ne brez težav, prišla do majhnega pristanišča, kjer so čakali

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Risanka »Bela« - Lov na zaklad
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: Aspettando Unomattina
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **6.45** Aktualno: Unomattina Estate **7.00** 8.00, 9.00, 10.00 Dnevnik in vremenska napoved **7.35** Dnevnik - Parlament **10.40** Nan.: Un ciclone in convento **11.25** Nan.: Don Matteo 7 **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Aktualno: Verdetto finale **15.00** Film: Tutte le strade portano a casa (dram., ZDA, '08, r. D. Falton, i. P. Coyote, J. London) **16.50** Dnevnik, Parlament in vremenska napoved **17.15** Aktualno: Estate in diretta **18.50** Kviz: Reazione a catena **20.00** Dnevnik **20.30** Aktualno: Da Da Da **21.10** Film: Katie Forde - Senza passato... non c'è futuro (ljub., Nem., '10, r. F. Herzogenrath) **22.45** Dnevnik - kratke vesti **23.00** Variete: Testimoni e protagonisti **0.20** Nočni dnevnik in vremenska napoved **0.55** Aktualno: Appuntamento al cinema **1.00** Aktualno: Sottovoce

Rai Due

6.00 Variete: Indietro tutta **6.45** Variete: Tracy & Polpetta **7.00** Risanke: Cartoon flakes **9.45** Nan.: American dreams **10.30** Dnevnik, Zdravje in rubrike **11.15** Nan.: Il nostro amico Charly **12.00** Plavanje: SP, Šanghaj **13.00** Dnevnik **13.30** Aktualno: Tg2 E...state con Costume, sledi Zdravje

14.00 Nan.: Ghost Whisperer **14.50** Nan.: Army Wives **15.35** Nan.: Squadra speciale Colonia **16.20** Nan.: Las Vegas **17.05** Nan.: 90210 **17.45** Dnevnik L.I.S. in športne vesti **18.15** Dnevnik **18.45** Nan.: Cold Case - Delitti irrisolti **19.35** Nan.: Senza traccia **20.30** Dnevnik **21.05** Nan.: Squadra Speciale Cobra 11 **22.50** Dnevnik **23.05** Aktualno: Seconda serata estate **0.10** Aktualno: La Storia siamo noi **1.00** Dnevnik - Parlament **1.10** Nan.: Una donna alla Casa Bianca

Rai Tre

6.00 Dnevnik in Il caffè di Corradino Mineo **8.00** Dok.: La Storia siamo noi **9.00** Film: Maciste nelle miniere di Re Salomone (fant., It., '64, r. P. Regnoli, i. R. Park) **10.30** Aktualno: Cominciamo bene **11.10** Dnevnik - kratke vesti **12.00** Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved **12.55** Plavanje: SP, Šanghaj **14.00** Deželni dnevnik, Dnevnik in vremenska napoved **14.45** Dok.: Figu **14.55** Dnevnik L.I.S. **15.05** Nan.: Wind at My Back **15.40** Film: Voglia di tenerezza (dram., ZDA, '83, r. J. Brooks, i. S. MacLaine, D. Winger) **17.45** Dok.: Geo Magazine **18.55** Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.15** Nan.: Sabrina, vita da strega **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Film: Pappa e ciccia (kom., It., '82, r. N. Parenti, i. L. Banfi, M. Carlucci) **22.55** Deželni dnevnik, sledi Tg3 Linea notte estate in vremenska napoved **23.35** Dok.: Doc 3

Rete 4

7.00 Nan.: Vita da strega **7.30** Nan.: Miami Vice **8.30** Nan.: Nikita **9.55** Igra: Paro-

le crociate **10.20** Nan.: Più forte ragazzi **11.20** Talk show: Benessere - Il ritratto della salute **11.30** Dnevnik in prometne informacije

12.05 Nan.: Monk **13.00** Nan.: Distretto di polizia 3 **13.50** Aktualno: Il Tribunale di Forum **15.10** Nan.: GSG 9 - Squadra d'assalto **16.15** Nad.: Sentieri **16.35** Film: Appassionatamente (dram., It., '54, r. G. Gentilomo, i. A. Nazzari, M. Bru) **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nan.: Renegade **21.10** Nan.: Il giudice e il commissario **23.10** Film: Son de mar (dram., Šp., '01, r. B. Luna, i. L. Watling) **1.10** Nočni dnevnik **1.30** Glasba: Le canzoni di Anna Oxa

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.00** Dnevnik **8.35** Film: Misa dei lupi (dram., Šv., '03, r. L. Torelli, i. K. Jansson) **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: CentoVetrine **14.45** Film: Dolce confusione (kom., Nem., '03, r. U. Wieland, i. S. Stapenbeck) **16.45** Film: Gli angeli di Lisa (dram., Nem., '08, r. S. Allet-Coche, i. R. Bauer) **18.50** Kviz: Chi vuol esser milionario (v. G. Scotti) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** 0.40 Variete: Pape-rissima sprint **21.20** Nan.: L'amore non basta (quasi mai...) **23.30** Reportaža: Storie di donne **0.10** Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

6.40 Nan.: Baywatch **8.20** Risanke **10.25** Nan.: Nini' **11.25** Nan.: Una mamma per amica **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Risanke: Detective Conan **14.10** Risanke: Simpsonovi **15.00** Nan.: How I met your mother! **15.30** Nan.: Gossip Girl **16.20** Nan.: The O.C. **17.10** Nan.: Hannah Montana

18.05 Nan.: Love Bugs **18.30** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Nan.: CSI - Miami **20.20** Nogomet: Audi Cup, finale **22.30** Film: Faccia di Picasso (kom., It., '00, r.-i. M. Ceccherini, i. A. Paci) **0.30** Show: PokerImania

Tele 4

7.00 Dnevnik **7.30** Variete: Dopo il Tg... Nel baule dei tempi (pon.) **8.00** 16.00 Aktualno: Lezioni di pittura **8.30** Dnevnik **9.30** Nan.: Amanti **10.20** Glasb.: Mille voci **12.20** Aktualno: Videomotori **12.35** Šport: Super Sea **13.00** Aktualno: Uomini di successo **13.30** Dnevnik **14.05** Aktualnosti **14.35** Dok.: Agrisapori **15.05** Aktualno: Piccola grande Italia **15.30** Aktualno: Italia magica **16.30** Dnevnik **17.00** Risanke **19.00** Aktualno: Free message - Estate 2011 **19.30** Večerni dnevnik **20.00** Aktualno: Usanze e tradizioni - Estate 2011 **20.30** Deželni dnevnik **21.00** Nan.: Police Rescue **22.50** Aktualno: Antiche Ville del FVG **23.02** Nočni dnevnik **23.35** Aktualno: Gli incontri al caffè' de la Versiliana

La 7

6.00 Dnevnik, vremenska napoved, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** Aktualno: Coffee Break **10.30** Aktualno: (ah)iPiroso **11.25** Nan.: Chicago Hope **12.30** Nan.: Due South - Due poliziotti a Chicago **13.30** Dnevnik **13.55** Film: Gli avventurieri della città perduta (pust., ZDA, '86, r. G. Nelson, i. R. Chamberlain, S. Stone) **16.05** Dok.: La7 Doc **17.00** Nan.: L'ispettore Barnaby **19.00** Kviz: Cuochi e fiamme **19.35** Variete: G Day **20.00** Dnevnik **20.30** 2.25 Aktualno: In Onda Estate **21.10** Resničnostni show: Sos Tata **0.10** Dnevnik **0.25** Nan.: N.Y.P.D.

Slovenija 1

6.50 22.55 Poletna scena (pon.) **7.20** Odmevi (pon.) **8.00** Lutk. nan.: Telebajski **8.20** Šport špas **8.50** Igr. nan.: Podstrešje **9.05** Otr. odd.: Zlatko Zakladko (pon.) **9.20** Ris. nan.: Kljukec s strehe (pon.) **9.40** Glasb. pravljica: Klip, klop **10.15** Dok. film: Pripravljena ali ne **10.30** Nad.: Modro poletje **11.00** Na krilih pustolovščine (pon.) **11.25** Nan.: Šola Einstein **11.55** Dok. serija: Dnevnik nekega naroda (pon.) **13.00** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **13.20** Tednik (pon.) **14.10** Dok. serija: Kulturni vrhovi (pon.) **15.00** Poročila **15.10** Mostovi - Hidak **15.45** 18.25 Risanke **16.05** Kviz: Male sive celice (pon.) **17.00** Novice, kronika, športne vesti in vremenska napoved **17.30** 23.25 Dok. film: Ambasadorji Črne gore **18.55** Novice, kronika, športne vesti in vremenska napoved **20.00** Mini serija: Sisi **21.40** Dokumentarni portret **22.00** Odmevi, kultura, športne vesti in vremenska napoved **0.20** Trikotnik (pon.) **0.50** Dnevnik (pon.) **1.30** Dnevnik Slovencev v Italiji **1.55** Infokanal

Slovenija 2

7.00 Infokanal **7.45** Otroški infokanal **8.30** 23.35 Zabavni infokanal **11.25** Odd. o modi: Bleščica (pon.) **11.55** 17.30 Plavanje: SP, prenos iz Šanghaja **14.45** 31. srečanje taboraških in mandolinskih skupin, posnetek iz Kulturnega centra Laško (pon.) **15.15** Izobr. dok. nan.: Slovenski vodni krog (pon.) **15.45** Poljudno-znanstv. serija: Življenje: Bitja v globinah (pon.) **16.35** Črno-beli časi **16.50** Eko utrinki **19.50** Žrebanje lota **20.00** Bilo je... **21.25** Film: Temna snov (pon.) **22.50** Slovenska jazz scena

Slovenija 3

6.00 Sporočamo **8.05** Aktualno **9.30** 21.30 Žarišče **10.55** 12.50 Na tretjem... **11.50** Kronika **13.30** 16.00 Novice **14.50** Slovenija in Evropa **15.30** Poročila Tvs1 **17.25** Slovenska kronika **18.00** Danes **19.00** Tv dnevnik Tvs1 **20.00** Aktualno

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** Istra in... **14.50** Istrska potovanja **15.30** Biker explorer **16.00** Vsedanes - vzgoja in izobraževanje **16.30** »Q« - trendovska oddaja **17.20** Srečanje z... **18.00** Primorski mozaik **18.35** Vremenska napoved **18.40** 0.45 Primorska kronika **19.00** Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Alpe jadrans **20.00** Potopisi **20.30** Folkest **21.00** Glasb. odd.: Boben **22.00** Vsedanes - Tv dnevnik **22.15** Šanghaj: SP, povzetek **23.15** Arhivski posnetki **0.00** Artevision magazin **0.30** Vsedanes - Tv dnevnik **1.00** Čezmejna TV - TDD, dnevnik v slovenskem jeziku

POP Pop TV

7.10 Radovedni George (ris.) **7.20** Rori, dirkalnik (ris.) **7.35** Jaka na Luni (ris.) **7.50** Jekleni Max (akc. serija) **8.15** 14.30 Dram. serija: Nebruseni draguli **9.10** 10.15, 11.35 Tv prodaja, Reklame **9.25** 16.20, 17.10 Nad.: Grenko slovo **10.45** 17.25 Nad.: Ko se zaljubim **12.05** 15.25 Tereza (dram. nan.) **13.00** 24 UR, Novice **13.30** 18.20 Ljubezen skozi želodec, recepti **13.35** Oprah show (družb. teme) **17.00** 24 UR popoldne, Novice **18.55** 24UR vreme, Vremenska napoved **19.00** 24UR, Novice **20.00** Film: Stare laži (drama, Kan., '08) **21.40** Razočarane gospodinje (dramska serija) **22.30** 24UR zvečer, Novice **22.55** Kost (krim. serija) **23.50** Čistilec (dramska serija) **0.50** 24UR, ponočitev, Novice **1.50** Nočna panorama, Reklame

Kanal A

8.45 10.55 Obalna straža (akc. serija) **9.35** Zgodbe Toma in Jerryja (ris.) **10.00** Racman Dodgers (ris.) **10.25** Razred 3000 (ris.) **11.50** 16.15 Teksaški mož postave (akc. serija) **12.40** Frasier (hum. serija) **13.05** TV prodaja, Reklame **13.35** Film: Prerokba (ris., Fr./Kan., '03) **15.15** 23.35 Pa me ustrelil! (hum. serija) **15.45** Moja super sestra (hum. serija)

17.05 19.10 Na kraju zločina - CSI (krim. serija) **18.00** Svet, Novice **18.45** Avto - Info, promet **20.00** Film: Bilko debilko (kom., ZDA, '96) **21.40** Film: Kdo bo koga (krim. kom., ZDA, '95) **0.05** Film: Groza v malem mestecu (drama, ZDA, '06)

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.30 Prva izmena (Alenka Hrovatin in Romeo Gremenšek); 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena; 11.00 Poletni Studio D; 11.30 Čustvena inteligenza: pogovori z Branetom Krapežem; 12.15 Glasbene muze; Napovednik; 13.20 Primorska poje; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.30 Tretja izmena; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica - Odprta knjiga: Ivan Aleksandrovič Gončarov - Oblomov - 5. nad.; 18.00 Gustav Mahler; Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK; 6.45 Kronika; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan; 8.00 Pregled tiska; 9.00-12.30 Poletni Dopoldan in pol; 11.30 Reportaža o Blokah; 12.30 Opol-dnevnik; 13.30-15.00 Aktualno; 15.30 DIO; 16.20 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00-19.00 Poletni utrip kulture; 19.00 Dnevnik; 20.00 Odprto za srečanja; 21.00 Glasbeni navigator; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30-0.00 Promenada koncertov.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00-8.00 Dobro jutro; Almanah; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.25 Drobci zgodovine; 6.58 Viaggiando (vsako uro); 7.00, 12.00, 15.28, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 8.00.00-10.30 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.10 Accadde oggi; 8.35, 17.35 Euroregione news; 8.40, 13.15 Pesem tedna; 9.00 Ballando con Casadei; 9.35 Poletni zmenek; 10.15, 21.55 Sigla single; 10.25 Radijski in televizijski program, zaključek; 10.33 Glasbena lestvica; 11.00, 21.00 Cervelli in fuga; 11.33 Tutti frutti; 12.30 Dogodki dneva; 13.33 Fegiz files; 14.00, 22.00 Summer beach; 14.35, 22.30 Move your MP3; 15.00 La biblioteca di Babele; 16.00-18.00 Popoldan ob štirih; 18.00 In orbita; 19.00 La via della Plata; 20.00-0.00 Večerni RK; 20.00 Album Charts; 21.30 Proza; 23.00 Radio Disco; 0.00 RSI.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled slovenskega tiska; 7.40 Priimkova delavnica; 8.05 Svetovni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Violinček; 10.10 Intervju; 11.15 Storž - odd. za starejše; 11.45 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Gimnasion; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Iz sporedov; 22.30 Info odd.; 22.40 Minute za šanson; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 00.00 Poročila; 7.00 Kronika;

8.15 Dobro jutro!; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Kulturne prireditve; 9.15, 17.45 Na Val na šport; 9.35, 16.15 Popevki tedna; 10.00 Avtomobilsko prometne minute; 11.35 Obvestila; 12.00 Kje pa vas čevelj žuli; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne drobthinice; 14.20, 17.35 Obvestila; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 17.10 Sredin poletni pogovor; 17.30 Novice; 18.30 Poletni knjižni namig; 18.50 Napoved večernih sporedov; 19.00 Dnevnik; 19.30 Ne zamudite; 20.00 Odprti termin; 21.00 V sredo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Na piedestal.

SLOVENIJA 3

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 00.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Literarna matineja; 11.45 Intermezzo; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Kratka radijska igra; 13.20 Danes smo izbrali; 14.05 Arsov forum; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 Sodobna umetnost; 17.00 Glasbeni utrip; 18.00 Čas, prostor in glasba; 19.00 Allegro ma non troppo; 19.30 Slovenski koncertino; 20.00 Arsov art atelje; 22.05 Zvočna iskanja; 23.00 Jazz session; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan (105,5 MHz).

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.ž. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,00 €
Letna naročnina za Slovenijo 215,00 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska
75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v
Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne
prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglašni modul (širina
1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,
finančni in legalni 92,00 €,
ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglaš 20,00 € + 0,50 €
na besedo; nekomercialni oglaš po formatu,
osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale
na besedo. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu
št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze
časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen
v Evropsko zvezo
manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi
Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence
v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je
bilo v kakršni koli obliki poslano uredništvu,
ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje
uredništva oziroma založnika za objavo ali
drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih
posredujejo uredništvo, imajo avtorji pravico
do morebitnega honorarja samo po predhodnem
dogovoru z založnikom.

VREMENSKA SLIKA

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

Obsežno višinsko jedro hladnega zraka s središčem nad Nemčijo bo obdržalo nestabilno vreme nad našo deželo do konca tedna.

Nad večjim delom Evrope in nad severnim Sredozemljem se zadržuje višinsko jedro hladnega in vlažnega zraka, ki vpliva tudi na vreme pri nas.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 5.40 in zahaja ob 20.42
Dolžina dneva 14.58

LUNINE MENE
Luna vzhaja ob 2.05 in zahaja ob 18.06

PLIMOVANJE
Danes: ob 3.42 najnižje -60 cm, ob 10.19 najvišje 27 cm, ob 15.20 najnižje -4 cm, ob 21.02 najvišje 44 cm.
Jutri: ob 4.10 najnižje -66 cm, ob 10.49 najvišje 32 cm, ob 15.59 najnižje -48 cm, ob 21.38 najvišje 46 cm.

BIOPROGNOZA
Danes bodo najbolj občutljivi občasno imeli z vremenom povezane težave, večini ljudi pa vreme ne bo povzročalo opaznih težav.

MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 23,1 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m 32 2000 m 16
1000 m 24 2500 m 13
1500 m 19 2864 m 12

UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 8 in v gorah 9.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

V hribih bo spremenljivo oblačno s plohami ali nevihtami predvsem od popoldneva v Karniji in v Karnijskih Predalпах. Po nižinah in ob morju bo zmerno oblačno do spremenljivo z možnimi krajnimi plohami ali nevihtami, ki bodo verjetneje v večernih urah ali ponoči. Na obali bo pihal zmerec, ki bo popoldne nekoliko okrepljen.

Večinoma sončno bo. Popoldne in zvečer se bo oblačnost od jugozahoda povečala, predvsem v južni in zahodni Sloveniji se bodo začele pojavljati krajevne plohe in nevihte. Najnižje jutranje temperature bodo od 6 do 12, ob morju okoli 15, najvišje dnevne od 21 do 26 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

Po vsej deželi bo prevladovala spremenljiva oblačnost z verjetnimi plohami ali nevihtami. Ob morju bo verjetno pihal zmeren severni do severovzhodni veter.

V četrtek bo pretežno oblačno s krajevnimi padavinami, deloma nevihtami. V petek bo nekaj več sonca, a popoldne bodo še nastale posamezne plohe in nevihte.

KITAJSKA - Na severu Tihega oceana

Podvodno plovilo Jiaolong doseгло globino 5057 metrov

PEKING - Kitajsko podvodno plovilo je na severu Tihega oceana doseglo globino 5057 metrov. Štiri ure kasneje se je plovilo Jiaolong, poimenovano naj bi Kitajci poskušal doseči šele prihodnje leto, poročila nemška tiskovna agencija dpa.

Dosedanji svetovni rekord, 6500 metrov, je sicer v rokah japonskega potapljaškega plovila Šinkai. Je pa Jiaolong prvo podvodno plovilo na svetu, ki je izdelano za globine do 7000 metrov. To globino naj bi Kitajci poskušali doseči šele prihodnje leto, poročila nemška tiskovna agencija dpa.

Po Japonski, ZDA, Franciji in Rusiji je Kitajska peta država, ki ji je uspelo človeka poslati v globine več kot 3500 metrov pod morjem.

8,2 metra dolg in 22 ton težak Jiaolong se trenutno nahaja med Havaji in Severno Ameriko. Plovilo je minuli teden doseglo globino 4027 metrov, nato pa je bilo predvideno, da bo še isti teden doseglo globino prek 5000 metrov, a so poskus zaradi visokih valov preložili.

Projekt, ki so ga na Kitajskem začeli leta 2002, je del ambicioznega kitajskega podvodnega programa iskanja surovin na morskem dnu. (STA)

RUSIJA - Šlo naj bi za potegavščino anonimnega umetnika

Predsednik Medvedjev se je pojavil na moskovskih ulicah kot stripovski junak

MOSKVA - V središču Moskve je od včeraj na več krajih moč opaziti nenavadne plakate, ki so podobni reklamam za nov hollywoodski film o stripovskem superjunaku Captain America. Le da je na moskovskih plakatih namesto Kapitana Amerike, prvega maščevalca, kar ruski predsednik Dmitrij Medvedjev ali, kot pojasnjuje napis ob sliki, Kapitan Rusija, prvi voditelj.

Medvedjev je na plakatu prikazan v črni usnjeni jakni in tradicionalni rdeče-modri opravi Kapitana Amerike, superjunaka, čigar poslanstvo je zaščita ameriških idealov, namesto ščita pa ima Kapitan Rusija v rokah iPad.

Superjunak Kapitan Amerika je si-

DMITRIJ MEDVEDJEV
ANSA

cer v istoimenskem stripu suhljat mladenci, ki ga znanstveniki izberejo za sodelovanje v tajnem projektu, zaradi česar se spremeni v postavnega borca proti nacistom iz druge svetovne vojne.

AVSTRALIJA - Češki predsednik na obisku

Klaus zavrnil varnostni pregled

SYDNEY - Češki predsednik Vaclav Klaus je včeraj med obiskom parlamenta v Canberri presenetil svoje avstralske gostitelje, saj ni želel stopiti skozi varnostno kontrolo. Klaus, ki je na obisku v Avstraliji, naj bi v studiu televizijske hiše ABC v poslopju parlamenta dal intervju.

Novinarka televizije ABC Michelle Ainsworth je po poročanju nemške tiskovne agencije dpa povedala, da se je Klaus, takoj ko je zagledal varnostne naprave, ustavil in dejal, da skoznje ne bo stopil. Novinarka mu je zatem povedala, da morajo skozi varnostno kontrolo stopiti vsi, a je češki predsednik vztrajal.

Novinarka je varnostnikom nato skušala razložiti, da gre za češkega predsednika, s katerim naj bi v stavbi opravili intervju in ki ne želi stopiti skozi detektor kovin. Toda varnostnik se na to ni zmenil in je

VACLAV KLAUS
ANSA

odvrnil, da mora varnostno kontrolo opraviti vsak.

Ainsworthova je Klausu razložila, da izjem ni in da varnostna pravila veljajo za vsakogar. Klaus ni popustil in je dejal: "Ne bom šel skozi. Odhajam. Odpravil se bom nazaj v svoj hotel. Če hočete z mano opraviti intervju, lahko to storite tam."

Novinarka je še povedala, da predsednik, znan po svoji trmoglavosti, ni niti pozdravil, ampak je kar odšel. (STA)